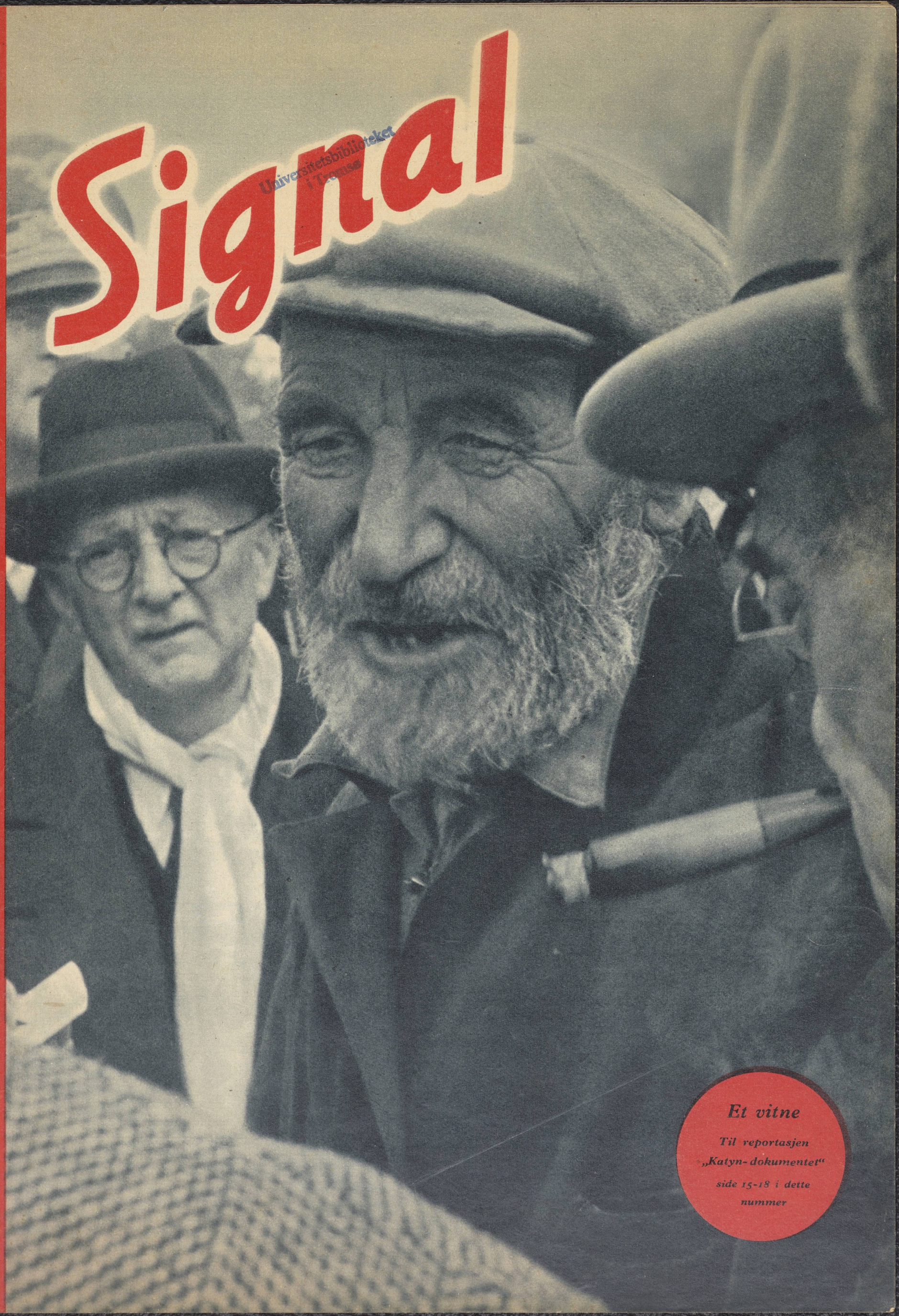
N Nr. 12

2. JUNINUMMER 1943

Signal

Universitetsbiblioteket i Tromsø

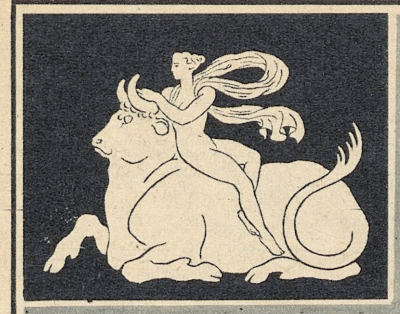
Belgia 3.— fr. Böhmen-Mähren 4.— kr. Bulgaria 8 lewa Danmark 50 øre Finnland 4.50 mk. Frankrike 5 fr. Hellas 150 drs. Italia 3 lire Kroatia 10 kuna Nederland 25 cents
Norge 50 øre Portugal 2.— esc. Romania 25 lei Serbia 10 dinar Sverige 55 øre Sveits 50 rappen Slovakia 3 ks. Spania 1.50 pts. Tyrkia 20 kurus Ungarn 40 filler
Südsteiermark, Ostland 40 Pfg

Et vitne

Til reportasjen „Katyn-dokumentet"

side 15-18 i dette nummer

2. JUNINUMMER
NUMMER 12/1943

SIGNAL

BRINGER:

Side

Krigen som verdenskamp

I USA: Meatleggers 2
Alt etter behov. Tonnasjesvinnet 3
Meldere om en ny tidsalder: Den forvandlede hær 6
Litt om sovjetrussernes krig: Katyn-dokumentet 15
Og da sier de: „Slett ikke så galt" 19

Det nye verdensbilde — Europas framtid

Den europeiske soldats fødselstime, av Giselher Wirsing .. 9
Litt om Kontinentets krigsmål 22
Bondebefrielsei øst. Igjen på egen grunn 27

Hvordan vi lever

Kopernikus. Til hans 400. dødsdag 31
Nasjonens speilbilde: Skuespillerprofiler 1943 34
En statsgrunnsetning også under krigen: Arbeidstjeneste 44
Hvorfor vi liker filmene 46

COPYRIGHT 1943 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

TIL SLAGET PÅ DE SYV HAV

DEN ENGELSK-
AMERIKANSKE SKIPSFARTS TAPSKONTO

Senkede skip i brt.

Overført fra nr. 10:		30221700
à konto tysk krigsmarine		423000
à konto Italia		34500
à konto Japan		165000
I alt siden krigens begynnelse:		30844200

MEATLEGGERS

reserverer to får for madam Smith

„Vi er vitne til et merkelig skuespill: den rikeste nasjon i verden står overfor en ernæringskatastrofe. Disse meningsløse vanskeligheter med alle deres alvorlige virkninger på krigsproduksjonen, opptrer i et land som ikke bare er et av de rikeste landbruksområder i verden, men som i normale tider er best utstyrt med landbruksmaskiner. Nesten enhver tenkelig vanskelighet melder seg, når det gjelder opprettholdelsen av den normale forsyning, for ikke å snakke om en økt produksjon av levnetsmidler."

Den amerikanske forfatter Louis Bromfield, som er eier av en farm i Ohio, har for ikke lenge siden henvendt seg til offentligheten med disse alarmerende uttalelser. Det er faktisk en av denne krigs eiendommeligste foreteelser, som heller ingen fiende av USA vilde ha forutsagt, at De forente stater i begynnelsen av våren 1943 så seg truet av en ernæringskatastrofe, mens Tyskland etter nesten fire års krig kunde holde rasjonene omtrent på samme høyde, Tyskland som sikkerlig ikke hører til de rikeste landbruksområder i verden.

Ingen kan i dag si hvor meget levnetsmidler, især hvor meget kjøtt, gjennomsnittsamerikaneren kan kjøpe. En minnes de tilstander som hersket i USA under prohibisjonen. „The bootleggers" som man kalte alkoholsmuglerne, tjente veldige summer på den dårlige snaps, som de den gang solgte til millioner av amerikanere. Men det som foregikk under prohibisjonen, er bare småtterier mot det som hender i USA no. Tidsskriftet „Look" av 6. april 1943 beretter at „the meatleggers" som man no kaller dem som driver svarthandel med kjøtt, f. eks. i St. Louis eier minst et halvt dusin store hus med fullkomment utstyrte kjøleanlegg, hvor de oppbevarer betraktelige mengder av slaktekjøtt. „Look" forteller at en på samme tid ikke kan få kjøpt en eneste beefsteak i kjøttbutikkene i St. Louis. En må henvende seg til meatleggerorganisasjonen, som gjerne er villig til å holde av to får for madam Smith og en halv okse for mr. Jones, for det mangedobbelte av maksimalprisen. Gangsternes organisasjon er lagt an slik at en mot et passende gebyr ganske rolig kan lagre det på denne måte kjøpte kjøtt i deres kjølehus. Det ukentlige behov kan en så etter hvert hente i en eller annen liten sjapp som er innrettet som svarthandelens sentrum. Politiet er enten maktesløst, eller det er som det tidligere var tilfelle med gangsterne i Chicago, delaktig i forretningen. I Kalifornia var det fra januar til mars praktisk talt ikke kjøtt å oppdrive i kjøttbutikkene. I Los Angeles f. eks. kom det i januar 1943 bare 61 prosent av kjøttmengden for januar 1941 på markedet, skjønt befolkningen i Los Angeles på grunn av krigsindustrien var økt med 610.000 mennesker. Flyvemaskinfabrikkene i Kalifornia kjøper kjøtt til fantastiske priser av the meatleggers og selger det så videre likeledes til overpriser til sine arbeidere i kantinene. Forpleiningssjefen i Northrop - Aircraft-Works f. eks. erklærte overfor en reporter: „Jeg kan ikke oppgi hvor vi får kjøttet vårt fra. Hvis jeg sa det, vilde vi ikke få mer. Det er imidlertid viktigere for oss å betale overpriser og så ha ro." („Time" 1. 3. 1943.)

De store agrarstaters gjennomsnittlige produksjon vil for året 1943 også av grønnsaker, poteter osv. være ca. 20 prosent mindre enn i året 1942. I North Carolina f. eks. har man dyrket 50 prosent mindre kål, 35 prosent mindre bønner, i Arizona 30 prosent mindre bomull, fordi farmerne ikke kan betale de høyere lønninger. Da prisene på landbruksproduktene er fastsatt av regjeringen, kan man ikke holde farmarbeiderne igjen på landet, de går i stor utstrekning over til rustningsindustrien. Ernæringsminister Wickard innrømmet kort før sin tilbaketreden at en hadde mellom to og tre millioner farmarbeidere mindre enn i 1941, således at en hurtig forringelse av produksjonen vilde være unngåelig. Følgen av all denne vareknapphet, som publikum i USA. ikke på noen måte var forberedt på, var et vilt kjøp av alle overhodet tenkelige varer til det daglige behov. Da det i 1943 bare ble framstilt 2½ prosent radioapparater og 3,7 prosent vaskemaskiner og kjøleskap i forhold til i 1941, kom det også på dette område ikke bare til en uhyre prisstigning, men også til en rivende svarthandel. Ved siden av the meatleggers er det især the rubberleggers som er dukket opp, de selger de fra den offentlige handel fullstendig forsvunne bilringer for den ti- og tyvedobbelte pris. På samme hold kan en også få kjøpt bensinkuponger til de tilsvarende priser.

Det er resultatet av et og et halvt års krig i De forente stater. Inflasjonens spøkelse er ikke lenger til å få bannlyst, inflasjonen er der allerede no. I Europa som alltid var et tilskuddsområde for næringsmidler og råstoffer, var tegn på mangel uunngåelige. Men i De forente stater?

„Heimefronten er helt i ulage. Det er den nakne sannhet, som en selv i Washington no må innse. Entusiasmen i krigens første måneder er no på flere områder gått over i apati. Hamstringen og svarthandelen griper stadig mer om seg. Sivilbefolkningens forsyning med livsviktige varer kan ikke lenger opprettholdes." — Således bedømmer et bekjent amerikansk tidsskrift situasjonen. Og denne manglende evne til å holde sitt eget hus i orden, denne maktløshet overfor utbyttere og gangstere kaster et eiendommelig lys over de fredsprosjekter som Washington i de seinere måneder har villet lykkesaliggjøre europeerne og østasiatene med.

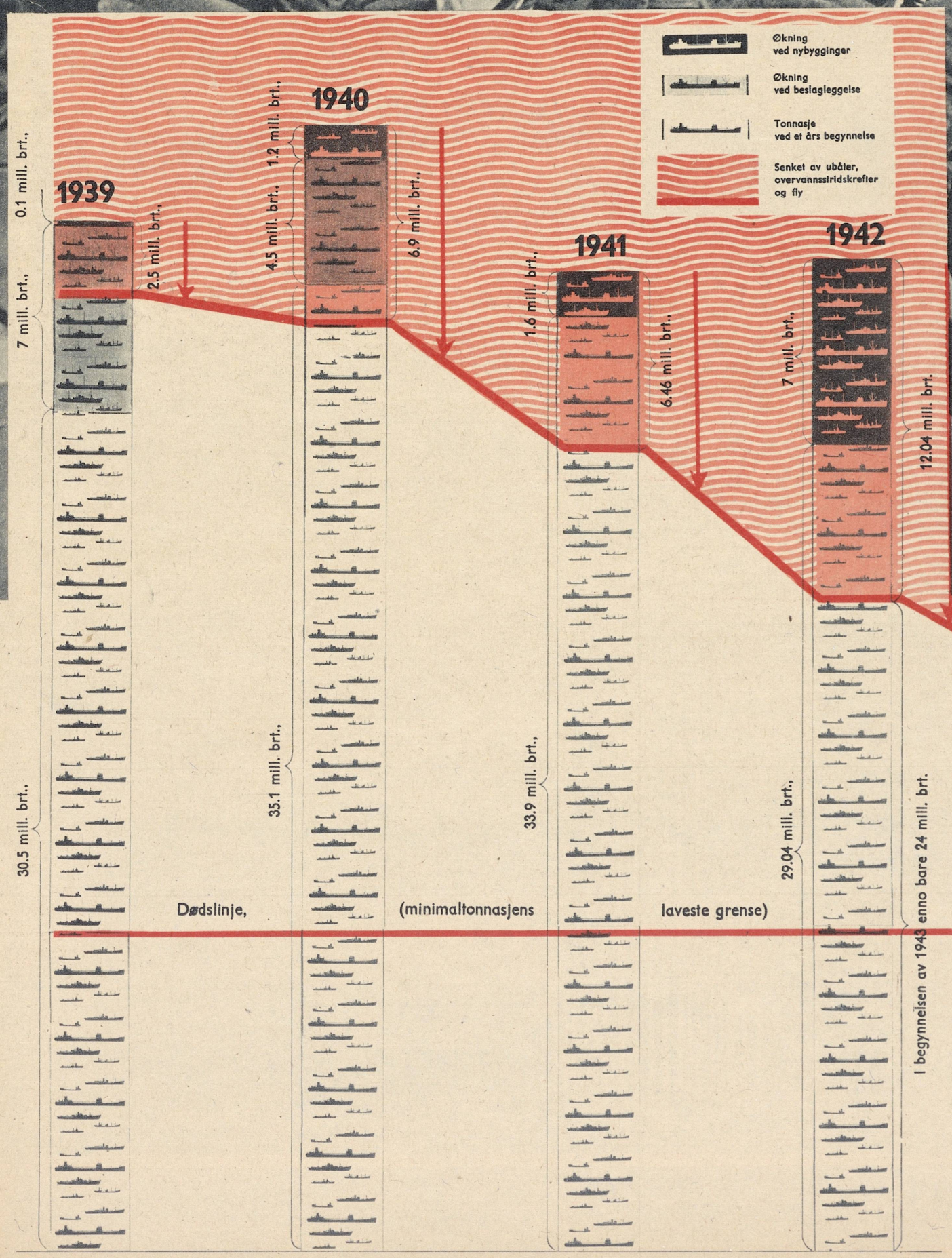
G. W.

30 millioner BRT ! Et skipstap — alt elleve millioner større enn i den første verdenskrig

Et skip med romfanget av den fiendtlige tonnasje, som aksemaktenes sjø- og luftstridskrefter hadde senket inntil april 1943, vilde i sammenlikning med New Yorks høveste skyskraper, den 380 meter høye Empire State Building, ha omtrent de her viste mål

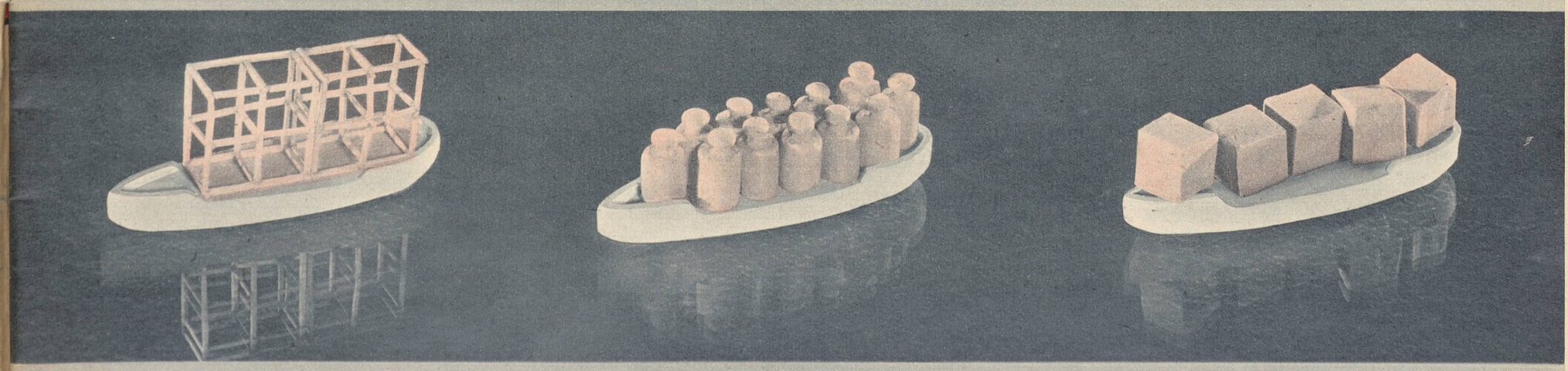
Nye menn for nye båter — etter behov

PK-foto:
Krigskorrespondent Henschke

Den fiendtlige tonnasjes fall til dødslinjen — Over 30 millioner brt. senket — Amerikansk tryllekunst — Hvordan the yankees beregner sitt skipsrom

Mot dødslinjen! *Den britisk-nordamerikanske handelstonnasjes senkningskurve slutten av 1942. Imellomtiden ble det allerede senket i alt over 30 millioner brt. Knekken på den øverste røde linje beviser at skipstapene er langt større enn det kunde erstattes ved beslagleggelse og nybygginger. Linjen nærmer seg mer og mer faretruende dødslinjen. Blir denne overskredet, er den anglo-amerikanske handelstonnasje sunket ned under det livsnødvendig mål. Katastrofen inntrer. Den tonnasje på ca. 2 millioner brt., som stadig er under reparasjon, er da ikke engang medregnet i den samlede oversikt*

ALT ETTER BEHOV...

Gjør 12 eller 5 av 8

Overalt i verden sies det om dette skipet: „Det har åtte brt. (brutto-registertonn)". En mener hermed **skipets romfang**

The yankees sier, når dette samme skip går av stabelen: „Vi har igjen bygd tolv tonn skipsrom". De mener hermed Tdw-tonn (deadweight-tonn). Det er **skipets bæreevne** *i vekttonn*

Blir no så dette samme skipet senket av de tyske ubåter, leser en ofte: „Det ble bare senket fem tonn, skjønt tyskerne angir å ha senket åtte brt." Denne gang beregner de nemlig nrt (nettoregistertonn). Det er **lastens rominnhold**

Slik lider ett og samme USA-skip av vektøkning eller vekttap. Alt etter behov...

Den forvandlede hær

Meldere om en ny tidsalder

Av PK-krigskorrespondent Christoph Frhr. v. Imhoff

I innbitt kamp med menneske- og maskinmassene, som skulde tvinge Europa inn under bolsjevismen, i seigt forsvar mot østens vinterstormer har seierherrene fra Narvik, Dunkerque og Kreta endret ansikt. Den ubesværede sang vek fra deres lepper, men deres munn formet parolen for Kontinentet. Soldater, som hadde vært lysende eksempler i tusener av slag, ble framtidens revolusjonærer. „Signal" viser her hva denne forvandlede hær ble til: meldere om en ny tidsalder

Om aftenen den 21. juni 1941 sto vi tett ved Rikets østlige grense. Et grenaderkompani marsjerte nettopp i stilling. Det hadde denne dag alt en betydelig marsjprestasjon bak seg. No lød det fra et trekkspill en marsj fra Fredrik den stores tid. De trette grenaderer tok seg enno en gang hardt sammen, holdt takten og defilerte forbi sin kompanisjef. Så fikk de høre der Führers ord, som ble forkynt verden om morgenen den 22. juni. De jublet ikke. De tidde, slik om en tier overfor en stor begivenhet. Ingen ga uttrykk for det, men allikevel syntes alle å føle det: soldaten står foran noe nytt, foran noe ufattelig og mektig. Foran noe, som er større enn denne krigen har brakt hittil.

Men det syntes snart å være glemt, da operasjonene i stormskritt ble ført inn i det ukjente rom, da panservognene ofte fullførte en dagsprestasjon på 150 og 200 kilometer, da grenaderene ofte marsjerte 60 og 70 kilometer. Fiendens nederlag syntes større enn i Polen eller i Frankrike. De kjempemessige kjeleslag syntes å føre oss hurtigere mot sluttseiren enn vi formodet. Som i vesten levde vi også disse ukene som i en rus og trodde alt å være nær målet, som skulde gi oss igjen vår borgerlige tilværelse. Den som i disse uker kom tilbake til heimlandet på kort permisjon, ble betraktet som en helt og feiret — som dengang da vi hadde navnene „Flandern" og „Somme" på leppene. Og den heimvendte lot det også av og til skje, for han følte da sin egen høye stemning bekreftet ved følelsene i heimlandet. Det fremmet den elan og kampglede, som en gikk til den nye oppgave med. Det var seierens signaler, som slo opp i oss som flammer, og som vi igjen tok med oss ut. Men enno merket vi ikke noe av en indre omsmeltning, slik som den foregikk i skyttergravene i den første verdenskrig; ikke noe av en virkelig indre tvang til hardhet og savn. Ganske visst manglet vi mangt og meget, som vi under krigens første felttog enno hadde kunnet kalle vårt eget. Og avstandene til heimlandet ble også større. Men hva betydde dette likeoverfor det målet, som lå så gripende nær foran oss!

Den første ildprøve

Med naturkatastrofen vinteren 1941/42 la så de to første krigsårs medrivende rus seg. Den anelsen, som den 21. juni 1941 lå over de alvorlige ansikter, tok form. Spurte en midt oppe i denne kampen med naturmaktene, en soldat om hans opplevelser, gik han lett hen over det med etpar talemåter. Og slik er det fremdeles. Han snakker ikke gjerne om sin kamp i østen; for han liker ikke lenger å blir betraktet med forbauselse. Han er blitt ømfintlig mot enhver høylytt ros. Han vil ikke vite av den heltemodighetens glorie, som heimen gjerne vil omgi ham med. Ordene er blitt for høyttravende for hans stille og selvfølgelige pliktoppfyllelse, som ofte koster ham hard overvinnelse. Han drukner dem i en hard latter, som også lyder ironisk.

Også de to første krigsårs soldatsanger er han holdt opp å synge. Det viser en skyhet mot alle høylytte ytringer, som ikke lenger vil harmonere med hans saklige og nøkterne pliktoppfyllelse. Sangen passer ikke lenger til den feltgrå uniformen, når skjebnen uavlatelig jager bæreren av denne æresdrakt gjennom en glødeovn, hvor all sjelens slagg blir brent ut, forat den skal få evig gyldige trekk. Midt i denne første „østvinter" ble det klart for den tyske soldat at en høyere makt underkastet den europeiske revolusjon og dens bærere ildprøven og forlangte å få vite om disse menn også under de største ofre og savn holdt fast ved sin idé. Men denne ildprøve ble ytterligere forhøyd ved at fienden for første gang midt oppe i de europeiske soldaters kamp mot de østlige naturmakter begynte å vise sitt sanne ansikt.

Vi soldater har i de første fire felttog i denne krigen, i årene 1939/40 og 1941, aldri kunnet annet enn også å akte fiendens tapperhet og anstendighet i hans kampmåte. I denne oppfatning lå det noe, som vi hadde arvet fra våre fedre og som syntes oss å være selvfølgelig. Vi hadde den overbevisning at den som betrådte slagmarken brakte et hellig alvor med seg. Et alvor, som adlet kampen. Så hardt det enn ble kjempet også i verdenskrigen — denne grunnsetning ble aldri antastet. Selv om en sammenlikner med de hardeste slag i årene 1917 og 1918 — handlingens anstendighet ble alltid bevart. Sikkert stilte man også den gang feller for fienden. Men de såret aldri ærens grunnsetning. Selv i den gjensidige trakten etter total tilintetgjørelse var tanken på mennesket som det edleste levende vesen enno noe absolutt tillatelig, ja selvfølgelig. Det kom til uttrykk ved at en også satte kors på den fiendtlige grav, ved at en undertiden ga den sårede fiende hånden og helt sikkert en slurk av feltflasken. Ulik var kampen dengang bare ved den hjelpen, som ble fienden til del ved materiens overmakt. Men han var av den grunn enno ikke blitt unfair eller uedel.

Med vinterkampen ved årsskiftet 1941/42 har imidlertid denne uskrevne lov mellom de fiendtlige fronter forvandlet seg. Ikke så å forstå at vi har oppgitt vårt prinsipp om kampens hellighet. Men det måtte plutselig innskrenke seg til vårt eget kampområde, det hadde no bare gyldighet mellom de tyske og forbundne soldater, da bolsjevikene utviklet kampprinsipper, som sto i diametral motsetning til de prinsipper som det europeiske kontinents nasjoner hyldet.

Menneske mot materie

Vi sto plutselig ved slutten av en historisk epoke, hvis krigerske utviklingsformer tilsvarer herskerprinsippene fra det absolutte kongedømme, over feudalitet og borgerskap til arbeiderstaten. Til slutten av den borgerlige epoke har de europeiske kampprinsipper vist seg å være noenlunde varig. I og med innstillingen overfor den store masse begynte dog atskillelsen Lot en de produktive åndelige krefter gå under eller fjernet en dem helt, som i Sovjetunionen, så oppsto det tvangsmessig en massehær hvor disiplinen var det eneste bærende. En åndelig oppdragelse til den enkelte soldats selvansvarlighet i kampen ble av seg selv utelukket. I erkjennelsen av denne mangel, som samtidig måtte medføre en moralmangel, satte så bolsjevikene kommissæren som disiplinens vokter. Eller som Stalin uttrykte seg, som „far og sjel" over sovjetsoldaten, som var berøvet sin egen sjel. Han skulde no våke over at den enkelte betingelsesløst satte livet inn. Men derved ble denne armé ikke bare fratatt det mot, hvormed en bevisst går i kamp for en stor saks skyld, og som åpenbarer seg for oss som kampens uavvikelige, sammensveisende ild, men også den gjensidige aktelse for menneskelighet og ærlighet i kamp på liv og død. Den forutsetter en bestemt tro på et ideal, som imidlertid mangler hos sovjetmassen. Den jordiske tilværelse er den verden, som de etter ordre må gå opp i. Derfor mangler også de grunnlagene for ære, moral, hellighet og lovmessighet i kampføringen.

Overfor dem står no den andre massehæren, som på beltelåsen har ordene: „Gud med oss". I ham er ånd og tro, kunnskap og samvittighet, ridderlighet og ærefrykt forankret som en tradisjon fra en århundregammel soldatskole. En slik hær blir ikke bare ført av gløden og begeistringen hos enkelte ledende menn, men den bærer seg selv i kraft av denne sin oppdragelse. For den kaller tross sitt masseantall i de fleste av sine soldater selvstendig handlende personligheter sin egen; personligheter, som ikke bare bærer ordren i lommen, men også i sjelen; personligheter, som ikke bare vil dø, men i første linje leve; soldater som derfor betrakter menneskelivet som det kostbareste; personligheter, hvis mot ikke er en rus eller blindt hat, men en guddommelig åpenbaring.

Personlighetens fødselstime

En slik motets ånd sto altså fra denne vinteren av mot lumskhetens ånd. Det hører mer mot til det, enn under den første verdenskrig ja sågar mer mot enn noen gang i den moderne krigshistorie, å kjempe i en slik kamp på liv og død som innebar de siste konsekvenser av de alternativer som ble åpenbart. Kanskje måtte dette mot bety å overgå seg selv, når en satte foten inn i undergangens verden, uten å vite om en ikke selv vilde bli grepet av tilintetgjørelsens strømhvirvel. Så hard, så ubarmhjertig som duellen derved enn var blitt, så kom de europeiske soldaters kamp derigjennom i ett enno edlere lys enn i noen tidligere krig.

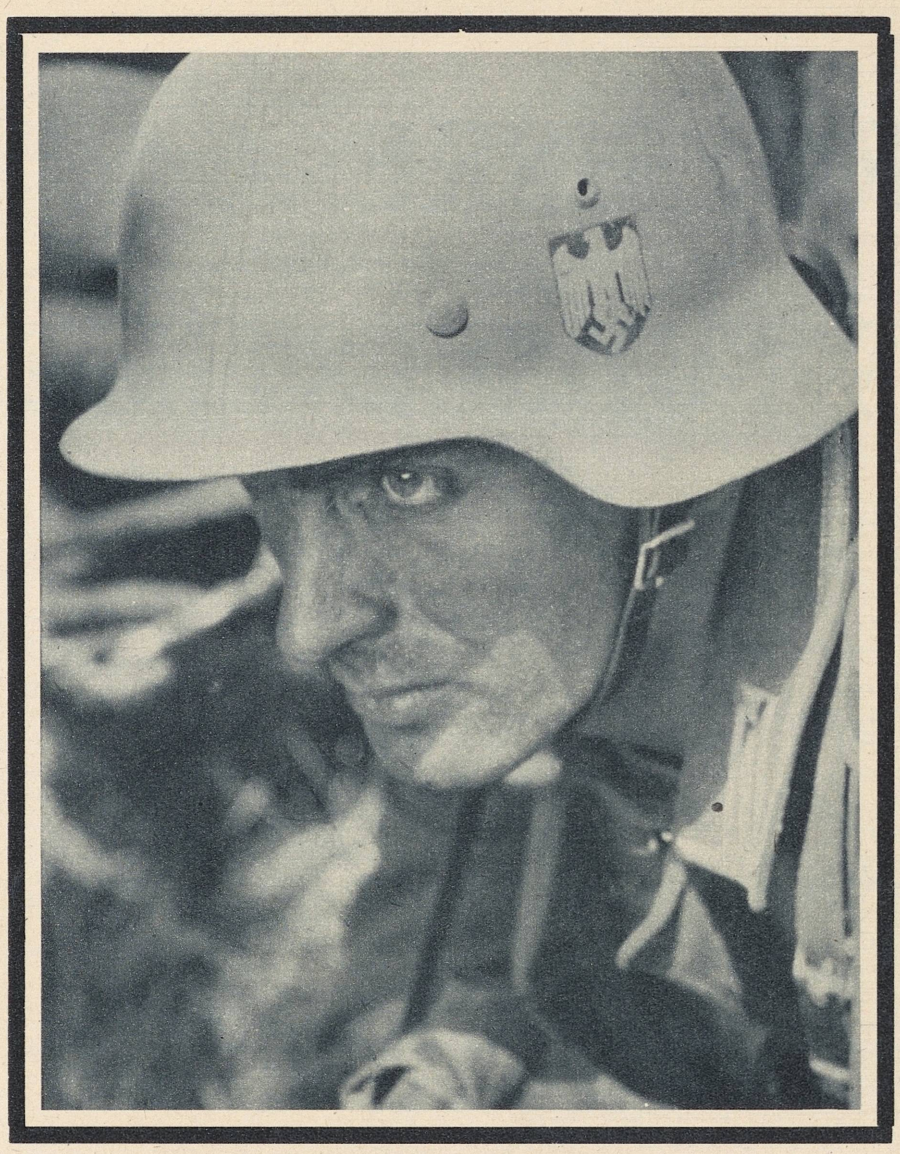
Dødsforaktende som Prometeus

Og enno en gang krevde skjebnen et bevis. Denne gang for personlighetens standhaftighet. Det var Stalingrad! I dette fortærende slag med alle dets sjelelige og åndelige tilbakevirkninger på den europeiske front skulde det vise seg, om våre dagers revolusjonære tro var uforgjengelig. Den måten, som den 6 armé — bestående av tyskere, rumener og kroater — her visste å kjempe på, har brakt dette uforgjengelighetens bevis. Den har overvunnet døden i kampen mellom materien og personligheten. Det så ut for oss som om en skare djerve menn dødsforaktende som Prometeus steg opp for å hente den lysende fakkel fra himlen og sette et evigvarende minnesmerke for personligheten. Det skjedde i en situasjon, som er den vanskeligste for soldaten: anstendig og bevisst å gå under i en håpløs situasjon!

Men måtte en ikke nettopp av denne kampens utgang trekke den slutning at materialet dog er overlegent i kampen mot personligheten? Stalin hadde altså rett, da han i november 1941 ga ut parolen: „Den nuværende krig er en motorenes krig. Krigen vil vinnes av den som har den fulle overvekt i produksjonen av motorer?" Nei! For Stalingrad var for bolsjevikene bare en etappe på vegen til oppnåelsen av et resultat. Men den virkelige seier har vi fravristet dem i vinterslaget. Det var mellom Donets og Dnjepr. Her måtte massen kapitulere overfor ånden; for de manglet i det avgjørende øyeblikk den ledelsens intuisjon, som slår gnister hos dem som blir ført. Hertil trengs det personligheter, som bolsjevismen jo har tilintetgjort.

Makt over hjertene

Her kommer det til syne et våpen, som er fienden uendelig overlegent. Det er makten over hjertene. Overfor dette kan bolsjevismen ikke stille opp selv noe tilnærmelsesvist likeverdig. For dens materielle verden mangler den ånd, som formådde å oppfylle den. Den altså er bestemt til den evige

Soldaten av 1943, østhærens tyske soldat. *I to år har no denne soldaten stått i en eneste uavbrutt kamp, som er spredt ut over det uhyre slagfelt mellom Nordkapp og Svarteharet og no avgjør Kontinentets skjebne. Beretningen „Den forvandlede hær" forteller om denne soldaten* PK-foto: Krigskorrespondent Lessmann

død. Men dødens våpen gjør tyskerne uovervinnelige enno i døden. Kampen i øst har i sitt tallmessige misforhold mellom begge motstandere vist at en ikke kan føre troppen med kommissærens pistol, men bare med makt over hjertene. For den utløser krefter, som sammenlagt er avgjørende såvel i slaget som i krigen. Det var bare naturlig at soldatens indre kampopplevelse også måtte framkalle en ny åndelig holdning for Europa. Når soldaten i østen stiller seg på talefot med døden og taust slutter et forbund med den, når han betingelsesløst ofrer sin tilværelse og sin framtid for et høyere mål, når det usedvanlige blir hverdagslig — da er dette timer, som ubarmhjertig kaster roens og sikkerhetens borgerlige verden over bord. Således blir det nye Europas ansikt preget ved fronten. En ny personlighet uten fraser blir til den åndelige bærer av et revolusjonært prinsipp. Liv, død og forklaring stiller tilværelsen foran en fullstendig ny bakgrunn. Ingen av alle disse soldater fra den forvandlede hær gjør krav på å bli feiret som helt. Hver av dem vet at et folk ikke bare består av helter, men at dets hovedsakelige kraft no engang ligger i de menn, som også oppfyller sin plikt, når de ser død og redsler foran seg og allikevel marsjerer og kjemper. Slike soldater går no inn i det tredje år av krigen i øst. Det er avklarede ansikter, som i all sin ungdom ble åpenbart tilværelsens innerste hemmeligheter. Det er mennesker, som har kastet et dypt blikk inn i de siste ting. Slik indre åpenbaring tar bort kampfeberen og den utemmede lidenskap. Den setter i dens sted sikkerheten og besluttsomheten, den ubetingede og varme hengivelse, den uovervinnelige tro på en høyere skjebne. I kampen mellom menneske og maskin ble den forvandlede hær betrodd utformingen av nye statlige og overnasjonale samfunn.

Uten tvil krever alt dette hele soldatens indre kraft. Ja, mange ganger er det de siste krefter, som han formår å gi. Men til et slikt oppbrudd, som vårt kontinent er blitt grepet av, hører no engang de siste krefter, hvis det virkelig skal være en avgjørende og fruktbringende kamp.

Gjenfødelse ved idéens makt

Det er no av avgjørende betydning i denne kamp at den personlighet, som er blitt nyformet ved krigen i øst, er virksom i et rom som i mer enn tyve år ikke lenger sporte noe hjerteslag. Angst, blind lydighet, blodig ordre, sløv likegyldighet, naken sjelelig og materiell elendighet var heime der. Ingen har enno formådd å forme dette landet, fordi det i sin kraft og størrelse hadde bruk for noe mer enn makten i de regimer, som gjensidig avløste hverandre. Slik ventet dette vesensløshetens frodige land på sin sjels gjenfødelse ved makten av en idé, hvis grenser i høy grad overstiger voldsherredømmets. For voldsherredømmet trekker sine grenser med sverdet, idéens makt trekker dem imidlertid i de nødlidende menneskers hjerter.

Stalins siste forfatning talte også engang om personlighetens ukrenkelighet. Men den europeiske soldat måtte i kampen erkjenne at det bare er en uformelig, mekanisert masse som står mot ham; en masse, som i sitt viljeløse dødsberedskap allerede må betegnes som et verktøy. Overfor denne „sosialisme", som for nakne materielle interessers skyld jager menneskene inn i døden som en kveghjord, står no den europeiske østfronts sosialisme, som gjengir mennesket dets sjelelige og materielle verdige tilværelse og for hvem det å herske er en rettferdig oppgave og tjeneste overfor en stor ide.

Så umenneskelig hard og ubarmhjertig denne kamp i dag enn er, så har den virket rensende i vår tids store kamp, som motsetningen mellom menneske og maskin har framkalt, skjønt den ikke enno er avsluttet. Rensende og også forsonende — ikke bare i østens hær, men også i hele det europeiske rom. Og nettopp dette kommer det an på for den i sitt indre forvandlede soldat.

Hvis han vil se noe som takk for sin gjerning og sitt offer, er det dette: den militær-åndelige kamps utstrålinger må ikke tape seg i de bakenfor liggende etapper, men de må virke i kjernepunktet. Dvs.: i alle vårt kontinents land. Dypets brønner må bores opp ved denne kampen. De må bevisst stille bolsjevikenes og deres amerikanske forbundsfellers mekaniserte verden overfor verdien av menneskets personlighet og verdighet, slik som hvert av de store slag i øst i stigende grad har gjort.

Frontens parole

Først når denne overbevisning er blitt almeneie, er seieren ved fronten også en virkelig seier for Kontinentet. Hvis utstrålingene av de store slag treffer på et åndelig ingenmannsland, hvor frontens parole siver vekk, vil revolusjonen i øst være forgjeves. Således gir den fronten som bevarer Europa fra tilintetgjørelsen, den parole til sitt land: Hold den ilden hellig, som de første budbærere om en ny tidsalder ga oss i hende som en helligdom, forat mennesket ikke skal bli styrtet av østens demoner, som for to år siden tvang dem til å gripe til våpen.

DEN EUROPEISKE SOLDATS FØDSELSTIME

Da krigen begynte i 1939, var det ingen som kunde forutse hvor dens rivende strøm vilde føre oss hen. Denne krigen var i begynnelsen ikke vesentlig forskjellig fra tidligere kriger som Europa har vært rystet av. Slik som det alltid har vært, var det også no. De europeiske land var allerede lenge i forvegen splittet i to leire. Der hadde hopet seg opp eksplosivt stoff. Foranledningen trådte hurtig i bakgrunnen for det urgamle oppgjør angående forholdet mellom de store og små makter i Europa. I disse første måneder av krigen med felttogene i Polen, Norge og Frankrike, ja selv med felttoget på Balkan, dreide det seg om intet annet enn fjernelsen av den urett som hadde vært resultatet av den første verdenskrig. Og den annen våpenstillstandsoverenskomst i Compiegneskogen var et symbol, som alle forsto.

I dag ligger denne epoke i krigen allerede langt tilbake i alle europeiske folks bevissthet. Den gjaldt likvideringen av fortiden. Men ingen kunde øyensynlig dengang forutse i fullt omfang at denne fase i krigen ikke bare betydde avslutningen av en langvarig epoke i den europeiske historie, men opptakten til noe fullstendig nytt som ikke har forekommet i vår verdensdel siden korstogenes århundre, siden den tidlige middelalder.

Bare sjelden har menneskene de rette mål til riktig å forstå og innordne det som i samtiden peker langt inn i framtiden. Hverdagens små bekymringer, og i krigstider framfor alt bekymringen for det daglige brød og for tak over hodet, skyver seg som barrikader foran den enkeltes øyne og sperrer utsynet. Ett er imidlertid sikkert: med den 22. juni 1941, den dag da først Tysklands, og derpå nesten hele Europas krig med Sovjetunionen begynte, er der skjedd noe som vil ha sin betydning, ikke bare for oss som lever i dag, men for mange generasjoner som vil komme etter oss. Man kan med rette si at verdenshistoriens vinger har streifet oss. Det hører til de uutgrunnelige hemmeligheter, at alltid når det helt ut onde og avgrunnsdype, som om og om igjen setter inn for å få herredømmet i verden, allerede nesten synes å ha seiret, inntrer der en overraskende vending. Den kom for alle Europas folk med den 22. juni 1941.

De er kanskje først blitt klar over dette da der plutselig siste vinter var fare for at bolsjevismens motstandere kunde bli overvunnet. Kanskje har først i dette øyeblikk, da det plutselig syntes tvilsomt om de tyske og europeiske hærer vilde bevare sin kraft til å stemme opp mot truende kaos og fortvilelse, det nye som er blitt til midt under krigen, vist sin fulle virkning. Her sto der no overfor alle europeiske folk ikke mer et fjernt uhyre som de hadde et mer eller mindre abstrakt begrep om under navn av bolsjevisme. Her viste det seg i et blink at alle framtidsplaner, som England og Amerika hadde forespeilet mange villig lyttende om den framtidige ordning, oppløste seg som fantomer i det store intet. Her sto europeerne no overfor spørsmålet om de skal vedbli å være det de er som tyskere, italienere, franskmenn, det de er som bulgarere, spanjere, nederlendere, for bare å nevne noen, eller om støv og sand, om Sovjet-Asia skal kvele dem. I dette øyeblikk var det no plutselig ikke lenger „propaganda", når ungarerne mintes hva der skjedde engang i de ukene da Bela Khun hersket i Budapest, når franskmennene gjenkalte i erindringen de tristeste timer i folkefrontens tid, da kommunismen allerede syntes å klatre opp trappene til Palais Bourbon og Elyséepalasset, når spanjerne mintes blomsten av sin ungdom, som, revet istykker av anarkistisk-bolsjevikiske kuler, ligger stuvet sammen i massegravene mellom Madrid og Malaga. Her var vi europeere no alle sammen stilt direkte foran skjebnens makt. Og dermed som alltid når skjebnen er med i spillet, foran dypet av vår egen moralske kraft og styrken av våre indre reserver.

Ved utgangen av den første verdenskrig syntes det som om oppdelingen av vår verdensdel i seierherrer og beseirede skulde være for uendelige tider. Alt dette er det ikke tale om i den nuværende krig, og ikke bare av den grunn at den er blitt til en verdenskrig — det var også tilfelle i 1917/18 — men snarere fordi alle spørsmål no stiller seg helt annerledes. Gjennom århundrer har alle problemer i Europa atter og atter bare kretset om overherredømmet, enten det no var av tyskerne, eller av franskmennene eller utenfra av englenderne. Vi kunde tillate oss dette, fordi der ikke eksisterte noen makt utenfor Europa som kunde true oss samlet med ødeleggelse. No viste det seg imidlertid at de ord Stalin skrev i Lenins dødsår i et personlig brev til en tysk kommunist enno hadde bevart sin gyldighet fullt ut:

„Den framtidige kommunistiske revolusjon i Tyskland", skrev dengang Stalin, „er den viktigste verdensbegivenhet i våre dager. Revolusjonens seier i Tyskland vil ha en større betydning for proletoriatet i Europa og USA enn den russiske revolusjons seier for seks år siden. Det tyske proletariats seier vil uten tvil flytte verdensrevolusjonens sentrum fra Moskva til Berlin."

Dengang trodde Stalin riktignok at de kaotiske krefter i Tyskland vilde få overtaket. Da han så seg bedratt i dette sitt håp, begynte han å forvandle selve sovjetriket til det største arsenal for den kommende offensiv mot Europa. Hadde den ramt oss uforberedt, da var sikkert nok jødebolsjeviken Ilja Ehrenburgs fantasi, hvori han allerede ser Stockholm, Berlin og Paris bli knust og falle for sovjetrussiske mammuttanks, blitt uunngåelig virkelighet.

Det later til å være en lov at det med de store vendepunkter i verdenshistorien alltid følger kamper på liv og død. Eksistensspørsmålet for folk og verdensdeler er aldri blitt avgjort på kongresser, men alltid på slagmarkene. Hannibal ante portas var begynnelsen til det romerske rikes utbredelse utenfor Italia. Slaget på de katalauniske marker var begynnelsen til middelalderriket og den europeiske enhet i middelalderen overhodet. Heller ikke De forente stater er oppstått ved fredelig overenskomst med Georg III., men ved deres krig for sin uavhengighet. Nesten 1000 år seinere måtte de dessuten gjennomføre sin forening med den blodigste av alle borgerkriger. Tross alt forherliger vi ikke krigen som sådan. Vi avskyr den, og hele vår lengsel og trang er rettet mot å avslutte og overvinne den. Men vi forherliger soldaten.

Etter den 22. juni 1941 eksisterer der noe som ikke har eksistert på århundrer: den europeiske soldat. Han bærer den samme grå uniform, likegyldig hvilken av de mange nasjoner, som fører denne felles kamp, han enn kommer fra. Derfor er den europeiske soldats tilblivelse samtidig Europas fødselstime. Den der tjener ham, han alene tjener Europa. Den som baktaler, angriper eller endog saboterer ham, han understøtter snikmordet slik det er blitt forøvd av USA-flyvere på det forferdeligste i Paris og Antwerpen, så vel som i Grosseto, Stuttgart og München. Slik går frontene for tiden. Disse USA-flyvere har for ikke lenge siden gitt Stalin høve til telegrafisk å uttale sine spesielle lykkønskninger i forbindelse med deres skjenselsgjerninger. Hvem kan her snakke om at det dreier seg om vanlige koalisjoner i en vanlig krig?

Oleveira Salazar, Portugals ministerpresident, visste meget godt hvorfor han for noen uker siden omtalte kommunismen som alle tiders største problem. „Hvor staten og maskinen gjør menneskene til sine slaver", sa Salazar til portugisene, der er det ikke lenger plass for menneskelig frihet. Hvorledes den krigsbetingede solidaritet enn ser ut, så er det dog tvilsomt om denne noensinne kan endre kommunismens hovedtrekk." Disse setninger, uttalt i det vestligste Europa, er bare tenkelige fordi der i dag eksisterer europeiske soldater som kjemper for et mål som, ut over de enkelte europeiske folks velgående, gjelder hele vårt kontinent. Først no kan vi si at Europa er mer enn et geografisk begrep. Først no kan vi overhodet tale om en europeisk selvbevissthet, som i de siste årtier — for så vidt den enno eksisterte — begynte å forsvinne.

Dette er imidlertid det viktigste: først med den europeiske soldats opptreden har alle Europas folk fått sikkerhet for at krigen innen vår folkefamilie for framtiden ikke vil være tenkelig mer.

Fortsettes side 11

De mange og store begivenheter i en krig avstumper evnen til å oppta nyheter. Men det fins nyheter, som tross denne avstumping virker rystende. Det er riktignok nyheter med verdenshistorisk rang, som angår enhver. En slik nyhet var meldingen fra Katynskogen. „Signal" har sendt en særkorrespondent dit. På side 15 i dette nummer finner De det materiell han brakte med derfra

→

Spanske frivillige *til østfronten tar avskjed med sitt heimland på den fransk-spanske grensestasjon Hendaye* *PK-foto: Krigskorrespondent Baumann*

DEN EUROPEISKE SOLDATS FØDSELSTIME

Fortsatt fra side 8

Dette er noe helt annet enn den historiemotstridende parole til holdningsløse pasifister, som først skrek „aldri krig mer" for derpå seinere å alliere seg med bolsjevikene og ønske seg krigen med alle midler. Nei, av den felles kamp av Europas soldater kan og vil der ikke oppstå noe annet enn et evig forbund av alle folk på Kontinentet. Et forbund som sikrer ethvert folk, stort eller lite, den samme livsrett og den samme mulighet til å utfolde seg. Et forbund som baserer seg på at vi europeere endelig har forstått at det ved denne krig ikke dreier seg om en koalisjonskrig i tidligere alliansers ånd, men at vi er en familie. Allianser kan inngåes og oppløses. De er som et aksjeselskap som man allerede går inn i med det forbehold at man også kan gå ut igjen. En familie derimot er et vesen som lever ut fra seg selv og som er uatskillelig i lykke og ulykke. Slik føler den europeiske soldat det i dag. Han vil endelig ha den fred og ro som han trenger for sine egnes framtid. Han vil ha endelig slutt på denne stadige trusel mot eksistensen som han så lenge har levd under trykket av. I selve Europa er dette no oppnådd og muligheten for krig blant europeere — dette arvefiendskapets spøkelse — er fjernet. No gjelder det imidlertid for ham på samme måte å fjerne den enno radikalere trusel utefra— og det med roten. Derfor har han byttet plog, hammer og penn med maskingeværet. Denne unge mann fra de europeiske folk vil ikke se sin fars alderdom truet av bolsjevismens kaotiske krefter, som vilde tilintetgjøre hans livsverk. Han vil se den familie han grunnlegger, og de barn han vil oppdra, i en verden som er hans verden. I en verden hvor ikke alle til fordel for en tørr doktrine blir slynget ned på det laveste nivå, men i en verden hvor flid og dyktighet får sin belønning, i en verden som ikke tilber maskinen, men behersker den. Europa oppfant maskinen og teknikken. I Europa alene kan den også først beherskes. Alt dette har de unge soldater, som kjemper sammen i øst, på leppene. Denne sin framtid taler de om i de lange ventetimer som der er så mange av i soldatenes liv. Her vokser den dypere mening med deres innsats fram av seg selv i felles samtaler. De som er heime kan vel bare forstå dette etter hvert. Denne krigs tilbakevirkning på hele tilværelsen til Europas folk, som kjemper sammen, vil bli veldig.

Denne nye erfaringen som de europeiske folk no har gjort, og som overfor bolsjevisme og amerikanisme har skapt det europeiske kontinents selvbevissthet — har den ikke sitt fundament i gravene i øst? I dem hviler under enkle bjørkekors tyskere så vel

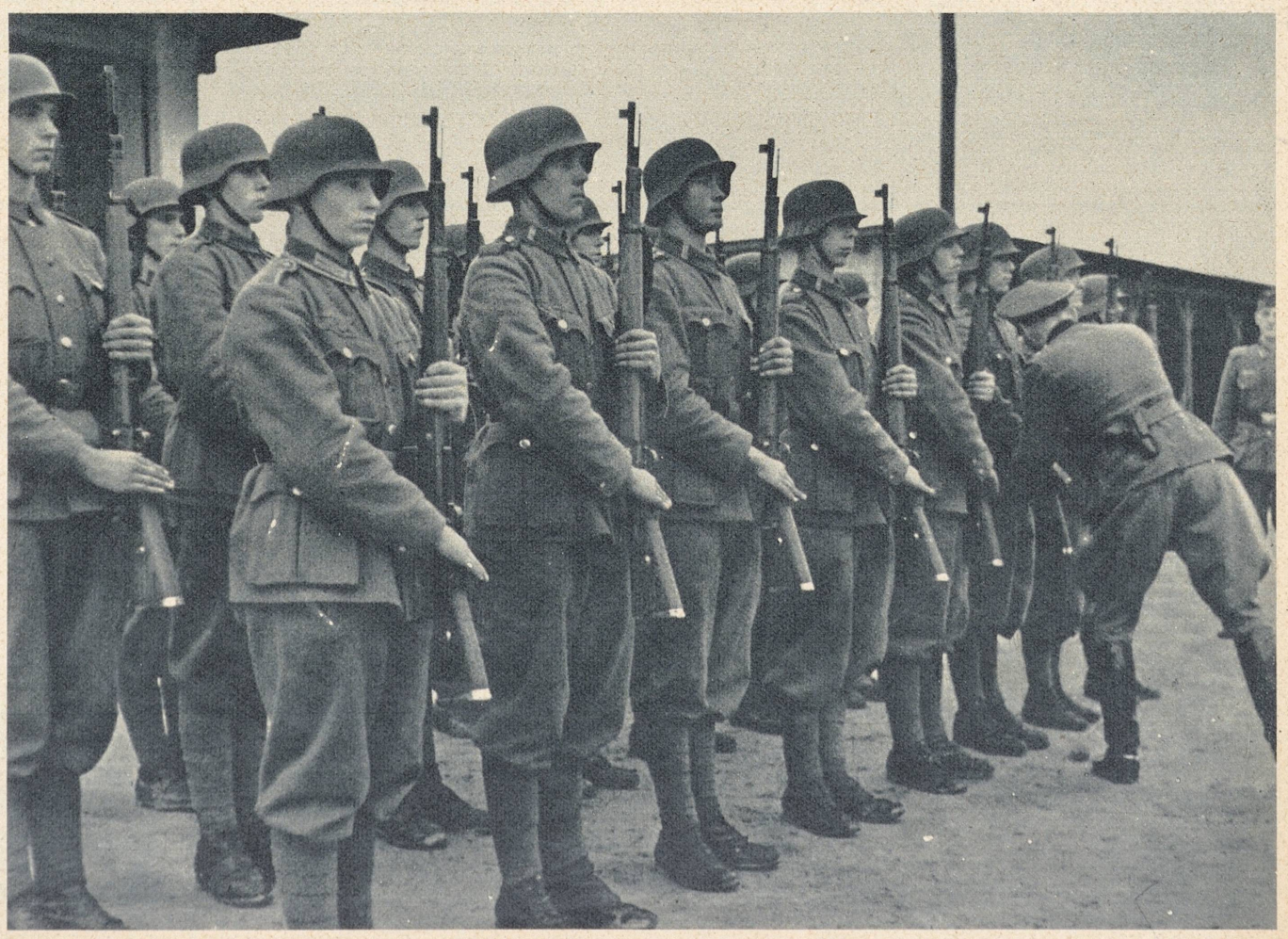
Fortsettes side 13

Fra overbevisningen til handling

Overalt på Kontinentet har menn erkjent hensikten med denne krigen og trukket konsekvensen herav, slik det er menn verdig: de har stilt seg frivillig i de forbundne nasjoners rekker og kjemper mot bolsjevismen. De kjemper for en rolig livsaften for sine foreldre, for sitt yrkes og sin families sikkerhet, for sine barns framtid og for ett større og bedre Europa

Vegen til den europeiske soldat: overalt trer det frivillige inn i legionene — på samme måte som franskmennene her

Alle har den samme feltgrå uniformen: kroatiske frivillige under geværeksersis

Frivillige i den russiske befrielsesarmé *fra kosakkregimentet „Plato" er trådt an for å motta forfremmelser* *PK-foto Krigskorrespondent Knödler*

Eden til den øverstkommanderende: flamske legionærer blir tatt i ed før innsatsen

Med fly til fronten: danske frikorps-soldater flyr til sitt innsats-avsnitt

Under reisen til fronten: spanske frivillige får „forsterkning" på en jernbanestasjon

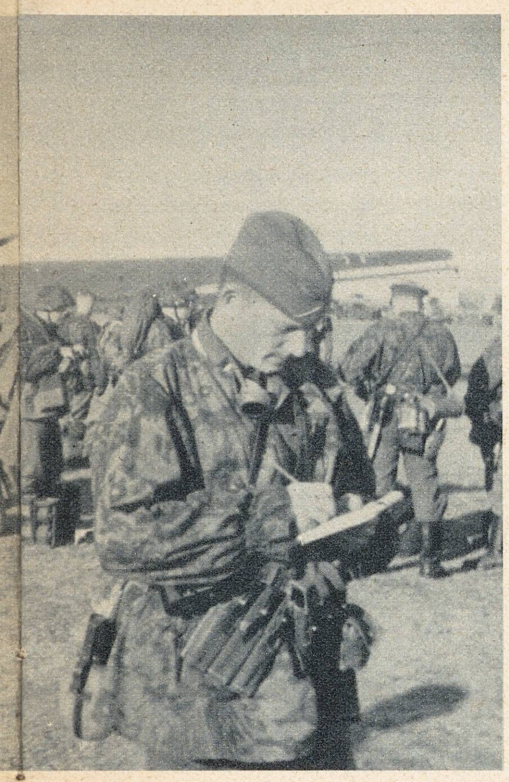
Etter ilddåpen: vallonske legionærer marsjerer i brennende hete etter fienden

Frikorps Norwegen går i land i en tysk havn

Fellespermisjon: nederlandske frivillige blir hilst med jubel på grensestasjonen

PK-fotos: Krigskorrespondentene Borrelli, Schütze, Buyse, Muthen, Fritz, Hessenbruch, Ohmeyer

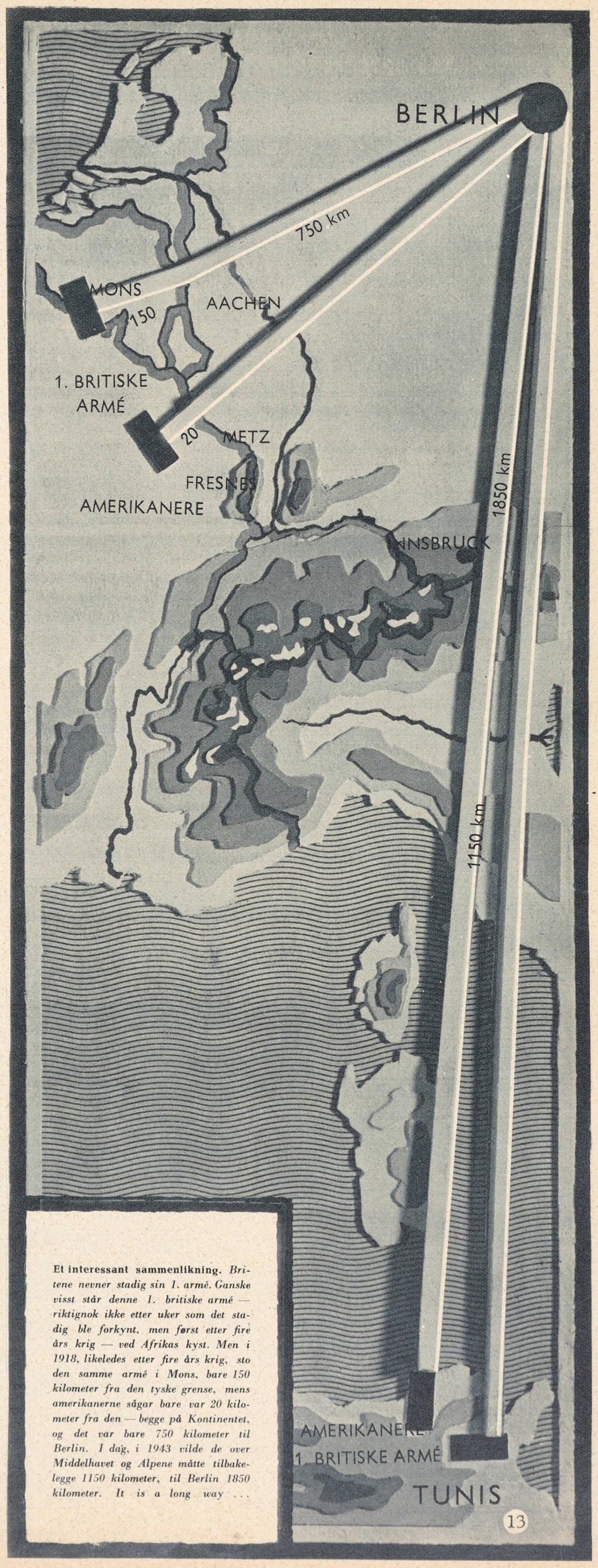
DEN EUROPEISKE SOLDATS FØDSELSTIME

Fortsatt fra side 11

som finner, rumenere så vel som spanjere, franskmenn så vel som dansker, nederlendere, nordmenn, italienere så vel som ungarere, slovakere og kroatere. Det er blodet som binder. Dette i fellesskap utgydte blod da vi alle plutselig så oss stilt foran eksistensspørsmålet. For dem der er heime og arbeider, er no også i Europa i mange henseender nøden felles. Enten den no skriver seg fra barbariske angrep på våre kvinner og barn, eller den oppstår av mangelen på livsgoder som vi må innrette oss på under krigen. Denne felles nød er pantet på den seinere lykke og den seinere rikdom som Kontinentet som helhet med alle sine folk vil få del i. Vi har det begrunnede håp at vi her ikke må nøye oss med å snakke om framtidige generasjoner, men at der av kampen til de europeiske soldater, i hvis midte den tyske forsvarsmakts urokkelige blokk står, umiddelbart følger den bedre framtid for hvilken våre arméer er gått til kamp mot østens despoti.

To år betyr ikke meget i folkenes liv. Men som hos det enkelte menneske, er det også her: de store vendepunkter er for det meste kortfristede. I dem oppstår framtiden, som da rekker over lange epoker. Den europeiske soldat har brakt oss denne selvbevissthet på Kontinentet, og med hans kamp er avgjørelsen allerede falt for et fritt europeiske kontinent i en tidsalder hvor bare kontinenter kan bestå. Dette Europa skal og vil bevare hele sin vidunderlige mangfoldighet. Hvilken måte de enkelte folk i Europa ønsker å leve på, er helt ut deres sak og vil vedbli å være det. Men foran det hele står forpliktelsen overfor den høyere enhet som de alle tilhører, for hvilken de no bringer offer og utholder strabaser og av hvis trivsel også hvert enkelt av de europeiske folks vel avhenger. Ingen kan holde seg borte fra dette fellesskap, dersom han da ikke vil skille lag med familien slik som englenderne gjorde det i det øyeblikk da de allierte seg med bolsjevismen og samtidig falt som offer for amerikanismen. Denne frihet for Europa, som må stå ved utgangen av denne krig, vil derfor bety de europeiske folks enhet, likesom den vil bringe det spillerom som hver nasjon har behov for til sin uavhengige naturlige vekst. Dette vil være Europas større forsprang foran den enhetssivilisasjon av bolsjevikisk eller amerikansk preg hvor mennesket alltid bare kan være bestemt til slave. Den europeiske soldat har med egne øyne erfart hva det vilde bety, dersom disse det ondes makter hadde seiret i vår verdensdel. Den europeiske soldat er derfor ikke noen landsknekt som tinger seg bort til fremmede, men bæreren av vår tidsalders sosiale og nasjonale idéer. Disse store idéer har atter engang sitt utspring i Europa.

G. W.

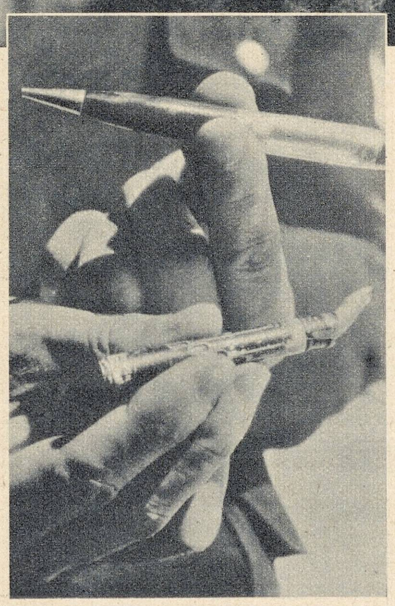

Et interessant sammenlikning. *Britene nevner stadig sin 1. armé. Ganske visst står denne 1. britiske armé — riktignok ikke etter uker som det stadig ble forkynt, men først etter fire års krig — ved Afrikas kyst. Men i 1918, likeledes etter fire års krig, sto den samme armé i Mons, bare 150 kilometer fra den tyske grense, mens amerikanerne sågar bare var 20 kilometer fra den — begge på Kontinentet, og det var bare 750 kilometer til Berlin. I dag, i 1943 vilde de over Middelhavet og Alpene måtte tilbakelegge 1150 kilometer, til Berlin 1850 kilometer. It is a long way ...*

I ITALIA

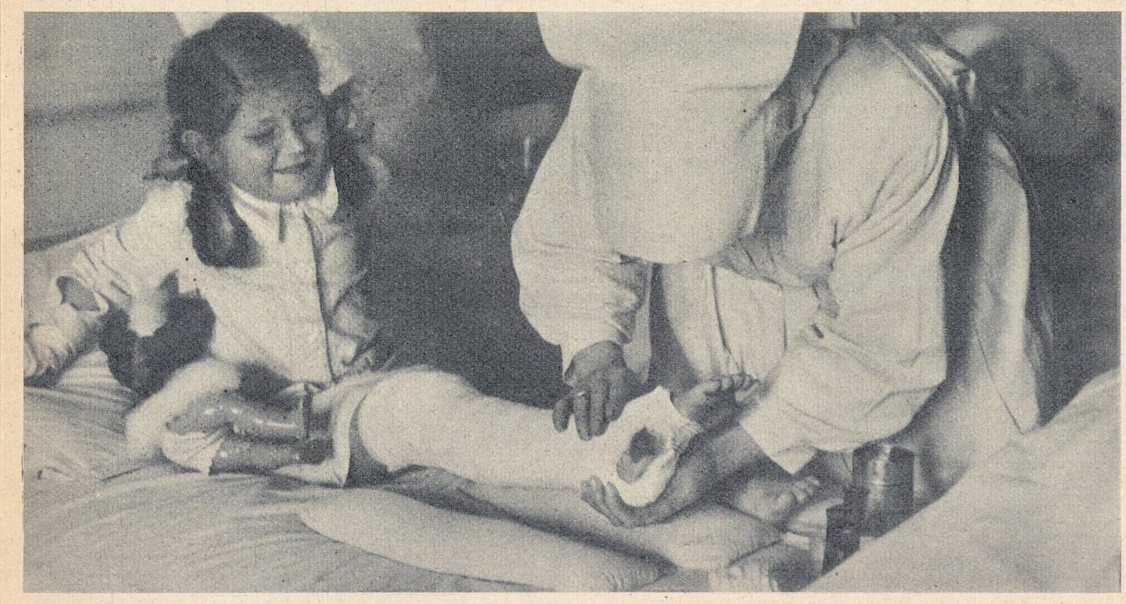
Gutten, som fant en blyant: *han heter Romeo Francesco, stammer fra Reggio i Calabria, er fem år gammel og akkurat så livlig som gutter flest i denne alderen. En kan ikke forlange av ham at han skal la en herlig skru-blyant, som han finner på gaten, bli liggende. Naturligvis tar han den opp og leiker med den. Men det er helt unaturlig, når denne blyanten eksploderer i hendene hans og river dem i stykker. Når det så viser seg at denne blyanten med mange tusen andre er blitt kastet ned av amerikanske flyvere, føler en dette nesten som en naturstridig handling*

To av de eksplosive blyantene

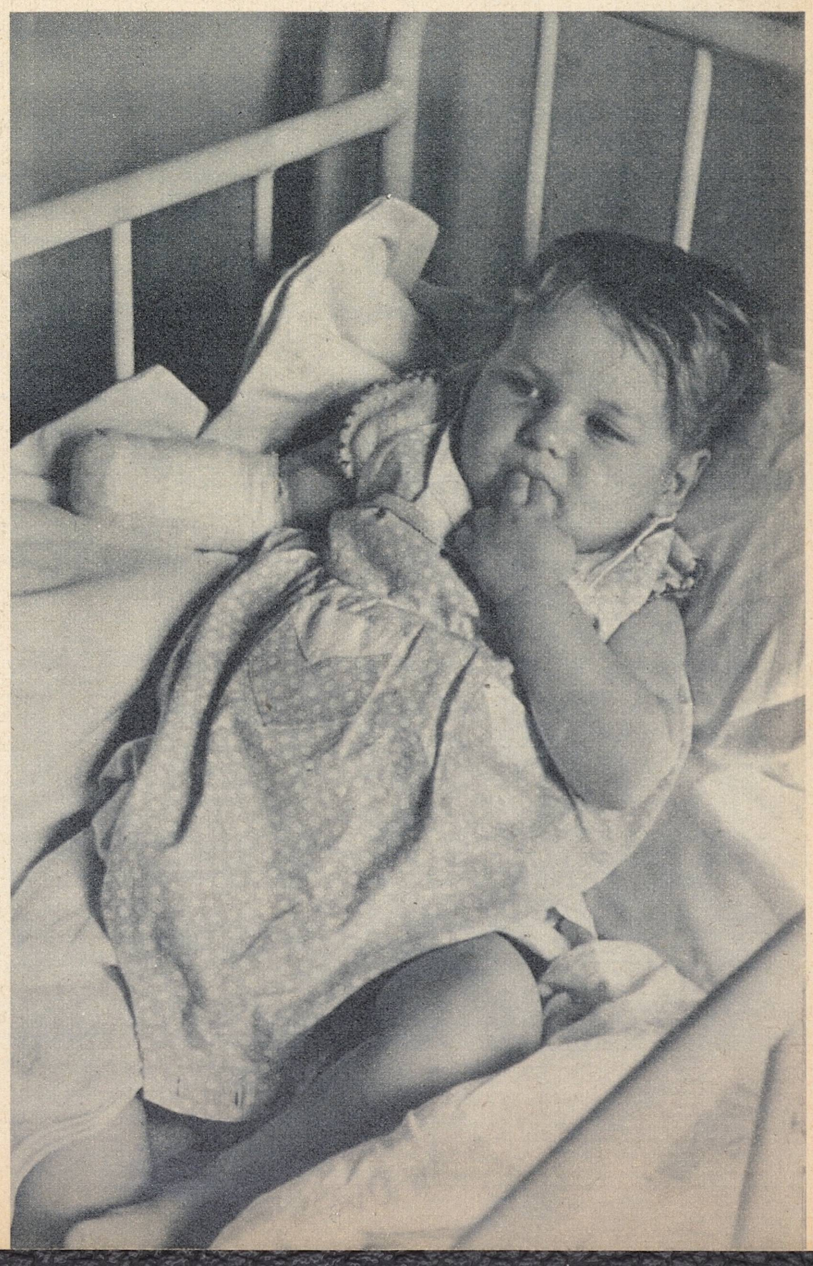
AMERIKANSKE BLYANTER...

Av sovjetrusserne kunde en i Europa ikke vente noen ridderlig krigføring. Det var en tid, da en trodde å finne den hos englenderne og amerikanerne. Bombene på boligkvarterer, på sykehus, på lasaretter, maskingeværsalvene på skipbrudne, på spaserende sivilister og leikende barn tvinger en til å revidere denne mening. Skjuler det seg kanskje bak denne krigføring den samme ånd, som er fremmed for alle Europas nasjoner? Vi er overbevist om det.

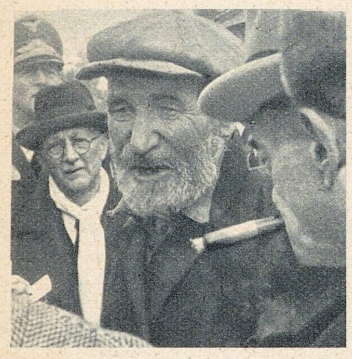
I NEDERLAND

Ulykkelige for hele livet: *to småpiker, som ble lemlestet ved anglo-amerikanske terrorangrep på nederlandsk område. En spør seg medlidende om ikke døden vilde ha vært bedre for dem . . .*

KATYN-DOKUMENTET

12 europeiske rettmedisineres offisielle protokollering, opplevd av „Signal"s krigskorrespondent Hanns Hubmann

Et vitne. *Den 74-årige bonde Kieseloff som tidlig i år hvisket til polske sjåfører: „Ta deg en tur bort i Katynskogen" forteller den europeiske kommisjon hvorledes han våren 1940 på jernbanestasjonen Gniesdova i månedsvis la merke til at polske offiserer kom dit, og i samme tidsrom hadde han stadig hørt skudd fra Katynskogen. Til venstre på bildet professor Naville, Genf. Til høyre professor Speleers, Gent*

Offer for Sovjet

Den delegerte fra Sveits, professor dr. Naville, Genf, erklærte etter avslutningen av undersøkelsene i Katyn: „Vi har hatt det tristeste likskue som vel noensinne har forekommet. Polske offiserer ble myrdet. Motivene for disse massemord har sitt utspring i en grusom verdensanskuelse, en ødeleggelsesvilje overfor den borgerlige verden, som er en fryktelig fare for hele Europa. Vi rettsmedisinere er reist til Katyn for der å søke og forkynne sannheten om dette. Denne gang var det ikke vanskelig å se sannheten. Det vil være i hele Europas interesse, og det er vår plikt å gjøre Europa og hele verden kjent med denne sannhet"

De døde alle av nakkeskudd. *Dr. Orsós, professor i rettsmedisin og kriminalistikk ved universitetet i Budapest, Ungarns representant i den europeiske kommisjon til undersøkelse av massegravene med polske offiserer i Katynskogen ved Smolensk, søker selv ut av en massegrav ett av GPU-ofrene til dissekering*

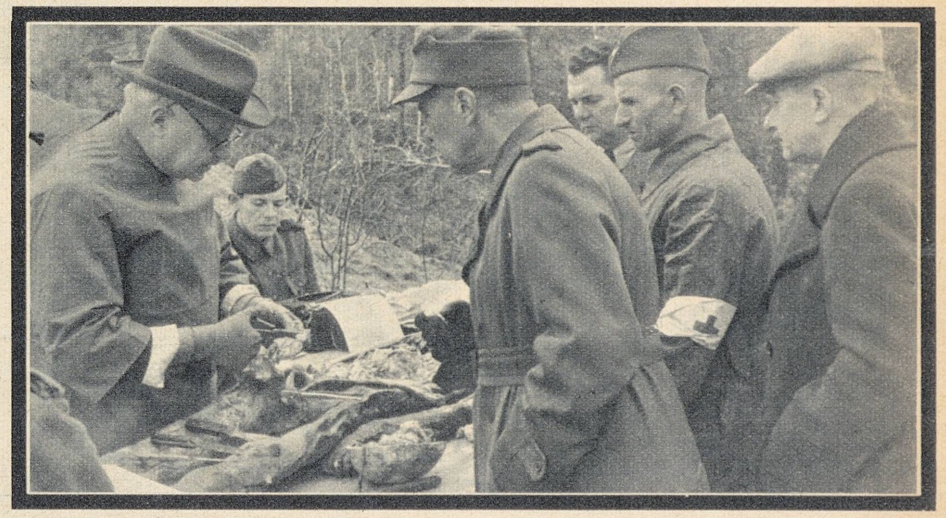
Katyn-dokumentet

Lag på lag. *De myrdede ligger tett i tett ved siden av hverandre og over hverandre. Da dette bildet ble tatt, var to lag allerede fjernet. Der er enno tre lag igjen*

Graven med de 2500. *Den største av de syv hittil avdekte massegraver er anlagt i form av en L, 8 meter bred, 28 og 16 meter lang. Her har bolsjevikene lagt de myrdede polske offiserer i 5 lag over hverandre med 500 mann i hvert lag*

Professor Orsós, Budapest, dissekerer. *Den ungarske rettsmedisiner dikterer sin betenkning i nærvær av professor Saxén, Helsinki, dr. Markov, Sofia, og professor de Burlet, Groningen*

Lik nr. 800. *Professor dr. Palmieri, Neapel, dissekerer hodet til en 50-årig polsk major: tre nakkeskudd, mange splinter i hjernen*

Et lik blir kledd av. *Professor dr. Hájek, Prag, har tatt dokumenter fra uniformen til én av de myrdede. Disse blir no undersøkt av professor dr. Subik, Pressburg, (i bakgrunnen til venstre) og representanten for det polske Røde Kors, dr. Wodzinski. "Underst lå sekondløytnantene og øverst generalene", fortalte den polske lægen*

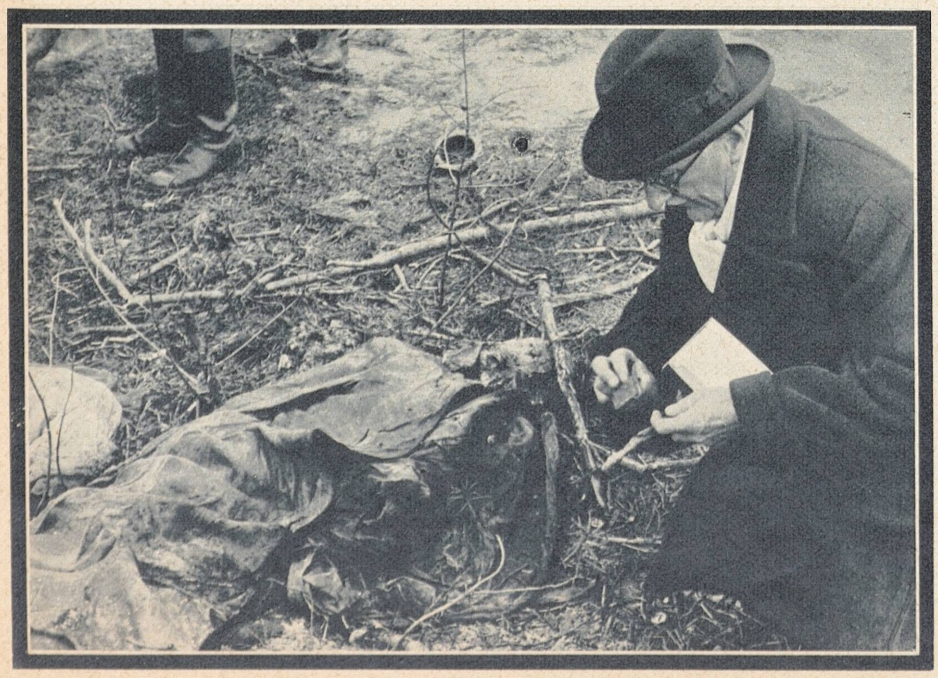

Utelukkende nakkeskudd. *Den kroatiske professor dr. Miloslavitsj, Agram, medlem av „London Society of Legal Medicine", i USA kjent som sakkyndig under „Doc. Milo", demonstrerer for lederen av utgravningene, professor dr. Buhtz, Breslau, resultatet av sine undersøkelser*

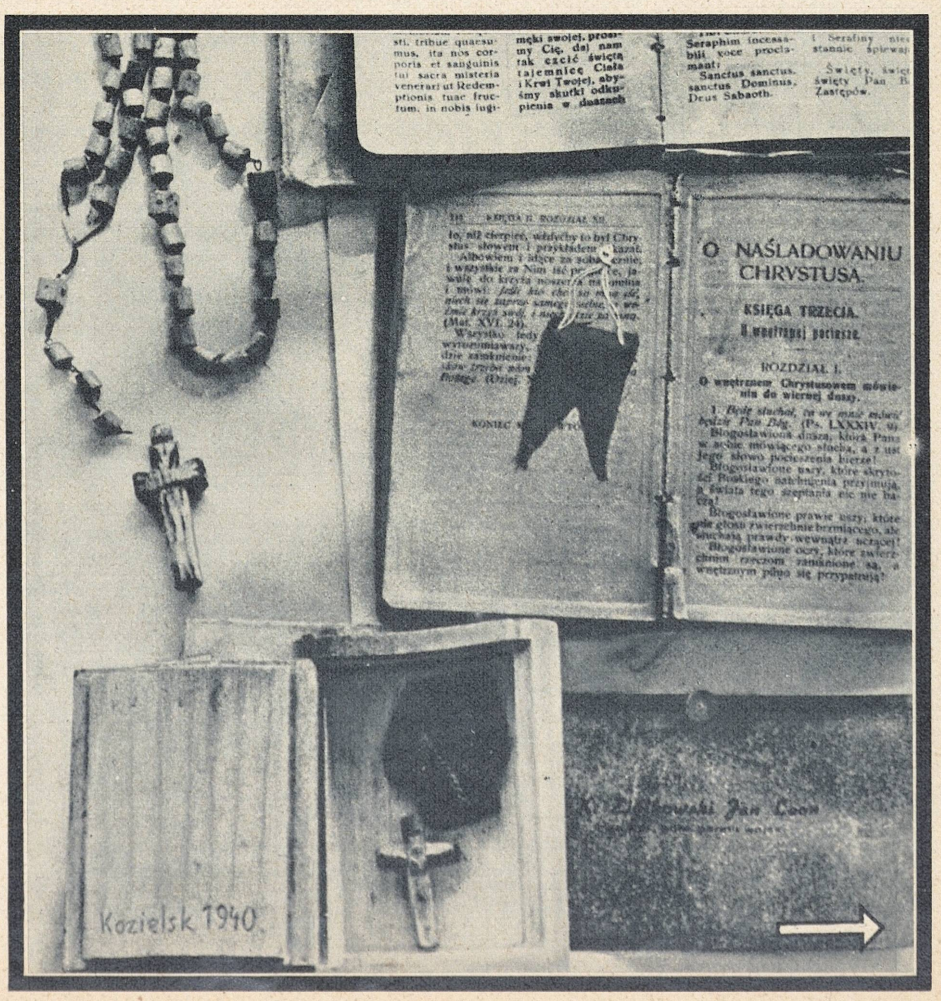
Ni lik obdusert. *Dr. Tramsen, København, dissekerer. Professor dr. de Burlet og professor dr. Saxén følger nøye med i arbeidet*

Nasjonaliteten fastslått. *Professor dr. Naville, Genf, konstaterer at uniformen til en myrdet tilhører en polsk offiser* ↓

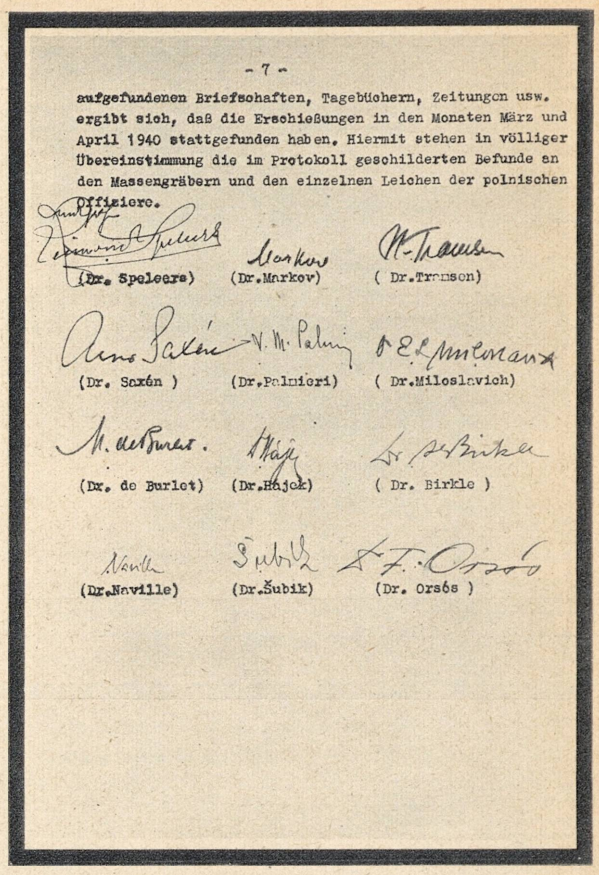
Også en feltprest blant de myrdede. *Liket av Zielkowski bærer enno ornatsløyfen. I vintertøyet, som forteller om årstiden da mordet fant sted, fant man hans rosenkrans, (bildet nedenfor) et lite husalter, som han hadde laget seg i leiren i Kozielsk i 1940, altså like før han ble myrdet, samt en bønnebok og et visittkort*

KATYN-
DOKUMENTET

De verdenskjente europeiske rettsmedisineres offisielle protokoll, satt opp i Smolensk den 30. april 1943, ble egenhendig undertegnet av de 12 medlemmer av kommisjonen: Dr. Speleers (Belgia), dr. Markov (Bulgaria), dr. Tramsen (Danmark), dr. Saxén (Finland), dr. Palmieri (Italia), dr. Miloslavitsj (Kroatia), dr. de Burlet (Nederland), dr. Hájek (Protektoratet), dr. Birkle (Romania), dr. Naville (Sveits), dr. Subik (Slovakia), dr. Orsós (Ungarn)

- 7 -

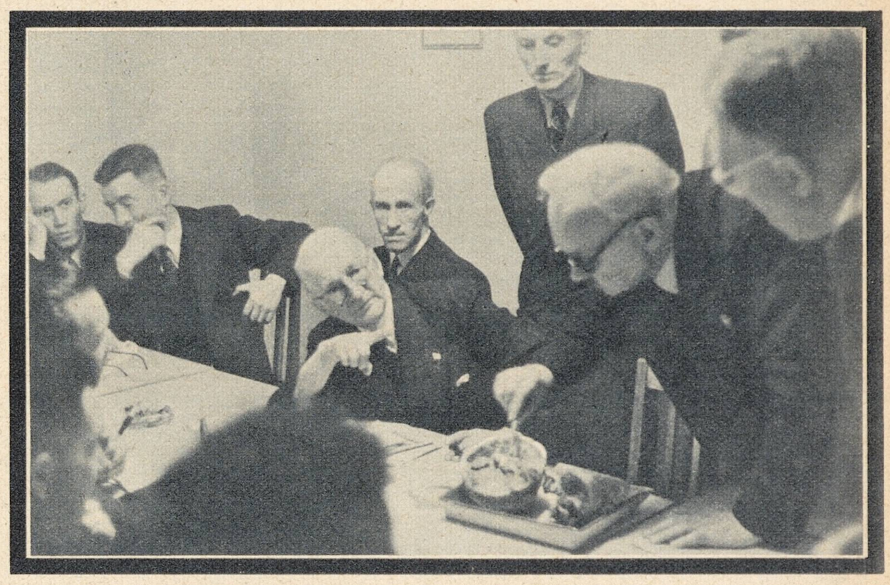
aufgefundenen Briefschaften, Tagebüchern, Zeitungen usw. ergibt sich, daß die Erschießungen in den Monaten März und April 1940 stattgefunden haben. Hiermit stehen in völliger Übereinstimmung die im Protokoll geschilderten Befunde an den Massengräbern und den einzelnen Leichen der polnischen Offiziere.

(Dr. Speleers) (Dr. Markov) (Dr. Tramsen)

(Dr. Saxén) (Dr. Palmieri) (Dr. Miloslavich)

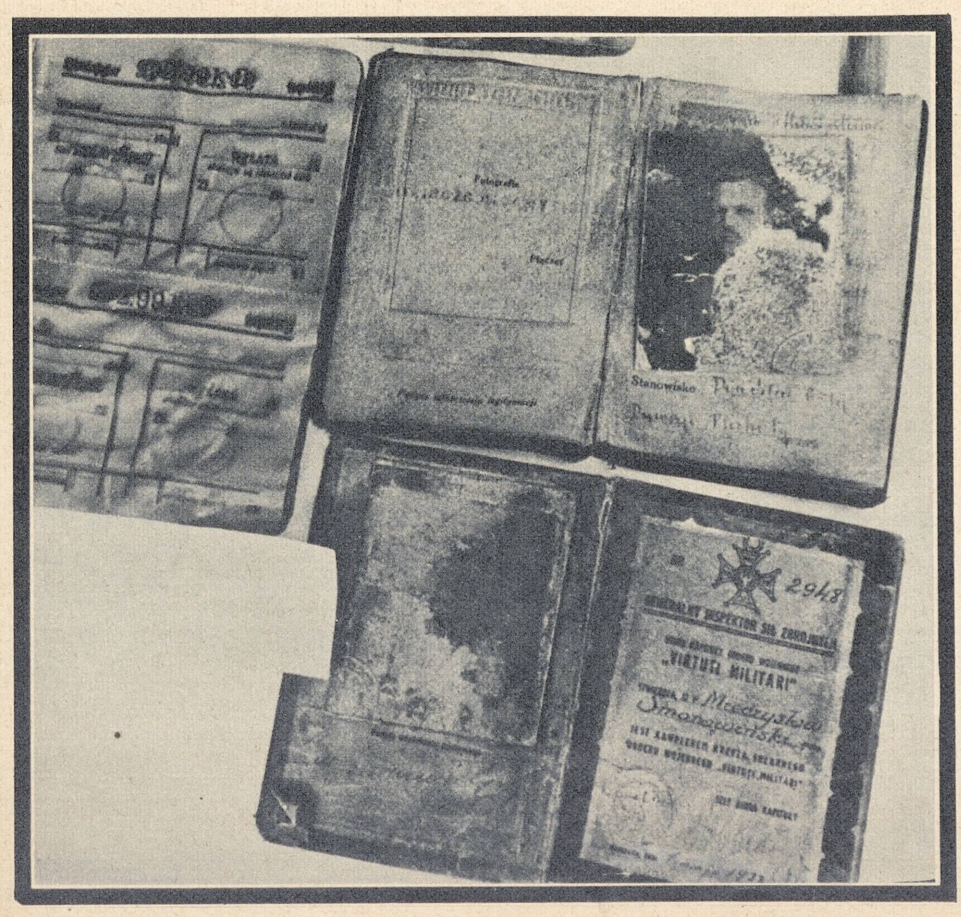
(Dr. de Burlet) (Dr. Hájek) (Dr. Birkle)

(Dr. Naville) (Dr. Šubik) (Dr. Orsós)

Med hendene bundet — skutt i nakken. *Protokollen slår fast:, Den måten hendene er bundet på, er den samme som man har konstatert på likene av russiske sivilpersoner, som likeledes er blitt gravd opp i Katynskogen og allerede var begravd meget tidligere"*

En av de viktigste påvisninger. *Professor dr. Orsós, Budapest, demonstrerer for kommisjonen: „Det dreier seg her om en kalkaktig inkrustasjon i flere lag på overflaten av den allerede leireaktig homogeniserte hjernemasse. Slike foreteelser har man ikke kunnet i akta hos lik som har ligget mindre enn tre år i graven"*

Bankbok og ordensdiplom. *Hos den polske brigadegeneral Smoravinski, fant man foruten hans legitimasjonspapirer, også diplomet til ordenen „Virtuti militari" og hans bankbok*

Ærefull begravelse. *De to funne polske generaler Smoravinski og Bochaterevitsj blir i kommisjonens nærvær lagt i kiste for å bli begravd på en ærefull måte*

Originalfotos til følgende beretning fra en europeisk stat, som engang var fullstendig bolsjevisert

Som engang i Petersburg, Moskva, Budapest, Berlin eller München: en straff-fange som er sloppet ut av tukthuset er fornøyd over den forandring som er foregått

OG DA SIER DE:

„SLETT IKKE SÅ GALT!“

Forfatteren, PK-krigskorrespondent Hubert Neumann, har i ukelangt arbeid undersøkt kildene til sin beretning, og har studert dem på åstedet. Han har selv snakket med mange av vitnene til de dramatiske begivenheter, som „Signal“ offentliggjør i denne artikkel

Forspill.

Natt til tirsdag rykket sovjetrussiske tropper inn over grensen, og allerede ved daggry nådde tèten av de motoriserte forband fram til hovedstaden. Med larmende kjeder rullet panservognene, de fleste av modell T 34, gjennom gatene. De svingte inn på plassen foran ministeriene, tok oppstilling ved politipresidiet, hvorpå troppene forsvant i kasernene.

Menn og kvinner sto sammen bak de lukkede vinduer og kikket gjennom gardinene. Nede på gaten kjørte lastebiler forbi, fulle av sovjetsoldater i jordbrune uniformer, de stirret rett fram uten å verdige bybildet et eneste blikk.

„De ser ikke så verst ut“, sa en frisør, som hadde åpnet sin frisersalong noe for tidlig. „Men det dreier seg naturligvis om eliteregimenter“, tilføyde han hurtig, øyensynlig bestrebt på ikke å si for meget.

„Det er det vanskelig å bedømme“, mente en embetsmann, en av frisørens stamkunder, som sammen med andre nysgjerrige hadde tatt plass i gatedøren. „Eller hva synes De?“ Med dette abrupte spørsmål vandte han seg til sin nabo, en lærer som med sammenknepne lepper mønstret den forbikjørende kolonne.

„Dette er bare begynnelsen . . .“ mumlet han til svar.

„Ja, en får vente og se“, mente fri-

Først kommer panservognene. *En morgen rykker sovjettroppenes fortropp inn i hovedstaden i det landet, som Moskva har sluttet en pakt med. Folket stimler sammen og betrakter interessert og høyst nysgjerrig dette skuespill, for Sovjetunionen avslører her for første gang en av sine hemmeligheter*

Snart begynner valgene, men riktignok bare med „enhetsblokken"s liste. For velgerne i denne demokratiske stat er det en litt merkelig framgangsmåte. Beretningen ved siden av skildrer, hvordan dette gikk for seg

søren. Ingen visste, hva han egentlig skulde tro. Det ene rykte jagde det andre. Noen var pessimister, andre optimister, foruten panikkmakere gas det folk som mente at dem kunde det ikke hende noe. Begivenhetene hadde no en gang overrasket dem alle sammen. Den offisielle bekjentgjøring om at landets regjering plutselig hadde sluttet en forbundspakt med Sovjetunionen, som ga denne anledning til å besette tallrike militære støttepunkter i landet, savnet enhver diplomatisk forhistorie. Den offisielle erklæring om at pakten var „en følge av det tradisjonelle vennskap og den gjensidige respektering av begge staters elementære interesser", klang for konvensjonell til å kunne overbevise. Dessuten var det kommet ut, at bolsjevikene hadde tilstilt regjeringen et ultimatum.

Plastik atmosfære

Riktignok — folket var jo vant til sovjet-russernes naboskap. Mange intellektuelle kretser la sågar for dagen en viss sympati for bestemte bolsjevikiske tendenser og medlemslisten til „Det nye Russlands venners selskap" var omfangsrik og inneholdt mange prominente navn. Moderne bolsjevikiske forfattere ble flittig oversatt, for kort tid siden hadde man vist fram en utstilling av „Femårsplanens billedkunst", i kinoene gikk det ofte filmer fra Moskvas filmproduksjon, hvis tendens ingen festet seg ved, fordi de bare, som man pleide å si, „gjorde atmosfæren mer plastisk". Den sovjetrussiske sendemann gikk for å være en charmerende selskapsmann; hans mottagelser, hvor han tok seg godt ut i sin snippkjole, hadde et godt renommé. Naturligvis forsikret disse velmenende kretser at de ikke hadde noen lyst til å prøve det „østlige eksperiment", som de unnvikende kalte bolsjevismen, på sitt eget territorium. Vest-Europa lever under andre lover, het det. De fikk seg selv til å tro at selv i Moskva bestred man ikke denne kjensgjerning.

Umiddelbart etter bekjentgjøringen av den sensasjonelle regjeringsbeslutning hadde statspresidenten i en kringkastingstale forsikret at landets suverenitet ikke vilde bli antastet; sovjetrusserne hadde høytidelig forpliktet seg til å gi avkall på enhver innblanding i republikkens indre forhold.

I tilslutning hertil hadde utenriksministeren som var vendt tilbake med fly fra Moskva, skildret grunntrekkene av sin konferanse med Stalin, og bekreftet at det som no gikk for seg, var av ren militær karakter, som ikke vilde berøre hverken landets regjeringsform eller dets økonomiske former. En tilsvarende meddelelse telegraferte TASS, det sovjetrussiske nyhetsbyrå, ut over verden.

Man hørte stadig flere og flere som mente at bolsjevismen led under den gjengse uvitenhet om dens virkelige struktur. Og at den helt hadde forandret seg, man levde dog ikke mer i året 1917. Stalin var ikke Trotzki. I Kreml hadde man for lenge siden innsett at man måtte kjempe med åndelige våpen, og verdensrevolusjonen var bare en ren etisk parole. Som bevis på disse påstander henviste man til sovjettroppenes disiplinerte opptreden. I løpet av dagen ble det meddelt, at de røde enheter vilde bli underkastet en streng kasernering. Bortsett fra små demonstrasjoner fra tvilsomme eksistensers side, tildro det seg hverken sammenstøt eller andre forstyrrelser av det offentlige liv. Man snakket snart overalt om at enkelte av de fremmede offiserer, som var blitt utsatt for noen demonstranters hyldest, hadde avvist den, tilsynelatende ilde berørt.

Således var man allerede om aftenen tilbøyelig til å ta saken med fatning. Selv skeptikerne sluttet seg til den oppfatning at „det var ikke så galt allikevel".

En høflig herre fra Moskva

I statspresidentens palé hadde det imidlertid gått livlig, ja nervøst for seg. Henimot middag hadde den sovjetrussiske sendemann latt seg anmelde for å forestille Sovjetunionens spesielle utsending, en høflig herre på knapt førti år, som helt behersket landets språk. På den annen side lot han fra begynnelsen av ingen tvil om at det ikke kunde kjøpslås om hans ønsker. Innledningsvis understreket han Sovjetunionens forsett om å gi forholdet mellom de to land som no var blitt så intimt, en oppriktig og gagnlig form. Derfor, fortsatte han i samme åndedrett, venter Kreml at den fungerende regjering straks trer tilbake.

Statspresidentens innvending at det her vel måtte dreie seg om en traktatstridig innblanding i landets indre forhold, avfeide herren fra Moskva med en handbevegelse. På ingen måte, sa han, men ministrenes nøling med å gå med på den foreslåtte forbundspakt har naturligvis hatt en forstemmende virkning på sovjet-russerne. Sovjetunionen venter at det uforbeholdne og hjertelige vennskap som det tilbyr landet, blir besvart likeså fordomsfritt. Det hittidige kabinett var ikke i stand til å nære slike følelser. Han kunde forøvrig ikke oppta noen diskusjon om dette emne; hvis presidenten, som man naturligvis med glede så i spissen for staten, ikke skulde dele Sovjetunionens oppfatning, så beklaget han å måtte reise og avgi melding om dette til folkekommissærenes råd.

Statspresidenten så på den spesielle utsending fra Moskva. I dennes ansikt rørte det seg ikke en muskel. Statspresidenten tenkte på de ti sovjetrussiske divisjoner som i denne timen rullet på kryss og tvers inn over landet. Og han kom ihu sovjetrussernes lojalitetserklæringer, deres garantier og løfter. Var de bare taktiske midler, ved hvis hjelp de kunde vinne partiet billigere?

Han måtte rådføre seg, sa han høyt.

Herren fra Moskva reiste seg, så på armbandsuret og svarte at han vilde komme igjen om to timer for å få beskjed.

Kabinettet var trådt tilbake etter et stormende møte.. Statspresidenten hadde formelig tryglet ministrene om å tre tilbake, idet han forsikret at landets velfred krevde, ved ettergivenhet å gjøre sovjetrusserne mildere stemt. Fast besluttet på ikke å legge for dagen det minste skinn av opposisjon, forsøkte presidenten heller ingen innvendinger da Sovjetunionens utsending punktlig to timer seinere overrakte ham en navneliste. Den skisserte et kabinett, antydet herren fra Moskva, som stemte overens med Moskvas intensjoner.

Hittil var landet blitt demokratisk regjert. Det hadde lært de forskjelligste koalisjoner å kjenne. Men no hastet det. De menn som var foreslått som nye minstre, ble kalt til paléet pr. telefon, og kort før midnatt avla de ed til forfatningen. I det hele tatt var de innviede ikke så ubehagelig overrasket over de sovjetrussiske kandidater, for listen til herren fra Moskva inneholdt absolutt ikke de mest ekstreme kommunister.

En tålelig løsning

Posten som ministerpresident ble overtatt av en læge fra provinsen, som hadde gjort seg mer bemerket ved sin litterære enn ved sin medisinske virksomhet. Han skrev ekstravagante dikt med sosialt islett, vers som i lyrikken betydde det samme som kubistiske

byggverk i arkitekturen. Uten å tilhøre det kommunistiske parti hadde han gjentatt underskrevet resolusjoner til gunst for arbeidernes og også sovjetrussernes radikale fordringer. Innenriksminister ble et parlamentsmedlem som representerte et marxistisk splittelsesparti, der dels stemte skarpere, dels mer måteholdent enn sosialdemokratiet. En demokrat ble handelsminister, av yrke var han dosent i nasjonaløkonomi ved et universitet sør i landet. Kulturministeriet ble overdratt til en språklærer som man hadde måttet gripe inn overfor på grunn av ulovlig agitasjon blant den sosialistiske ungdom. En advokat som med vekslende hell hadde forsvart pasifister og kommunister der var kommet i konflikt med lovene, erholdt justisministeriet. Utenriksministeren og krigsministeren ble overtatt fra det tilbaketrådte kabinett. Det så ut som landets forbindelser med utenverdenen ikke vilde bli forstyrret, likeså lite vilde man ergre forsvarsmakten eller sågar forlede den til motstand.

For så vidt syntes kabinettet etter de rådende oppfatninger å kunne tolereres. Den eneste besettelse som var en belastning for den nye regjering, var den påtenkte sosialminister. Til denne post hadde man foreslått landets mest kjente kommunistleder, en mann som var mer fryktet enn aktet. Han betegnet seg selv som havnearbeider. Alt i alt var han blitt dømt til fjorten års fengsel for høyforræderi og andre forgåelser, på grunn av forskjellige am-

nestier hadde han sloppet en del av straffene. Med hensyn til denne mann forsøkte statspresidenten å gjøre innvendinger, men herren fra Moskva mente at „proletariatet hadde rett til å gjøre krav på ham."

Pressen brakte meddelsen om regjeringsskiftet i morgenbladene. Samtidig offentliggjorde de to dekreter fra statens overhode, det ene om parlamentets oppløsning, det annet om utskrivning av nye valg. Dette krav hadde herren fra Moskva presentert etter det nye kabinetts edsavleggelse.

Statspresidenten og forskjellige ministre utstedte tett på hinannen opprop som gjentatt betonte at avstemningen skulde foregå i de lovlige former i overenstemmelse med forfatningens forskrifter. Der skulde ikke utøves noe trykk mot noen, alle organisasjoner og institutsjoner hadde å bøye seg for det demokratiske prinsipp. De var blitt oppmuntret av utsendingen fra Moskva til å avgi disse erklæringer. Etter hans uttalelse la man i Moskva den største vekt på å få vite resultatet av ett fritt og upåvirket valg. Samtidig foreslo han at valgloven skulde gjennemgås av jurister med henblikk på en forenkling av dens modaliteter. Forberedelsestiden — etter bestemmelsene fire uker — syntes under de rådende forhold å være betenkelig lang. Dette forslag vakte bifall. Ved en nødsforordning opphevde statspresidenten fireogtyve

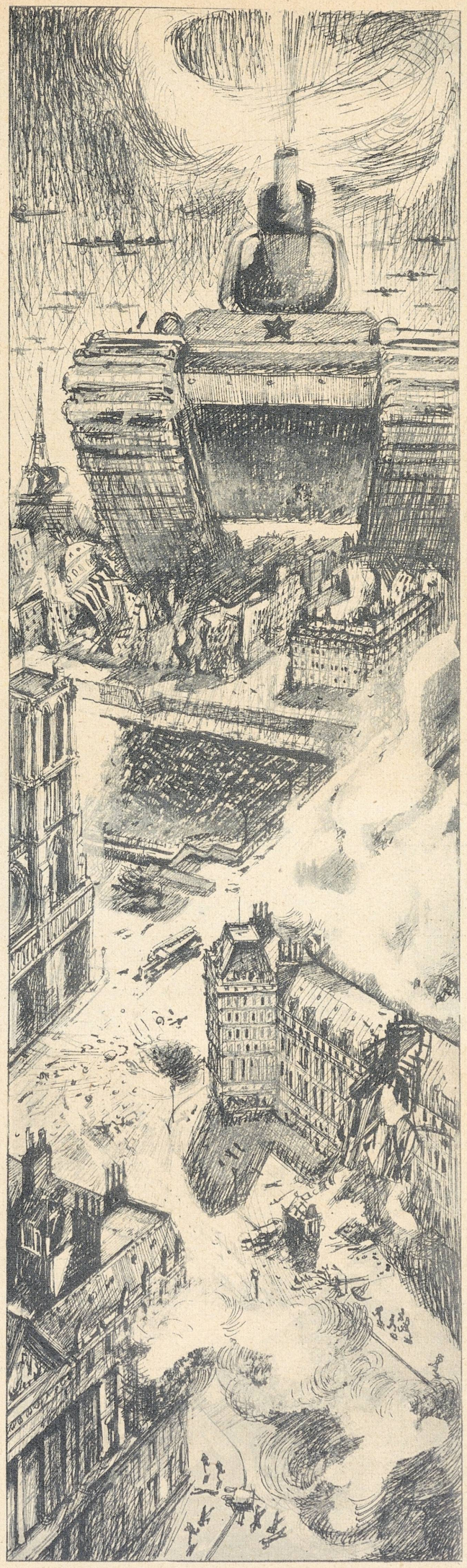
Fortsettes side 42

Etter valgene...

På det arbeidende folks dag *har den nye regjering, som ble dannet etter valgene med den eneste listen, anordnet et gledestog. Menn, kvinner og barn marsjerer — med hvilke følelser? Det skildrer bildet* ↑

Valgresultatet blir virksomt. *Det nye parlament beslutter enstemmig å la landet, som hittil bare var forbundet med sovjetrusserne, oppta i SSSR-statssambandet. Salen har fått opp tegnet for den makt i hvis ånd den enstemmige beslutning blir fattet* ↓

„Europa må forsvinne... *Ti meter høye panservogner møter Berlin ned og knuser hus, menn, kvinner og barn ... I København fins det ingen overlevende. I Stockholm blir det så stille som i paradiset. Mens gasskyene senker seg over Paris, flykter befolkningen ned i undergrunnsbanen ... Men alt forgjeves! Bolsjevismen slår til. Paris og hele Frankrike kreperer ... Et år er nok til å tilintetgjøre Kontinentet med dets 350 millioner mennesker ... De europeiske folk blir sendt til Sibir ...*"

Utdrag av sovjetjournalisten Ilja Ehrenburgs bok „Trust for ødeleggelse av Europa", som nettopp er utkommet i England og USA

Til de følgende fargesider:

KONTINENTETS KRIGSMÅL

Et emne som utvilsomt interesserer hele verden, men som ikke kan behandles uten et par forhåndsbemerkninger som klarlegger situasjonen

Som man vil huske, falt de første skudd i denne krigen i et stridsspørsmål av helt lokal betydning. Det dreide seg om en viss korridor og en viss „fristad" Danzig. Det gjaldt en grensekorrigering som enhver nasjon av ære måtte legge vekt på. Forøvrig er det dokumentarisk bevist hvor lett og fjernt fra enhver krenkelse av følelser denne grenseregulering hadde kunnet gjennomføres på en fredelig måte.

Hvorfor falt til tross for dette de første skudd i denne krigen oppe i Nord-Europa, ved den tysk-polske grense? Hvorfor måtte der på grunn av denne stripe land og på grunn av denne by på ikke fullt 200.000 innbyggere, hvorfor måtte der av denne lille flamme, som et par forsiktige hender hadde kunnet slukke så lett, oppstå en brann som har bredt seg orkanaktig over vår jords fem kontinenter og syv hav? Står ikke med henblikk på et så uhyre historisk fenomen årsak og virkning i et slikt forhold til hverandre at dets meningsløshet kunde rokke troen på menneskeheten? Eller er spørsmålet stilt galt? Må man ikke spørre om Korridoren eller Danzig virkelig var årsaken eller selv bare foranledningen til denne krigen?

Krigen som verdenskamp

Det er sikkert nok at England av 1939 har anført som eksempel på krigsgrunn beskyttelsen av de små stater, og at Frankrike av samme år mente at det måtte frykte for sin sikkerhet. Litt seinere så endog USA. langt over på den andre siden av havet seg truet av et Tyskland som nettopp var innviklet i en av de alvorligste kamper i sin historie og til og med like ved sine grenser.

Men selv slike krigsgrunner, henholdsvis krigsmål, har ikke hevdet seg fullgodt overfor de store tildragelser. De er blitt imøtegått og oppklart dels ved kjensgjerninger, dels ved hjelp av åpnede arkiver. Og denne oppklaring har på en viss måte endog noe tilfredsstillende ved seg. Når man nemlig ser at England hverken mente Polen eller Danmark, hverken Norge eller Nederland, hverken Belgia eller Frankrike, hverken Hellas eller Jugoslavia da det erklærte krigen, men intet annet enn den europeiske likevekt til fordel for seg selv og havenes frihet, slik som det forstår denne, så er dette for det 20. århundres virkelighetsnære menneske et faktum som han i det minste kan ta stilling til. Han forstår også at en fransk regjering, som søker sitt tyngdepunkt utenfor landet, nemlig i England, helt enkelt må gå i krigen enten den vil eller ikke. I mellomtiden har USA.s leie- og lånelov og enno noen diplomatisk-militære aksjoner avslørt også deres sanne krigsmål. Den nordamerikanske unions støttepunktpolitikk, som langsomt avslører seg, ses tydelig som et forsøk i retning av det framtidige verdensherredømme, og byggemonopolet overfor England hva angår bombefly, som „Signal" nylig berettet om, spesialiserer den tydelig som luftherredømmepolitikk. Sluttelig ligger klarest i dagen de virkelige krigsmål til Sovjetunionen, som gjennom 26 år ikke har lagt skjul på sine verdensrevolusjonsplaner og partielt og mønstergyldig straks har virkeliggiort dem ved sin vestgrense da leiligheten syntes gunstig.

Også Tysklands krigsmål er tydelig klarlagt. Tyskerne hevder nemlig at de kjemper for fruktene av sin indre revolusjon, som for dem har løst århundrets problem, det sosiale problem. Med denne revolusjon er de riktignok kommet i motsetning til de moderne former for menneskelig slaveri, til kapitalisme og bolsjevisme, og har stilt seg i forreste frontlinje i et åndelig verdensoppgjør.

På denne måte står krigsmålene allerede på et annet plan: USA. har verdensmaktsplaner, mot hvilke Englands imperium ligger i forsvar. Sovjetunionen forsøker å utbre bolsjevismen imperialistisk. Tyskland, som bolverk mot bolsjevismen, som truer Europa og verden, holder fronten i øst og forsvarer seg, likesom Japan, som gjør gjeldende sitt historiske førerkrav i Stillehavsrommet, i vest mot kneblingen gjennom fremmede interesser.

Øyeblikkets krav

Således sett, forsvinner altså spørsmålene om Korridoren og Danzig i det blå, for slike årsaker svarer ikke til virkningene av denne verdenskamp. Imid'ertid blir samtidig det ubønnhørlige i det som øyeblikket krever av den levende, klart som krystall. Hele jorden befinner seg i et oppgjør som ingen kan komme utenom. Der blir iskaldt overveid og delt. Selv den mest idylliske flekk på denne vakre jord vil ikke unngå skjebnens spørsmål, og enhver må være godt forberedt på det, for skjebnespørsmål krever hurtige og presise svar. Det foregår da som ved eksamen: kandidaten får et kvarter, hva der seinere faller ham inn, er for seint.

Skulde no skjebnen spørre det europeiske kontinent om dets stilling og dets mål i dette verdenshistoriske oppgjør, (og vi mener at dette spørsmål allerede er stilt) hva vil da Europa svare?

En ting er sikkert: det vilde falle håpløst igjennom ved skjebnens eksamen, dersom det vilde bringe sine indre anliggenders bagateller fram for verdenshistoriens høgsterett. Bagatellsaker ordner seg av seg selv etter hoveddommens retningslinjer. Men for å vinne denne hoveddom for seg, må også Europa ha et veldig argument for seg — og Europa har dette.

Det er et argument med de mest nøkterne kjensgjerninger, et argument som man har kjempet og lidt seg fram til med tapperheten, fliden, klokskapen, med tårene og blodet hos alle nasjoner i denne verdensdel gjennom hele dens historie. Det er en forutsetning av naturlig dynamisk historieutvikling, det er Europas veg til dets krefters syntese.

„Signal" prøver i detalj å framstille dette emne på de fire følgende sider.

HVORHEN GÅR EUROPA?

Et spørsmål til Kontinentets historie — besvart i fem bilder

Da Karl den stores rike — det første mellomeuropeiske rike — omkring midten av det 9. århundre bryter sammen, splittes Europa fra hverandre i utallige tumleplasser for ørsmå feider, da de som hittil har vært vasaller, blir herrer i de oppståtte del-riker på bekostning av de enkelte sentralmakter. På denne måten begynner i privatpolitiske oppgjør kampen om den samfunnsmessige, økonomiske og statslige utforming av Europa.

Mens der allerede i den tidlige kamp mot øst avtegner seg en tysk nasjonalstat, for riktignok først å bli til virkelighet et årtusen seinere, overvinner Frankrike fra Ile de France sine vasaller og herder sin statsform i hundreårskrigen med England. Samtidig festner Spania seg, idet det overvinner maurerne — men i det store og hele lakker det mot enden med Middelalderen under heimløse landsknekters steg.

Det store vendepunkt

Den kontinentale tanke blir til under overgangen fra Middelalderen til den nyere tid. Idet europeisk forskertrang og vågemot oppdager den vide jord, stikker de samtidig opp Kontinentets grenser og lærer for første gang å oppfatte det som kulturell, økonomisk og politisk enhet. Europa blir heim. Mens renessansen i Italia atter tenner den klassiske oldtids åndsfakkel, som kaster sitt lys over verden og menneskehet, erobrer portugisere, spanjere, nederlendere og franskmenn kloden for den vestlige kultur. Banebryterne for denne uhyre og enestående prestasjon i verdenshistorien synes imidlertid ikke å være forunt å se fullendelsen av den: Europas hjerte blør under slagene av de første sosiale bondekriger. Den begynnende verdenshandel framkaller ny spenning, og borgerklassen blir en krigbærende faktor. De uopphørlige territoriale kamper får dessuten friske impulser fra tros-splittelsens tragiske moment. Det store tidsskifte tillater ikke den store enhet. Selv det neste skritt som Europa naturnødvendig må ta, skrittet til den nasjonalstatslige inndeling, fører bare til dynastisk oppdeling av Kontinentet. Gjennom to århundrer stønner det under arvefølge- og kabinettskriger. Derimot blir øya England ved randen av Europa klar over sin maritime særstilling og ved på en dyktig måte å spille de kontinentale makter ut mot hverandre overtar det arven etter alle disse. Slik står Europa, stadig splittet i over 200 suverene stater, på terskelen til den nyeste historie.

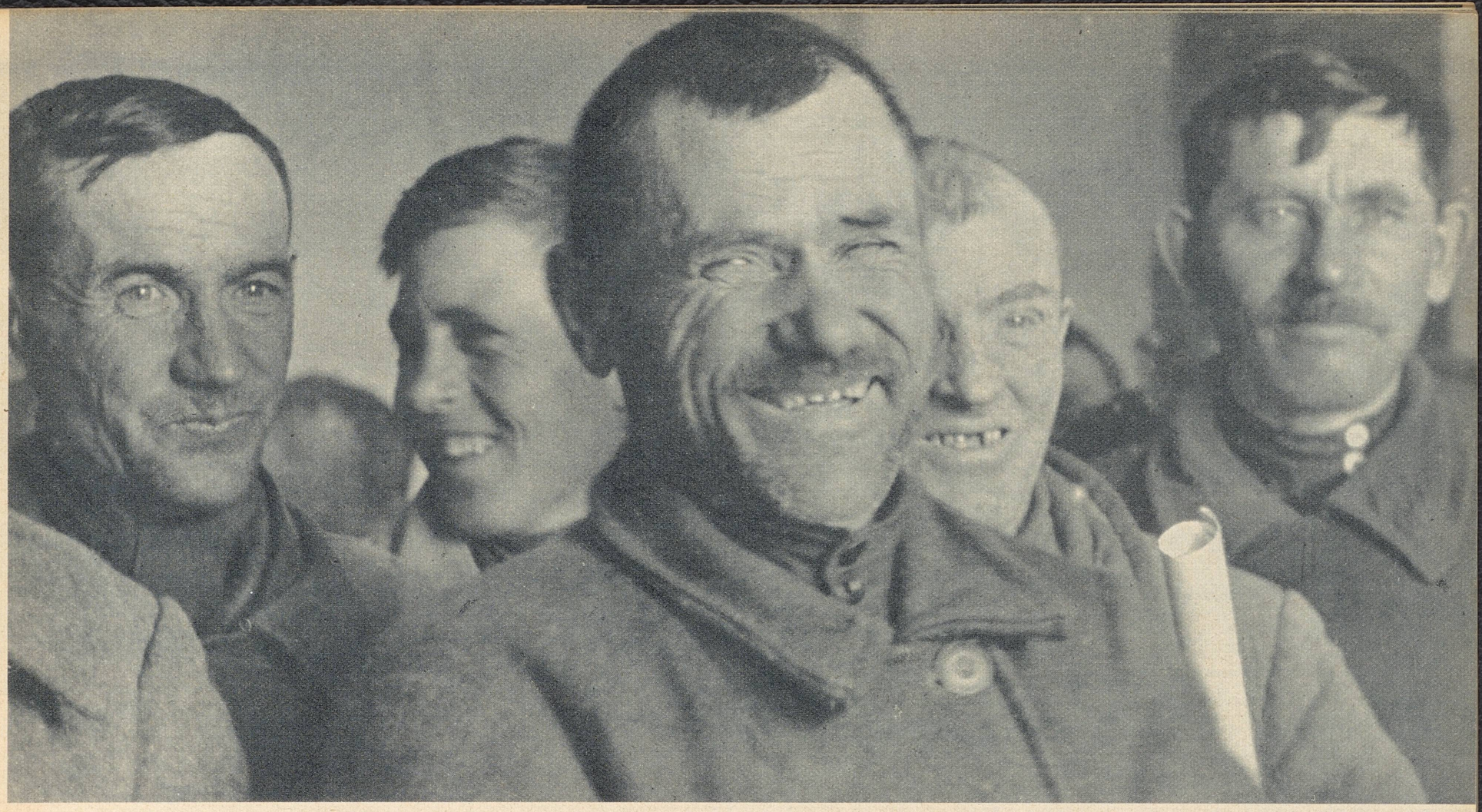
Den siste etappe

Også ved begynnelsen av dette nyeste historieavsnitt setter Europa atter en merkepel. De gamle former bryter sammen i den franske revolusjon, og dens store sønn forsøker på deres ruiner å føre opp en kontinental statsbygning. Napoleons geni erkjenner nødvendigheten, men skjebnen forbyr ham å være den som gjennomfører det. Han får bare berede vegen som Europas historie trenger for sitt nye skritt, skrittet fra det dynastiske prinsipp til det nasjonalstatslige. Av denne Levée en masse, den første folkehær, rekrutterer Napoleon sine legioner, men i sammenstøtet med dem tennes de nasjonale ideer. Det følger et århundre med nasjonal eningsstreben etter samling, og dette kommer til uttrykk i en tilbakegang i de suveréne staters antall fra over 200 til 28. Mens denne avklaring foregår, skaper den frigjorte ånd sivilisasjonens grandiose håndverktøy. Og mens Europa enno er opptatt med seg selv, blir jordens goder fordelt på ny derute, for teknikkens århundre omgrupperer alle politiske krefter. Således oppstår den første verdenskrig, som i sine dypeste årsaker skyldes uteneuropeiske makter. De avgjør den og tvinger Kontinentet mot dets vitale interesse atter inn i et spenningsladet konglomerat av 36 stater. Derute begynner storroms-økonomiområdene å danne seg. Europa — øket med 8 stater — forskanser seg bak den gjensidige mistros og rustnings veldige murer og blir den øvrige verden underlegen økonomi-politisk. Men fra øst truer bolsjevismen, som trekker opp som et nytt verdensuvær bak de høyeste murer.

Avgjørelsens time

Likeså alvorlige som de skader var, som nesten alle Europas stater — de seirende på ingen måte unntatt — gikk ut av den første verdenskrig med, likeså fruktbare kan de lærdommer være, som skjebnen har gitt Kontinentet, nemlig den lærdom at kapital og olje, ull og gummi, malm og kull som krigsbærende elementer no ulike sterkere spiller en historisk avgjørende rolle enn f. eks. visse overleverte grense- og suverenitetsspørsmål. Den uavbrutte rekke økonomikriser i årene mellom 1918 og 1938 bekrefter situasjonen. Lærer Europa, eller går det gamle spill mellom de 36 stater videre, mens verdenshistorien begynner å stille kontinent mot kontinent? Det går videre. Bare de stater i Europa som er rammet hardest, bare Tyskland og Italia erkjenner stundens første krav, farene fra vest og øst: de moderniserer sin oppfatning av teknikk og kapital, sosialisme og samfunn, og løser innen sine grenser på en forbilledlig måte tidens problemer. Det er en av de tragiske tilskikkelser i Europas historie at gjæringsstoffene i verden i dette øyeblikk for annen gang eksploderer og forsøker å rive Europa med seg i kaos. I dag riktignok, da Aksen har stilt opp sine vaktposter ved alle Europas kyster og grenser, etterat det nødtvungent er gått til kamp mot den imperialistiske bolsjevisme og i angrepet avslørte hele truselen, har også Kontinentets framtidsorienterte krefter forstått stundens annet krav, Europas histories dynamiske fordring, og har uansett grenser stilt seg på kampfronten — kanskje for siste gang er vegen åpnet til Europas syntese.

De kan le igjen *Den nye agrarordningen ble til virkelighet for dem: de eldste i landsbyen hører bekjentgjørelsen av videre forvandling av felles-gårdsbruk til gårder og jorddyrkningsforeninger*

Igjen på egen grunn

I øst fortsetter bondestandens befrielse fra kolchosordningen. „Signal" beretter om situasjonen i den nye agrarordnings annet år

Menn som kommer fra øst, forteller stadig om bøndene som de så der. Det sture, mørke ansikt på menn og kvinner har fått et lysere uttrykk. Bøndene har lært å le igjen. Slik forandres det vidstrakte, fruktbare land i øst og dets mennesker. Det antar europeiske trekk, for det formes igjen etter lovene om mitt og ditt, om troskap og tro. Den som sår, høster igjen, for seg, for sine og for deres behov. En ny ordning brakte det nye Europa, som kjempet og trengte den røde bølge tilbake mot øst. Bak hærene, og i dag under deres sikre beskyttelse ble tilværelsen ny, livet ble igjen verd å leve, og det ble igjen bondeliv i øst.

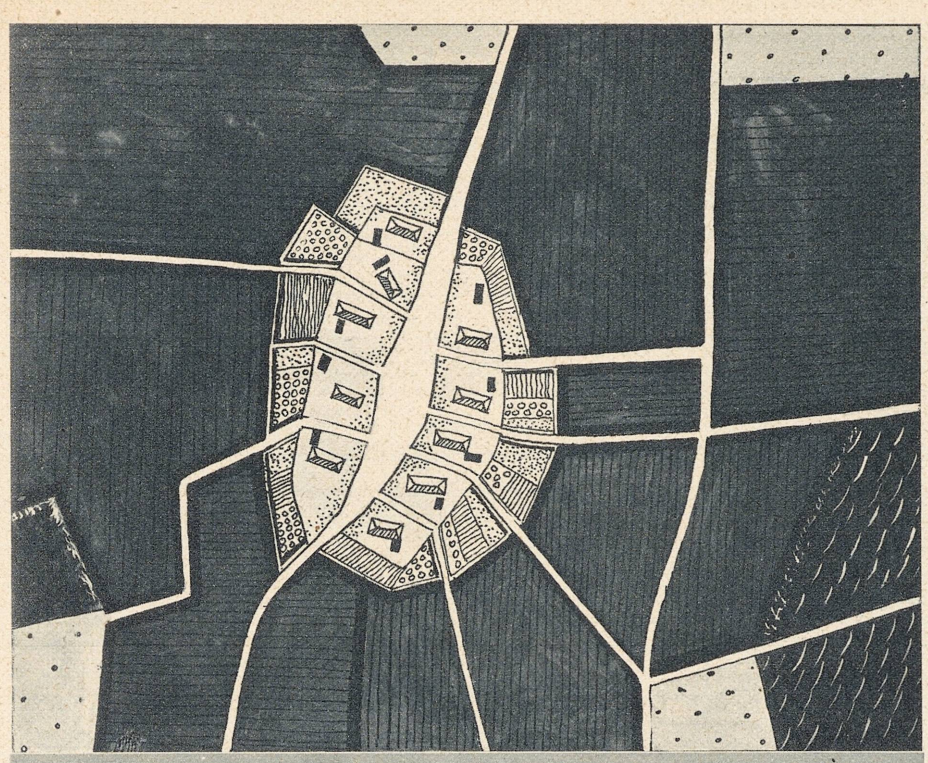
Et år og enno noen måneder er gått, siden det blev forkynt en ny agrarordning, som var det første avgjørende skritt til å overvinne det bondefiendtlige kolchosslaveri, som ødela enhver bondeeiendom. Det som praktisk fullføres under den nye ordning, er vendingen til ny blomstring hos et land, som er innlemmet i Europas blodomløp og i dag igjen kan love sine innbyggere en ekte bondeframtid. Og det er det avgjørende, fordi det alltid og overalt — også i øst — kommer an på menneskene.

Bønder har alltid og overalt vært mennesker, for hvem eiendom og resultat av hardt arbeid er noe hellig. Synlige tegn på menneskeverdigheten, skjenket av skjebnen, år etter år fravristet skjebnen med plog og harv, sed og omhyggelig pleie. Bolsjevismen utryddet også dette — som alt annet hellig og all menneskeverdighet. En generasjon ble utryddet og en annen lenket til maskinene som slaver: bonden var blitt en daglønner, uten krav på brød, åker, kveg og alt det som var hans. Ingenting var forblitt hans eget. „Kolchos" het det trylleord, som fratok ham det siste han eide.

Ved begynnelsen av dette århundre hadde den stolypinske agrarreform gitt de russiske bønder, som hadde vært livegne under tsaren til 1861, land til egenbesittelse. I ti lange år hadde dengang en fjerdedel av bøndene i det europeiske Russland fått seg tildelt land til å opprette enkeltgårder. Denne bondestand har sovjetrusserne tilintetgjort, idet de tok fra den land og kveg. Bonden måtte arbeide og slite videre. Han fikk lov å så, men ikke å høste. Avlingen ble ført rett fra marken til magasinene. Bortsett fra noen ynkelige rester tilhørte ikke lenger ett stykke

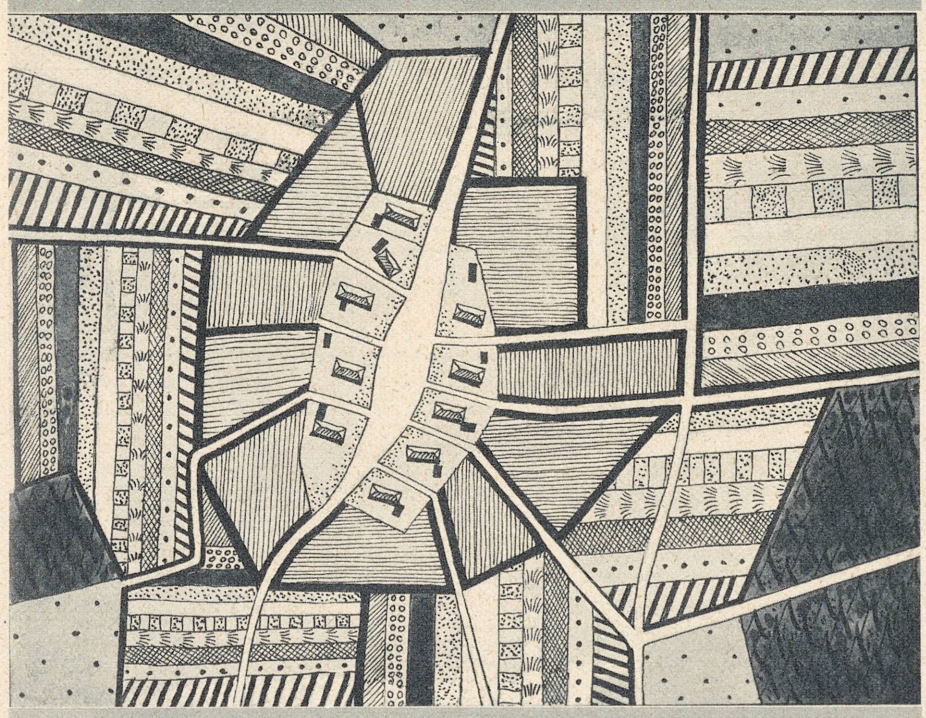

Atter søndag i landsbyen *Gammel og ung danser etter en ukes arbeid på åkeren*

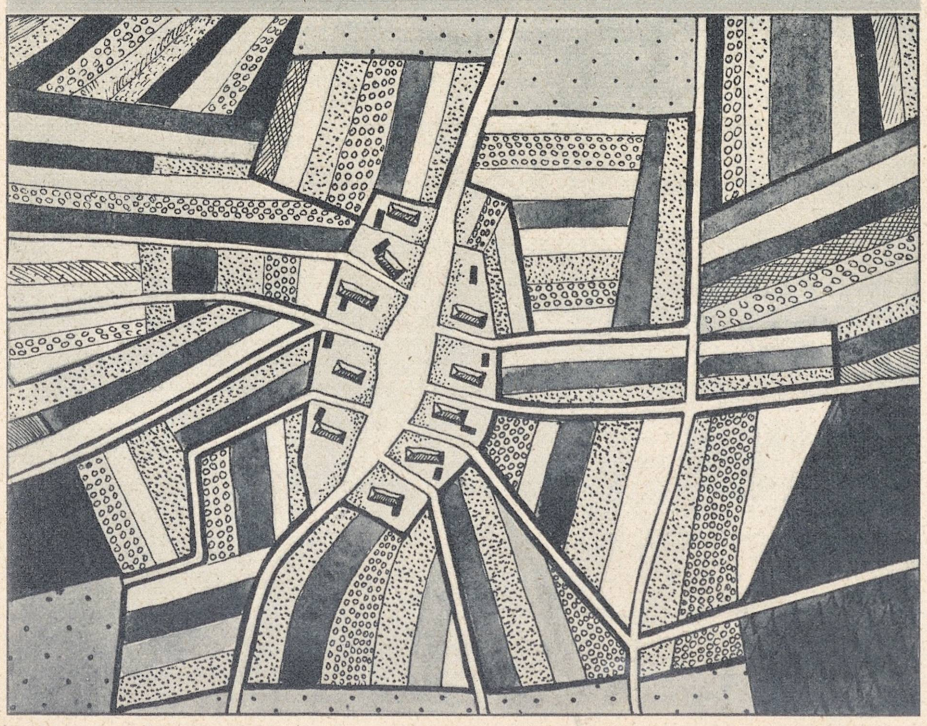

Tapt og vunnet igjen

I kolchostiden hadde bonden bare en kvart hektar jord til sin rådighet. Tegningen antyder dette lille stykke land ved gårdene. Alle andre åkrer måtte bonden dyrke for sovjetrusserne i hard hoveritjeneste. Selv fikk han ingenting

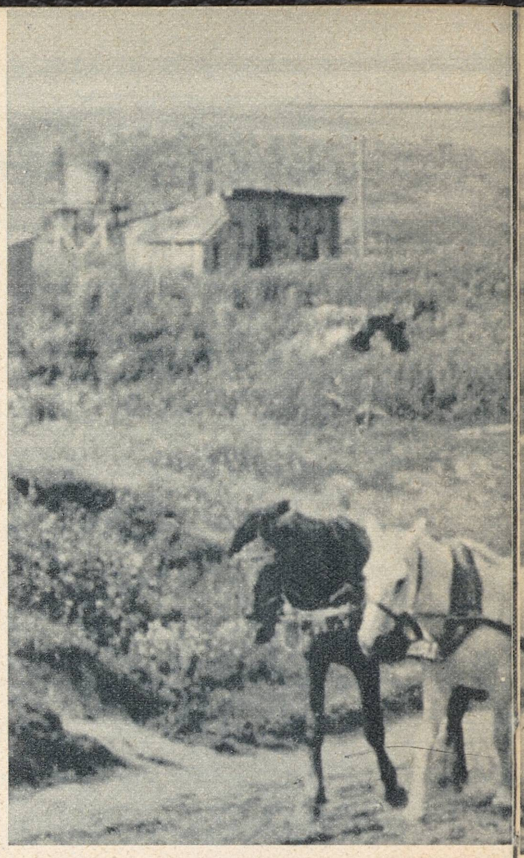

Under nyordningen blir først åkrene tre-firedoblet. Jorden er helt avgiftsfri. Tegningen viser ved siden av det økede åkerland „stripedrift", som muliggjør en felles utnyttelse av de forhåndenværende driftsmidler. Den nye agrarordning, som befridde bøndene i øst fra kolchos-slaveriet, baner vegen for den egne besittelse. Bildet nedenfor kaster et blikk inn i det nye østens framtid i det nye Europa

kveg bonden; han var blitt slave på samme måte som maskinarbeideren under stachanovsystemet. Ja, han var selv bare blitt maskinarbeider. For da det no bare fantes store gårder, sovchoser, statsgods, eller kolchoser, bondekollektivbruk, var traktoren, som ved fornuftig bruk hadde kunnet bli til velsignelse, blitt til forbannelse. Symbol på bondearbeidets avsjeling.

Med den nye agrarordning, som tyskerne innførte, kom bøndene i øst ikke bare i besittelse igjen av den jord som bolsjevikene hadde fratatt dem, de oppnådde også samtidig verdige vilkår og fikk arbeidsgleden tilbake. Det var ikke lett å slå inn på denne vegen. For det var ikke oppnådd noe ved å erklære fra i dag til imorgen f. eks. at denne kolchos har rom for ti bønder. Altså blir den fra i dag til i morgen oppdelt i ti bondegårder. Så enkelt var det ikke. For det manglet enhver forutsetning for en slik øyeblikkelig løsning. Bare det å måle opp landet for utdelingen (det dreier seg om et område, som landbruksmessig er tre ganger så stort som Tyskland) krever selv med høyeste innsats av krefter en mengde tid. Men framfor alt må driftsmidlene

så at hver tredje bonde i øst allerede i slutten av 1943 igjen har fått sin egen gård Det betyr for Ukraina ca. 350 000 bondegårder. I de øvrige befridde områder i øst kan en regne med omtrent 1.7 millioner bondegårder.

Det er forbi

I kolchostiden forfalt gårdene. Tilværelsen var blitt kummerlig. Det var ikke noe igjen av den tidligere bondestand. Bøndene var sunket ned til å være daglønnere. Deres eiendom var stadig blitt fattigsligere . . . Husene deres ble til forfalne hytter som liknet sigøynertilholdssteder . . .

stilles til rådighet. Selv de mest primitive håndverksredskaper kan bare anskaffes etter hvert. Derfor var en tvunget til å danne grupper av gårder innen landbruks-korporasjonene. Disse grupper omfattet hver i høyden ti bønder, for så med hjelp av de forhåndenværende driftsmidler å kunne virkeliggjøre den store bondebefrielse i øst straks og i godt samarbeid.

Det ble valgt en veg, som har eksistert i lange tider i Tyskland: „stripedriften" med dyrkeplikt på de sammenfattede sedskiftemarker (som tegningen viser) f. eks. er urgammel skikk i Tyskland. Med begge metoder, enkeltdriften innen landbruks-korporasjonens ramme og den arronderte, selvstendige enkeltdrift, er vegen fri til den individuelle utnyttelse av jorden. Hermed blir også vegen fri til privatdrift

To millioner bondegårder...

Ni måneder etter forkynnelsen av den nye agrarordning var selv i Ukraina, hvor situasjonen er særlig vanskelig, alt over ti prosent kolchoser omgjort til landbruks-korporasjoner. I dette året vil videre tyve prosent komme til,

I øst foregår altså noe som engang ble kalt den „stille revolusjon". Den største bondebefrielse som historien kjenner. Og dette skjer midt under kontinentenes krig, under de vanskeligste omstendigheter, under de vanske-

Under gjenoppbyggingen

Bolsjevikene har slept vekk eller tilintetgjort alt det de kom over. No gjelder det å begynne med de primitive midler, som var blitt igjen. Men også små vogner er redskaper i det fri bonde-arbeids store verk

ligste anskaffelsesforhold for redskap, maskiner, såkorn, gjødsel og kveg. Kolchosbonden var i og for seg av bolsjevikene blitt lovet en kvart hektar land, som angivelig skulde være hans eget. I virkeligheten har kolchosslaven også måttet rykke ut med avling fra dette lille stykke jord; han måtte betale trykkende statsavgifter på det, og den private kvegbestand var ytterst innskrenket.

Tre-til firedobbelt så meget jord

I dag har bonden under den nye ordning det tre- firedobbelte jordstykke til sin private rådighet. På dette jordstykke hviler det ingen skatt eller andre avgiftsforpliktelser for korn- og oljesed. Kreaturholdet er fritt. Bonden har f. eks. to grisunger til oppføing. Hvis han da leverer én gris, kan han beholde den andre for seg. Et premiesystem sikrer ham en arbeidsavkasting, som gjør ham i stand til å bli tatt særlig hensyn til under tildelingen av sukker, salt, jernvarer og liknende. Naturligvis går det i dag enno ikke annerledes enn at nødvendige krigsavgifter setter den tyske forsvarsmakt og dens forbundsfeller i stand til å beskytte bøndene og deres eiendom mot gjeninnførelsen av kolchos-slaveriet.

Den dyktigste har førsteretten

Hver dyktig bonde må ha sitt land, for den dyktigste har alltid førsteretten. Det er den grunnsetningen, hvoretter den nye agrarordning no på det andre året har drevet jordtildelingen til bøndene, forøkelse av deres gårdsjord videre, og den vil også bli drevet videre framover. Der, hvor de driftsøkonomiske forutsetninger er gitt og de alminnelige forhold taler for det, vil oppretelsen av enkeltgårder bli foretatt. Det sier seg da selv at ytelsesprinsippet danner grunnlaget. Dyktige innbyggere vil i første rekke bli foretrukket. Menn

Den første høsttakkefest

Som befridd bondefolk kunde landbefolkningen i østen etter den første innhøstning under nyordningen igjen feire takkegudstjeneste — den første på mer enn 20 år

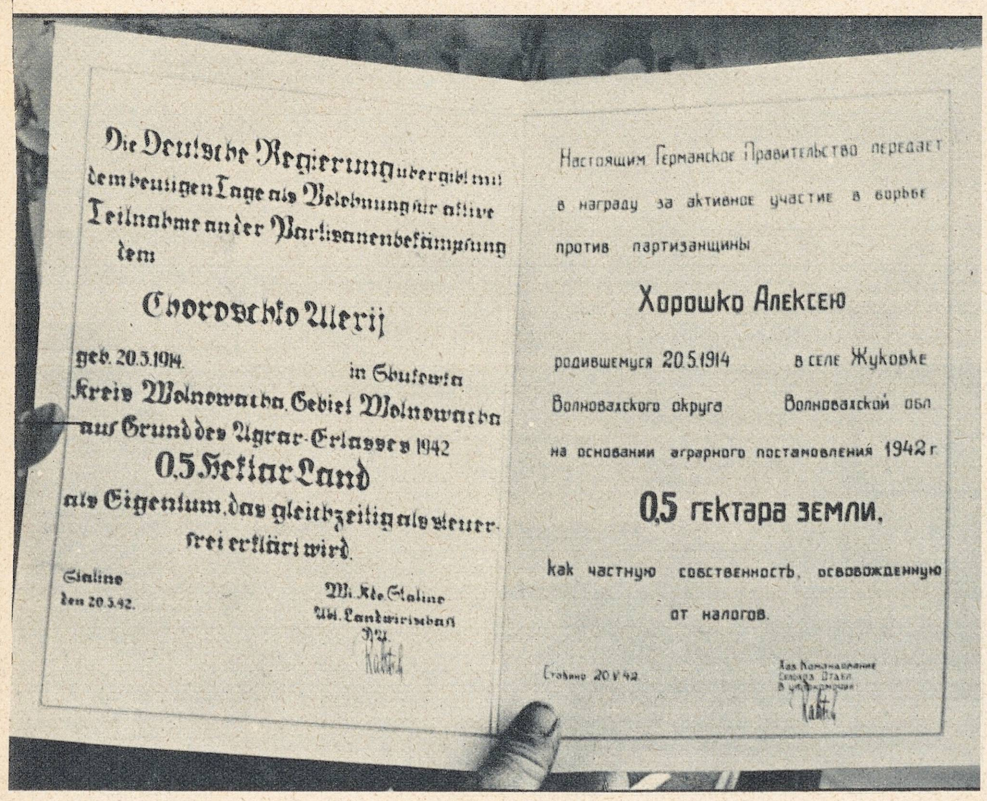
↓ Egen eiendom

Da bonden no fikk nok jord, kan han igjen holde kveg. Det blir lagt stor vekt på nydyrkning, men også på forbedring av kvegoppdretten

Mer gressganger — mer kveg. *Det anvendes særlig meget omhyggelighet på forbedringen og nyoppdretten av verdifulle kvegbestander*

↑ **Belønning for tapper innsats.** *En ukrainers lånedokument for skattefri jordeiendom av en oppdelt kolchos*

Overgitt til sin bestemmelse. *I høytidelige former ble et nytt gods overgitt sin nye oppgave* ↓

Frihetens symbol *De gamle bonde-særmerker — brød og salt — er takken for slutten på kolchos-slaveriet, som den nye agrarordning i øst brakte med seg*

som har hevdet seg i kampen mot bandeuvesenet, medlemmer av de frivillige formasjoner, og overhodet mennesker, som alt har bevist at de med sin innsats er i stand til å medvirke ved innlemmelsen av dette store rom i det nye Europa, som østområdet hører til ifølge hele sin struktur og historie.

Europa er blitt klar over at dette østområde seinere og for alle tider kan gjøre vårt kontinent forsyningsmessig uavhengig av oversjøisk korn og mange agrarprodukter, som i lang tid også måtte innføres fra Amerika. Så har den store bondebefrielse i øst sitt store europeiske ansikt. Lykkes det verket, som bie begynt der bak den kjempende front i all stillhet, men i seigt arbeid og under omtenksom ledelse, og som vil bli ført uhindret videre, da vil Kontinentet bli uangripelig og urokkelig fra Atlanterhavet til dets østgrenser, og fra det høye nord til Middelhavet.

Alle nasjoner, som bor på Kontinentet, om det no e spanjere eller nordmenn, italienere eller franskmenn, folk fra sørøst eller mellomområdet, folk fra øst eller vest, alle vil de kunne ernæres tilstrekkelig, uten at derved noen arbeidende bonde på dette kontinent blir prisgitt hungerslaveriet, som kolchossystemet gjorde det, og som gjorde russiske bønder avstumpet, uten å mette de russiske byfolk.

Bare en omtenksom ledelse kan føre den „stille revolusjon" i øst til et godt resultat. Det blir sørget for at det ved nyordningen ikke oppstår noen livsudyktige dvergbedrifter. Men det blir også sørget for at det ikke forlanges mer av noen enn han kan greie. Den nye bonden i øst må på den annen side gjøre sitt til at han får så meget som mulig ut av jorden. Enno står alt bare i sin begynnelse, men i en sunn oppbyggingens tegn. Det forløpne år under nyordningen har bevist at de store oppgaver, som tilfaller jordbruket i øst, blir riktig grepet for å kunne tjene den nye europeiske fellesordning, som Europas hærer no kjemper for.

Hvis de derover visste...

Det var en mild våraften; etpar østbønder gikk etter dagens arbeid over gården sin, som no igjen var blitt deres eiendom. „Hvis de derover visste..." sa den ene og så mot øst. „Ja", sa den andre, „at vi her igjen pløyer vår egen jord! At vi igjen høster hva vi sår..." De derover: hermed mente de dem som ble slept bort av bolsjevikene og no må gjøre slavearbeid og kjempe på den annen side av den europeiske front, uten å vite at frihetens velsignelse alt hviler over deres heimland. Den friheten, som Europas hærer har brakt østen.

KOPERNIKUS

I anledning av 400- års dødsdagen for skaperen av vårt verdensbilde

Det at jorden dreier seg om solen og ikke omvendt, er i dag en så elementær kunnskap at vi neppe kan forestille oss den sjelelige påkjenning som menneskeheten ble utsatt for, da denne kjensgjerning ble fastslått. Mannen som skjenket verden denne oppdagelse, tyskeren Kopernikus, visste hvilken uhyre virkning den måtte ha.

Det verdenssystem som Kopernikus gjorde det av med, hadde behersket kulturverdenens viten og tro i ca 1300 år. Det var den verdensanskuelse som et annet geni på astronomiens område, grekeren Ptolemæus, hadde satt som sluttstein på oldtidens stjernekunnskap. Hvordan så no dette systemet ut? Dets grunnlag var at jorden var midtpunktet i kosmos, at den var en kule og at de andre himmellegemer kretset rundt den. Men den for menneskene så smigrende forestilling om jordens sentrale stilling bød i matematisk og fysikalsk henseende på uhyre vanskeligheter. De aleksandrinske lærde hadde allerede utviklet ganske bemerkelsesverdige astronomiske kunnskaper. De observerte og beregnet de bevegelser som solen, månen og de dem bekjente fem planeter: Merkur, Venus, Mars, Jupiter og Saturn gjorde på himmelhvelvet, sett fra jorden. Hvis ikke regnestykket med jorden som midtpunkt stemte, så forskjøv man disse „sykler's sentrum utenfor jorden, hvis dette heller ikke gikk, så ble disse sykler atter igjen omgitt med „episykler". Alt etter som kjennskapet til planetenes virkelige bevegelser ble større og nøyaktigere, måtte man stadig gjøre bruk av flere „sykler" og „episykler" for å bringe teori og praktisk iakttagelse i overensstemmelse med hinannen. På Kopernikus' tid var man endelig kommet til 77 slike hypotetiske i og over hverandre skjøvne hulkuler.

Denne fantastiske hulkuleverden av glass slo Kopernikus i knas med den ene setningen: det er ikke jorden som befinner seg i ro, men solen, om hvilken vår kule, jorden, en planet av de mange, trekker sin bane.

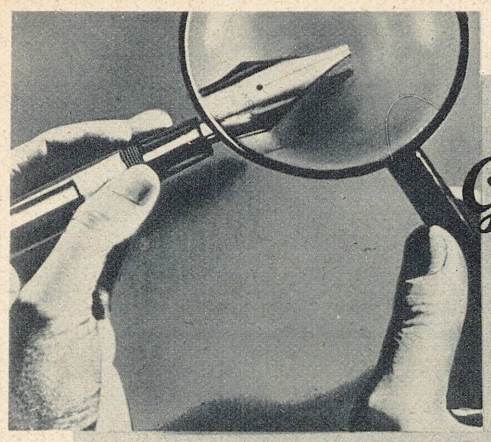
Jorden var altså ikke sentrum i verdensrommet! Det var en nesten uutholdelig tanke. Jorden var berøvd sitt kosmiske primat og sunket ned til en „ganske alminnelig" planet. Man kunde kanskje påvise at denne tumultuariske opplevelses dype virkninger hadde en større andel i det moderne menneskes sjelelige struktur enn man skulde tro. Kopernikus' lære kulminerte i den ugjendrivelige påvisning at jordens kosmiske individualismus var uholdbar. Skulde det ikke være en parallell eller følge av denne åndens dåd, at den enkeltes, gruppenes og nasjonenes individualisme fra det tidspunkt av mer og mer ga plass for fellestanken i det åndelige verdensbilde, hvis seier alene kan gjøre en ende på vår tids verdenskatastrofe?

FOR 400 ÅR SIDEN: FORHENGET REVNET—MENNESKET OPPKLARTE VERDENSHEMMELIGHETEN

Nikolaus Kopernikus, den tyske tenker, beviste hva andre bare hadde en anelse om: det er ikke jorden som er midtpunktet, den er bare en av planetene og dreier seg med disse omkring solen. Dette heliosentriske system revolusjonerte alle folkeslags verdensbilde. I 1300 år, fra år 200 e. K., hadde de lærde trodd at jordkulen var verdens midtpunkt som sol, måne og alle stjerner dreide seg om. Dette var den greske matematiker Claudius Ptolemæus' verdensanskuelse, og den gjaldt gjennom alle tider helt til Kopernikus (ovenfor). Fra 800 år f. K. og fram til dette mente man at jorden var en flat rund skive, en tallerken med Okeanos, verdenshavet, flytende om dens rand (til høyre). Slik sto det også for Homer. Hva lå det bak havbeltet? Intet? Ingen visste noe om det. Himmelhvelvet hvilte på søyler. Den viktigste av disse mente man var på Atlasfjellene, den ene „ende" av „verden". Først Kopernikus ga oss det virkelige verdensbilde

Glatt og skinnende

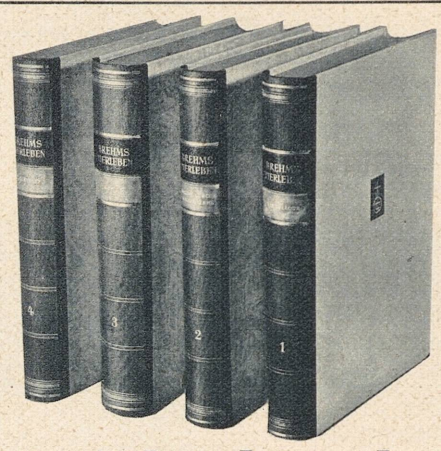
som silke er spissen på enhver

Kaweco-penn

Derfor glir *Kaweco* så fjærlett over papiret.

De moderne *Kaweco* skrivesaker viser man Dem gjerne i forretningene.

Undrene i den levende natur,

de interessante iakttagelser og inntrykk, som den klassiske skildrer av dyrelivet, Alfred Brehm, har fra sine store reiser, åpnes for Dem i det verdensberømte standardverk

Brehms Tierleben

Verket består av 4 bind og er nettopp utkommet i fullstendig ny bearbeidelse av Walter Rammner. Bind I: Invertebrater — Bind II: Fisker, padder, krypdyr — Bind III: Fugler — Bind IV: Pattedyr.

Alle 4 bind — ialt 1816 sider med 1365 illustrasjoner til teksten og 128 fargelagte plansjer — format 19,5×27,5 cm. — koster tilsammen i halvlerret RM 100.—. Verket fås mot månedsrater på RM 10.— uten noe som helst tillegg og med

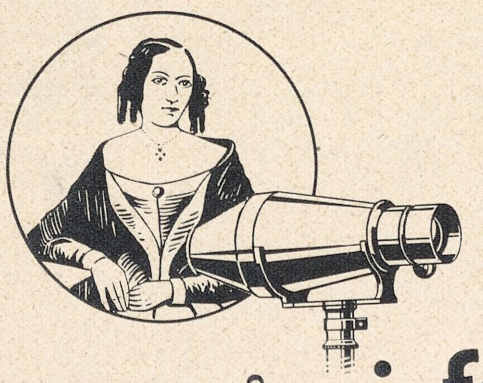
rett til tilbakelevering innen 14 dager, hvis mottageren er misfornøyd

Verket utkommer bare på tysk og er bestemt for eksport. Betaling kan derfor bare skje med utenlandsk valuta eller over clearing. Omregning etter den på innbetalingsdagen gyldige clearingkurs. Dagskurs=Clearingkurs. Tollfri innførsel og lette betalingsmuligheter. (Postsparekasse og bankkonti i 12 land).

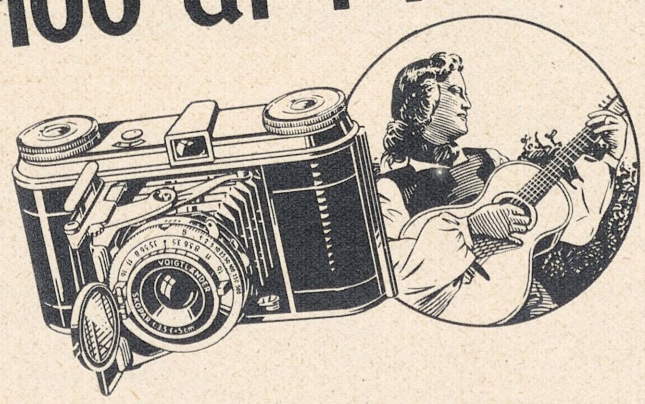
FACKELVERLAG STUTTGART-B 1004 (Tyskland)

Abteilung Exportbuchhandlung

Vi søker enno en seriøs representant for salg av dette verk ved skoler og biblioteker

100 år i foto

Voigtländer

Hensoldt DIALYT

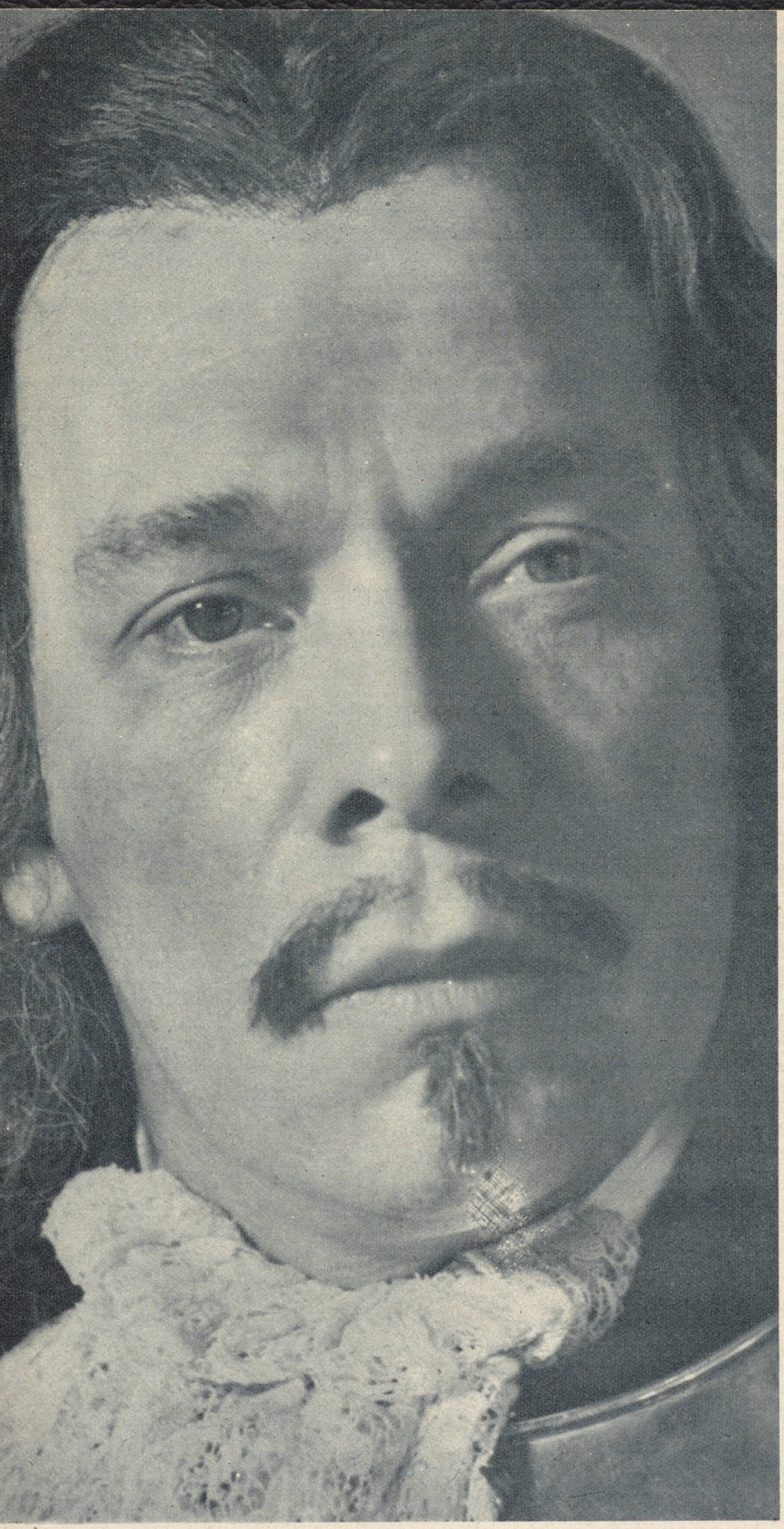
Prisme-kikkerter til Reiser Sport Jakt.

M. HENSOLDT & SOEHNE OPT. WERKE A-G · WETZLAR

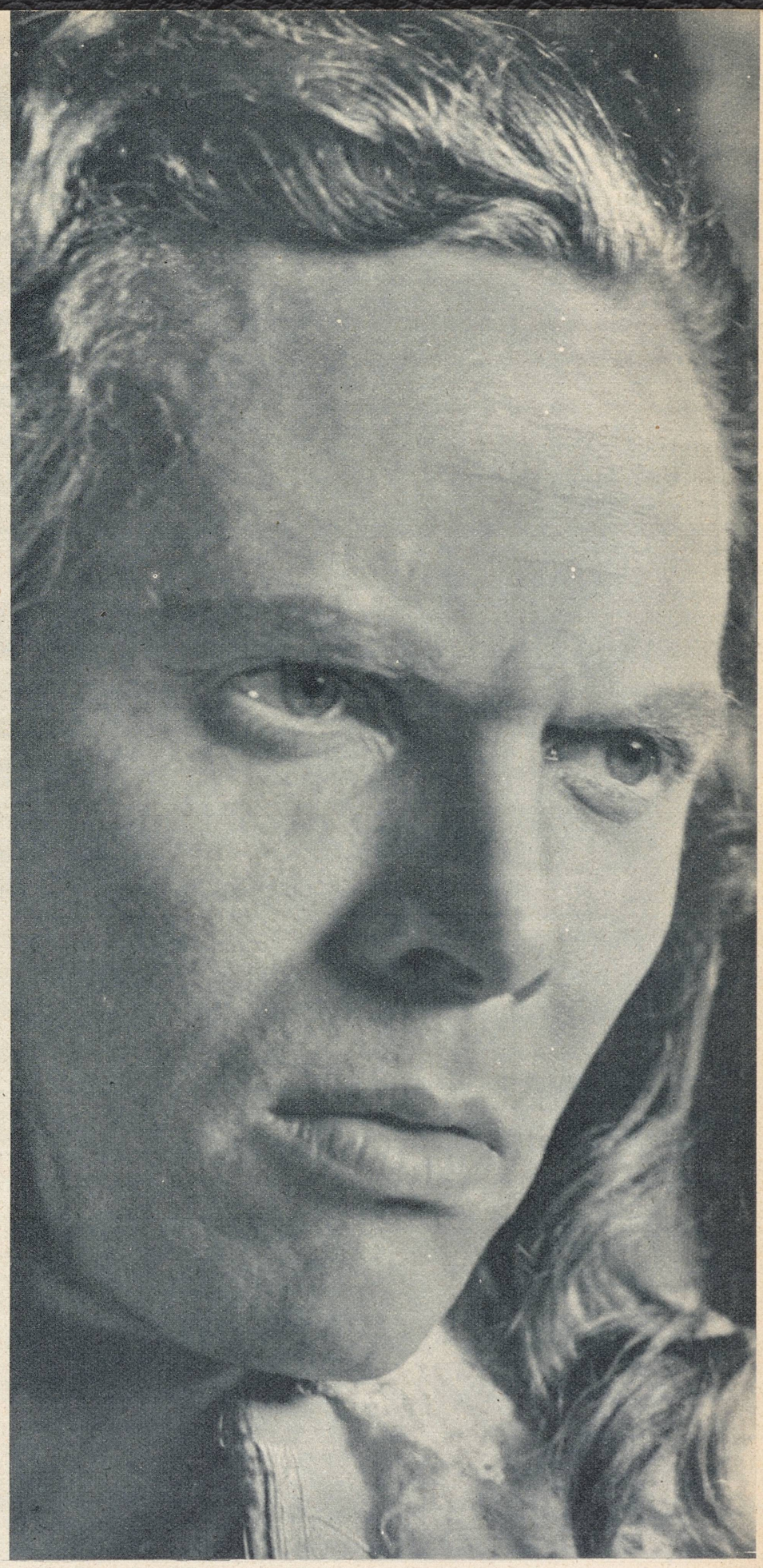
Vårt verdensbildes fødested: *Her i klosteret i Frauenburg fullendte Kopernikus sitt livsverk. — Bildet til høyre: refektoriet i slottet ved Allenstein, hvor vitenskapsmannen var prost*

Astronomen uten kikkert

Kikkerten var enno ikke oppfunnet. Bare det gamle astronomiske måleinstrument Jakobsstaven sto til hans rådighet: med så primitive midler har Nikolaus Kopernikus skapt vårt verdensbilde. Den tyske kulturfilm „Kopernikus" fra Prag-Film viser i anledning av 400. års dødsdagen tenkerens liv og verk. Kopernikus' forfedre hadde sitt navn fra den tyske landsby Kopernick i Schlesien. Hans onkel, biskopen av Ermland, sørget for den begavede kjøpmannssønns åndelige utdannelse. Til å begynne med studerte Kopernikus matematikk og astronomi, så medisin og jus, og til slutt filosofi. Han har altså tilegnet seg hele den humanistiske epokes viten. Hans studier førte ham så til Italia i ni år. Etter en kort tids virksomhet som læge i Heilsberg, dro han seg tilbake til klosteret i Frauenburg som domherre, og innrettet seg der et observatorium. Dette var ham til avgjørende hjelp under iakttagelsene for hans verdensrevolusjonerende livsverk: „De revolutionibus orbium coelestium."

Den ansvarliges ansikt: *Ewald Balser som kurfyrsten i Kleists „Prinz von Homburg". I hans trekk ligger visdom, kraft, godhet og den humor, som beror på medlidenhet og kjærlighet*

Den vordende helts ansikt: *Overfor denne krigs grusomme sceneri avtegner Karl Johns Prinz von Homburg seg klarere enn noensinne som den helt, der overvinner døden og vinner livet*

Kameraten: Max Bachmann som Graf Hohenzollern og prinsen av Homburgs venn

SKUESPILLERPROFILER 1943:

NASJONENS SPEILBILDE

I tider av verdenshistorisk avgjørende betydning er den store skuespillers ansik t mer enn i fredstid speil og sym bol for nasjonen. „Signal" har av bemerkelsesverdige Berliner iscenesettelser valgt ut studieprofiler av tyske skuespillere, som kan betegnes som mønstergyldige-

Et åsyn, preget av lidenskap: *I Schillers „Braut von Messina" gir Will Quadflieg uttrykk for de glødende følelsers store patos på bakgrunn av de levende generasjoners skjebnebevisste alvor*

Et adelig ynglinghode: *Horst Caspars Don Manuel gir et storslagent bilde av sjelens smertelige splidaktighet, som i samme grad streber etter såvel selvfordypelse som klar handling*

Det vesentligste for en skuespiller er at han er en representant for sitt folks fysiognomi. Bare da kan han håpe å oppnå den store suksess, som er målet for hans skapende ærgjerrighet.

Skuespilleren må derfor meget mer enn andre mennesker være en fysiognomisk representant for den nasjonale type, fordi han med alle sin åndsdannelses krefter arbeider hen mot å framstille sitt folks helter. Særlig hvis han direkte er en helteskuespiller. Men også de andre skuespillere bidrar til heltens bilde, derved at de i fellesskap framstiller det nasjonale i og for seg.

Alle tyske skuespillere, ‚fedrene" og karakterskuespillerne, elskerne og levemennene, de opprinnelige naturer og de ungdommelige og „svære" helter, og med dem naturligvis de tilsvarende kvinner, vilde i meget livlige farger gi et virkningsfullt tversnitt av tyskerens karakter. Det vilde heller ikke være annerledes hos spanjerne eller italienerne, hos franskmennene eller svenskene.

Det virker påfallende for mange teaterbesøkere hvor sterkt skuespillernes fysiognomier har forvandlet seg i de siste år, altså under krigen. No vilde det være lett å snakke om at de er blitt alvorligere og strengere, mer bestemte og hardere. De måtte jo forandre seg i denne retning, fordi folket, som de jo legemliggjør, har forvandlet seg, også i sine stemninger og sine følelser. Og også det bildet, som folket gjør seg opp om heltene, har forvandlet seg. Denne forvandling måtte skuespillerne ta bevisst hensyn til, hvis de ikke alt hadde gjort det ubevisst og instinktsmessig — ifølge en naturlov.

En må betrakte rollebildene av noen betydelige tyske skuespillere, som vi viser her, for å begripe hva som er skjedd i deres tids og vårt folks liv. Hvilken dyp og omfattende følelse, hvilken viten om sjelens og skjebnens hemmeligheter ligger det over disse ansikter, som preget av den urokkelig beredskaps rolige spenning.

Den kloke, den besindige, den opphissede, den sonende, likegyldig av hvilket temperament og alder — alle ser de en skjebne fast i øyet. Ikke bare som skuespillere i sin rolle, men som menn av et folk, hvis skjebne avgjøres. Som vet om det og er rede.

Det er blitt fundert meget over hvorfor teatrene kan glede seg over så godt besøk i alvorlige tider, fulle av avgjørelser og prøvelser — for nasjonene som for de enkelte. Det menneske, som skjebnen stiller overfor den siste prøve, søker selverkjennelse. Teateret, den „moralske anstalt", som tyskeren betegner det, er imidlertid en god skole for selverkjennelsen.

Et av biologiens interessanteste problemer:

KAN HJERNEN OMPLANTES?

Spørsmålet om omplantning av hjernen hører til de interessanteste innen biologien. Kan hjernen virkelig bli utvekslet? Og adlyder den gamle organisme den nye befalingsentral? „Signal" har bedt en fagmann å skille utopi og virkelighet fra hverandre etter forskningens nuværende standpunkt

Det lyktes professor Giersberg, en ledende tysk biolog, å utføre det spennende eksperiment: å bytte om hjernen hos forskjellige dyrearter. Det dreide seg om en padde, en hvitløkpadde og en myrfrosk.

De to dyrearter var godt valgt, da de har meget forskjellige livsvaner. Hvitløkpadden pleier om dagen å holde til under jorden i hull og ganger, som den graver ut selv ved å utføre svingende bevegelser med bakdelen først. Myrfrosken derimot gjør bare av og til skrapende bevegelser med beina, idet den skyver vekk sand, som er i vegen. Myrfrosken hopper, padden går.

Mikrooperasjonen

Ganske visst trengtes det tålmodighet, før en var kommet så langt. Det var jo ikke så at en no tok en voksen frosk og en voksen padde, narkotiserte dem, la dem på de små operasjonsbordene, løsnet hodehuden med fine instrumenter under den binokulære lupe, fjernet hjerneskallen, tok ut hjernen og overførte den til „mottageren", det andre dyret, hvor hjernen var fjernet. Et slikt forsøk vilde være uhyre vanskelig, om ikke dømt til å mislykkes, fordi hjerne-nervemassens kompliserte forbindelser med musklene og organene alt var for godt festet til at en kunde erstatte dem med et annet dyrs hjerne av annen form og størrelse.

Nei — mente eksperimentatoren — en måtte gå helt annerledes til verks. For det første må de dyreartene, som en bytter hjernen om på, ikke være altfor fjernt beslektet. Da vil nemlig den opprinnelige eggehvite ikke tåle den fremmede. For det annet må deres instinktsvesen være forskjellig. For det tredje skal naturligvis den utviklede hjerne være slik bygd at den passer inn i hjerneskallen. For det fjerde må hjernen bare omplantes på et meget tidlig stadium i utviklingen, enno før fødselen. Da er nemlig hjerneanleggene ferdige, men legemets nerve- og blodkarsystem på et bestemt tidspunkt enno ikke utviklet. Frosk- og paddekimet beveger seg enno ikke, og viser ikke noe blodomløp.

Ved denne hjerneombytting dreier det seg altså om mikrooperasjoner, om bitte små deler, som eksperimentatorens sikre hånd måtte ta fra det ene kimet og sette inn i det andre. Slike ombyttinger lykkes ikke ved første forsøk — bare den som ikke mister motet når forsøkene mislykkes, kan håpe på et heldig resultat her. Professor Giersberg hørte til denne type vitenskapsmenn.

Instinkter blir byttet om

En dag var det kommet så langt. Av de dyrene, som var operert før fødselen, hadde noen nådd voksen alder, de hadde lagt rumpetrollstadiet bak seg og kunde no vise det som eksperimentatorene vilde se. Men selv om en hadde regnet med et slikt godt resultat var det og en sensasjon: instinktene ble byttet om.

Det fantes f. eks. en myrfrosk, som hadde paddehjerne. Den skrapte og gravde et dypt hull i sanden på den måten som er særegen for hvitløkpaddene. Den krøp også for det meste paddeaktig på bakken og hadde tydeligvis ingen lyst til å bevege seg som sine aner. Den adlød den fremmede hjernens makt. Når det ikke lyktes den å opptre fullstendig på paddemanér, hadde det to grunner. For det første har en myrfrosk ikke de samme muskler og knokler og øvrige organer som hvitløkpadden. Instinktene som ble overført med hjernen, måtte altså modifiseres, slik som det forlangtes av „suksess-organene", altså de organer, som utfører instinkthandlingene. For det annet synes „suksess-organene" å bli dannet under innflytelse av disse artsfremmede instinkter. En får da mange ganger under forsøket inntrykk av at den dristige eksperimentator har skapt en mellomting mellom frosk og padde. I virkeligheten gir denne bastardlikhet bare uttrykk for at de overførte instinkter må få bukt med det fremmede legemes egenart.

Forsøk på mennesker

Hermed er gåten om en hjerneutveksling er mulig i praksis, blitt løst. Men den uhygge, som hviler over konsekvensene av disse forsøk, er hermed enno ikke fjernet. For det måtte no altså til syvende og sist være mulig å la et døende genis hjerne leve videre i et ungt legeme.

Omplantninger av artsfremmede organer har lægene kjent i lang tid, helt fra den meget omtalte herr Voronoffs kjertelomplantninger til kirurgenes nyeste resultater. Hos en ung pike, hvis ene nyre var fjernet og hvis annet nyre heller ikke kunde reddes, lyktes det f. eks. å sette inn nyret fra en sjimpanse og således redde pikens liv. Dette er naturligvis et førsterangs kirurgisk mesterstykke.

Hornhinneomplantningen, som i dag utføres av ledende øyenlæger ved fare for synstap av bestemte grunner, er derimot ikke forbundet med så uhyre store tekniske vanskeligheter. En slik hornhinne kan lett fjernes fra et menneskelik og gi et ulykkelig menneske synet igjen eller bevare det. Her dreier det seg ganske visst ikke om et så komplisert organ som hjernen. Tanken om en utveksling fra menneske til menneske er altså ikke ny på andre områder innen kirurgien — hvorfor skulde den så ikke etter Giersbergs resultater finne innpass også i hjernekirurgen?

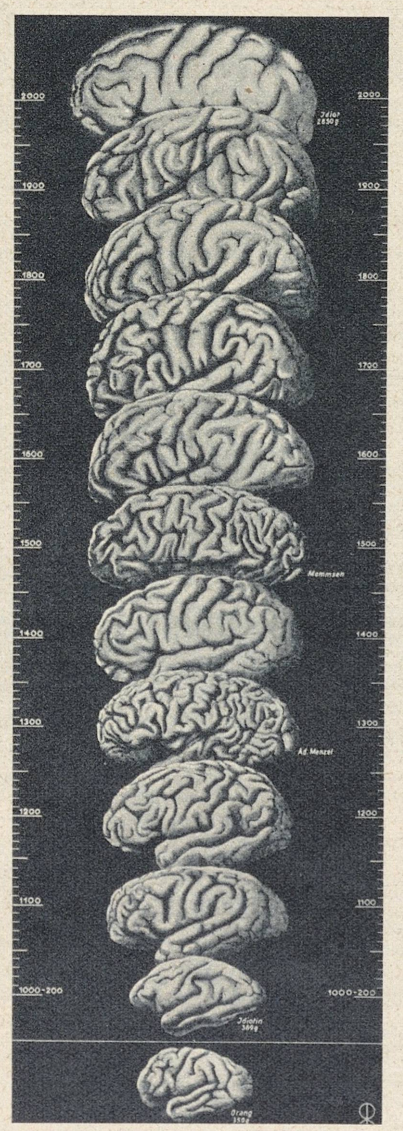
Hvorfor alt dette?

Å bytte om hjerner hos mennesker vil vel av moralske grunner aldri bli til virkelighet, selv om det kan forekomme den eksalterte begeistring over de eksperimentelle framskritt som et høyt mål å opprettholde karet for geniale begavelser, en berømt hjerne ved omplantninger til et ungdommelig legeme, så at den kan tjene menneskeheten videre. Men bortsett fra den tekniske umulighet å omplante et voksent menneskes hjerne, bortsett også fra religiøse eller moralske betraktninger: hjernen eldes, hjernecellene blir i motsetning til andre celler i legemet aldri erstattet, de følger mennesket fra dets fødsel til dets død.

Men det vilde ha praktisk interesse å få vite om det vilde være utsikt til å hjelpe hjerneskadede med delvise omplantninger. Et ulykkelig menneske har f. eks. fått ødelagt synssentret ved en granatsplint og er blitt blind. Vilde det være mulig å innpode synssentret fra en sjimpanse i den menneskelige hjerne, og hermed kanskje skjenke en blind lysets verden igjen?

Teknisk vilde en slik operasjon kanskje være gjennomførlig, hvis det dreier seg om fjernelse av hjernedelen fra „giverhjernen" og innplantningen i den skadedes hjerne. Det synes imidlertid umulig, sannsynligvis også for framtiden, å avgrense et så lite område av hjernen nøyaktig, men framfor alt å gjenopprette de utallige og kompliserte nerveforbindelser. For når vi ser, har vi jo ikke bare et bilde for oss — vi erindrer oss også et eller annet, vi skildrer det vi ser, vi kombinerer — kort sagt, hele vårt sjeleliv blir beveget av det bilde, som øyet tryller fram i synssentret. Altså løper således ikke bare synsnervene til synssentret, men tallrike andre tverrforbindelser.

Derfor vil vel altså den ombyttede hjerne forbli framtidsmusikk for menneskets vedkommende. Men biologen vil eksperimentere videre for å studere hjernens innflytelsesområde og virkningsorganenes tilbakevirkning på hjernen, slik som det foregikk med padde- og salamanderforsøkene.

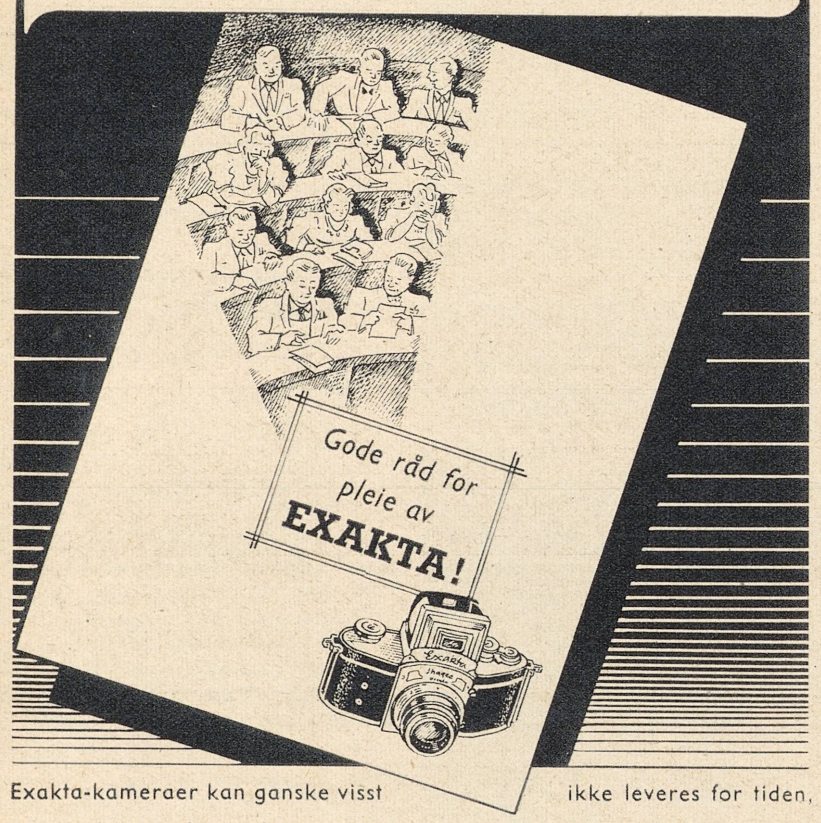

HJERNENS VEKT HOS:

en åndssvak	2400 gram
et treårs barn med engelsk syke:	1911 gram
filosofen Immanuel Kant (80 år gammel)	1650 gram
ingeniøren Werner von Siemens (76 år gammel)	1600 gram
matematikeren Karl Friedrich Gauss (78 år gammel)	1492 gram
komponisten Robert Schumann (46 år gammel)	1475 gram
historieskriveren Theod. Mommsen (86 år gammel)	1425 gram
komponisten Franz Schubert (31 år gammel)	1420 gram
maleren Adolph Menzel (89 år gammel)	1298 gram
forfatteren Anatole France (80 år gammel)	1017 gram
en åndssvak kvinne	369 gram
en orangutang	350 gram

Et slående bevis for den kompliserthet, som henger sammen med hjernen og alle hermed forbundne forskningsspørsmål: 12 hjerner gjengitt i forhold til hverandre. Av tabellen ved siden av ser en at hjernens størrelse og vekt ikke behøver å være avgjørende for dens verd. Forskjellig er hjernens profilering, og likeså uoppklart er enno alle de slutninger, som en kan trekke av den grå barkens flateutstrekning, det egentlige sete for tanke- og bevissthetssfæren. Hjernen hører enno til de største gåter i verden

EXAKTA-service no også!

Exakta-kameraer kan ganske visst ikke leveres for tiden, men vi har også no vår utmerkede service. Ovenstående brosjyre stiller vi med glede til rådighet for eiere av Exakta. Hvis De enno ikke eier en Exakta, bør De alt no gjøre Dem fortrolig med dets mange gode egenskaper og forlange våre prislister.

Ihagee
KAMERAWERK
AKTIENGESELLSCHAFT
DRESDEN 672

Overalt hvor man taler om lægemidler, kjemikalier og reagenser, nyter navnet E. MERCK spesiell tillit.

E. Merck

DARMSTADT · CHEMISCHE FABRIK · SIDEN 1827

Lohse
Uralt Lavendel
En ren
og frisk
duft

Man kan heller ikke lenger framstille Lohse Uralt Lavendel uinnskrenket, men no som før får man det ekte og uforandret. Den som kan innrette seg litt, har det lenge, for det behøves jo bare et par dråper for et kvarters forfriskning. Og det skulde man gjøre! Man føler seg straks bedre, man arbeider også lettere i omgivelser som er fulle av frisk duft.

Rosodont

BERGMANNS TANNKREM I FAST FORM

TYSK KVALITETSVARE
PAKKET I
TYSK VERKSTOFF

A·H·A·BERGMANN. WALDHEIM (SA.)

AHAB

Kamuflasjearkitekten

Tusen nysgjerrige øyne speider uopphørlig . . . En av de merkeligste virksomheter denne krigen har frambrakt, er utvilsomt kamuflasjen. Var parisermedarbeider Anton Sailer skriver herom:

Menneskehetens urgamle drøm om å gjøre seg usynlig, er åpenbart ikke realiserbar enno — til gjengjeld er kunsten å narre biitt stor. Den blir drevet i stor utstrekning, og det hele er noe langt mer enn et simpelt gjemmespill.

Allerede den jevne soldat som setter grønne blad i hjelmen sin eller kaster et jordfarget dekke over skuldrene sine. utfører dermed en høyst interessant virksomhet: han lager „mimikry". Han trenger dermed inn i et område som hører til naturens hemmeligheter.

Der er dyr som har et utseende som likner deres omgivelser. De er kamuflert. Men de er også tvungne til å bli i en bestemt omgivelse, ellers vilde de stikke redningsløst av fra den. Det dreier seg om „kamuflasjedilettanter". Andre dyr formår derimot lynsnart å endre sitt utseende.

Denne fullstendige „usynliggjørelse", som virker som et magisk spøkeri, er vel egnet til å frappere menneskene. Man gnir seg i øyene. Pokker også! Man har da nettopp helt tydelig sett et levende vesen — og no er det vekk! Det er klart at en slik foreteelse kan synes høyst ønskverdig for en soldat. Han anstrenger seg altså for å følge eksemplet.

Krigen idag krever imidlertid „mimikry" i en uanet større målestokk. Det gjelder ikke bare for den enkelte å være usynlig i øyeblikket. Det gjelder for lengere tid å skjule kjempemessige objekter! Den gode gjennomførelse av en sådan oppgave er uten tvil en vitenskap. Den mann som blir betrodd en sådan oppgave, må ha en sterk følelse for det uformodet farlige, for det uvirkelige overhodet. Han blir herunder til en illusjonist, til en fantasifull tryllekunstner. Hans arbeid går vel å merke ut fra de mest saklige, de mest nøkterne betraktninger — men han kan bare makte det som romantiker. Det står til ham å forvandle verden — og han gjør det.

Som en liten gud står han foran en vakkert anlagt feltflyplass, tenker seg litt om og sier med en flott håndbevegelse:

„La det bli skog!"

Og i løpet av korteste frist blir det virkelig skog, eller eng, eller en sjø, en landsby.

Som mangeårig kamuflasjespesialist må han til slutt komme dit hen at han har mistillit til alt. Man kan forestille seg at han om kvelden snur seg bort fra en innbydende seng og til gjengjeld legger seg på et biljardbord: i den faste overbevisning at dette vilde være den riktige, om enn godt kamuflerte seng!

Er det kamuflert noe her? *Ja, her er noe kamuflert! Hva, ja det er nettopp kamuflasjearkitektens kunst. Også kornmarken nedenunder har — kanskje — noe viktig å skjule*

Hva er denne mannen egentlig? Om kvelden i dette tilfelle et offer for sitt yrke — men om dagen helt enkelt det motsatte av en propagandist. Mens denne høyt og tydelig vil vise hva det dreier seg om — forhindrer han dette med alle midler. Hans virksomhet er likeså grundig som raffinert. Det synes relativt lett å gjemme blyanten for sidemannen i kontoret, men prøv engang å gjemme bort en hel fabrikk! Det må man øve seg opp i! Kamuflasjen blir dessuten kontrollert nøyaktig fra luften.

Der er tusen øyne

som vil gripe ham i en feil. Som ikke gjør noe annet enn å speide hårdnakket. Det er såvel ens egne folks som fiendens øyne som søker, søker . . . med de beste objektiver. Og det skal de!

Den kamuflasjekyndige smiler lurt og betrakter tilfreds sitt verk. Det er jo ikke engang mulig å oppdage tingene her nede fra jorden! Først dersom man sto like ved, vilde man se at det her var noe som ikke stemte. Det er som om en eventyrfe hadde bredt et trylleslør over det hele. Man vet aldri hvor virkeligheten begynner og hvor den slutter.

Alt dette er vel og bra. Men hele den magiske fortryllelse, hele usynliggjørelsen av vide områder, er dog ikke så foruroligende som spørsmålet: Hva skjer der når freden engang kommer? Mannen vil jo også da tjene sitt brød! Men hvem kan si oss om han ikke vil konstruere jernbanestasjoner som ser nøyaktig ut som tennisplasser? Som badeanlegg eller som ingen ting? Og Gud bevare oss for at han spesialiserer seg som innendørsarkitekt! Mannen er i stand til å sette opp i værelset vårt

en bokreol i form av et grønnsakbed!

Men jeg spør høyt: vil man kunne overbevise ham om at det er litt for meget av det gode, når der på våre klassikeres bokrygger vokser reddiker eller bønner? Jeg spør: er det nødvendig å kamuflere, ja forvandle vår heim på denne måten?? Nei og atter nei!

Det står altså fast at kamufleringsarkitektene må lære helt om igjen etter krigen! Det skulde ligge nær å si at de kanskje helst skulde slå inn på en teaterfrisørs, en maskeringskunstners yrke. For også det menneskelige ansikt er et landskap med furer, hauger og daler — og de praktiserer jo intet annet enn landskapskosmetikk.

Men for å si sannheten, så tror jeg slett ikke at de behøver lære om igjen. De vil med et rykk ryste av seg sin nuværende beskjeftigelses demoni og atter være helt normale arkitekter. Som befridd fra et mareritt vil enhver rope med tordenstemme: „Vekk med jukset! Hit med maling, så jeg kan gjøre vindueskarmene grønne og murene hvite igjen! Der hvor der er et hus, vil jeg også se et hus!"

Det vil bli en så gigantisk spøk at det vil bli nødvendig å reise lenge omkring for å oppdage Europa pånytt! Den forhenværende kamufleringsarkitekt kan i mellomtiden leike hver dag med sin minste baby i hagen sin. Få en riktig gressplen, mellom riktige trær! Han kan få krype på alle fire, så at hans kone leende roper til ham: „Hva er det du holder på med, mann?" Da vil han i følelsen av den skjønneste kamuflasje som eksisterer for et menneske lykkelig kunne svare for seg og sitt barn:

„Vov-vov! Mimikry!!"

„Den tåpelige, lille tingesten...?“

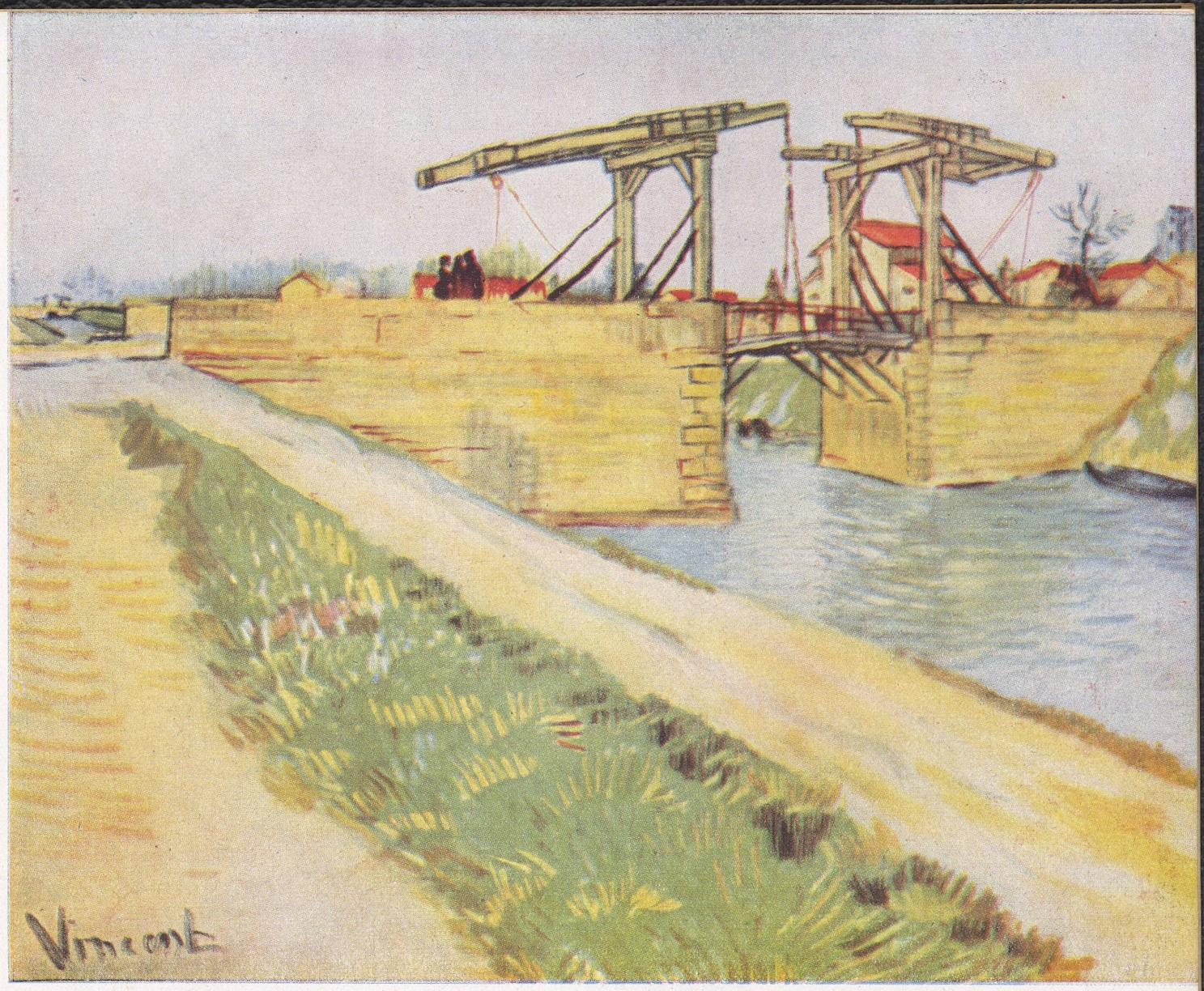
Brua i Arles, malt og fotografert

Brua i Arles — sitrongul mot en blå himmel — er verdenskjent. Millioner av mennesker kjenner den fra kunsttrykk-kortene, og navnet på mannen som malte den, har preget seg inn hos millioner av mennesker: Vincent van Gogh. I utstillingsvinduene i de europeiske bokhandler har i de siste tyve årene store praktverk om den flamske maler stadig vært å se, det har vært ført prosesser om forfalskninger av hans bilder, og mange mennesker vet at han ble psykisk syk i Arles i åttiårene; han truet sin venn Gauguin på livet, skar av seg et øre og brakte det klokken tre om morgenen til en bordell. Borgerne i Arles sendte inn en petisjon til magistraten om å fjerne denne voldsomme og farlige mann. Kort og godt: Arles og van Gogh hører sammen.

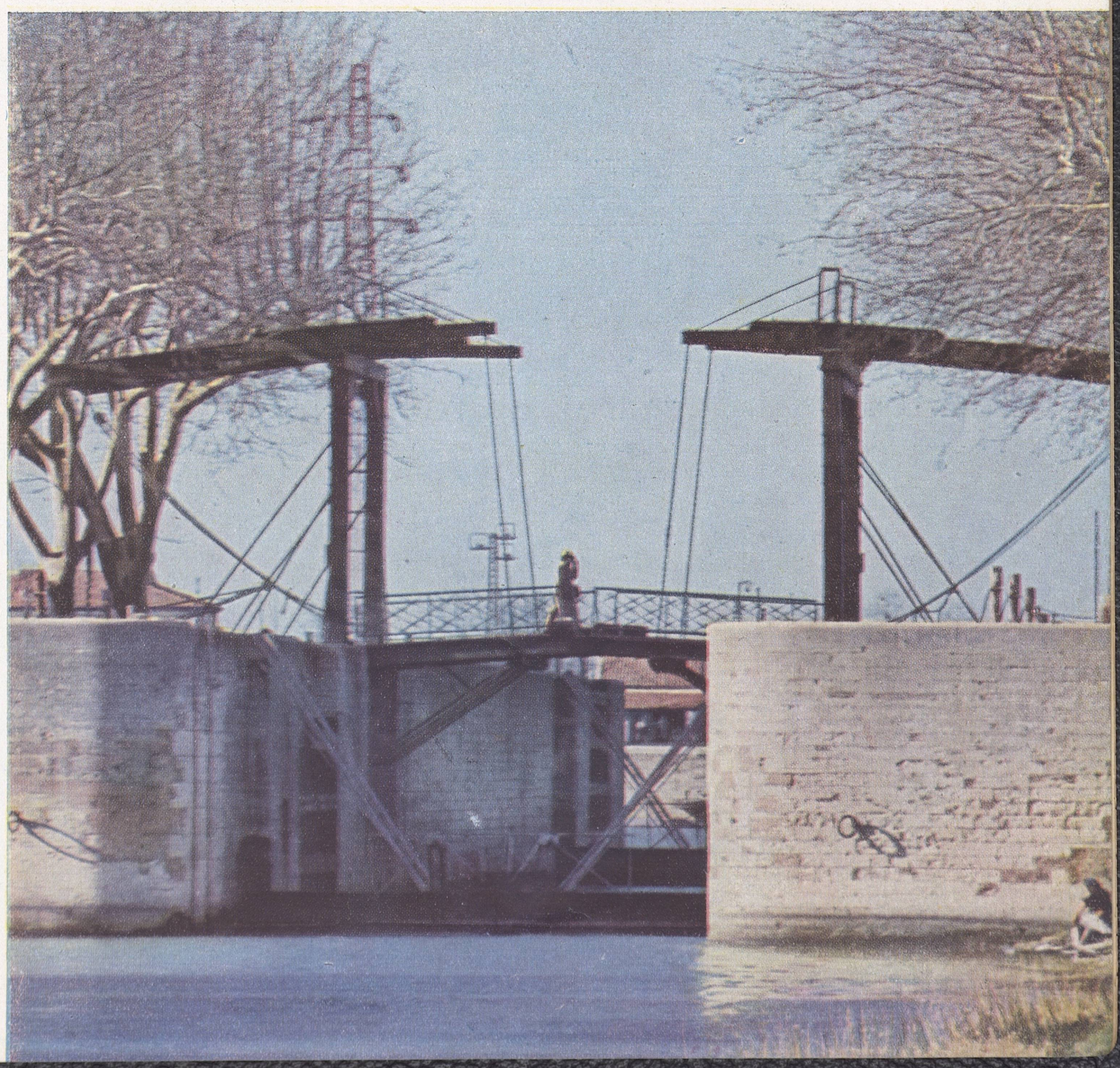
I 1943, altså et halvt århundre etter, kjenner ikke ett menneske i Arles den kunstneren, som har gjort dette stedet berømt. Min kamerat H., billedkorrespondenten og jeg, hadde så flott planlagt å „miste“ toget fra Marseille til Paris i Arles, for å ta et fargefoto av brua. Å finne brua — det mente vi var en bagatell.

Ti bagasjebærere, en kusk med hest og vogn, og et par unge mennesker, lediggjengere eller reisende, var på stasjonen. Alle var de fra Arles. Men ingen av dem visste, hvor den verdensberømte brua lå. En jernbanebru bak den lille Rhone. Mannen med vognen brakte oss dit på en halvtine. Det var en svær jernbanebru, i det høyeste tyve år gammel. „Hør her, min gode mann, den brua som vi leter etter, er minst femti år gammel, og den er av tre, sitrongul, og må ligge midt inne i Arles“ „Men jeg er vokst opp her, og det fins ingen slike bruer her.“ Vi sendte kusken inn i et lite slott. Han kom veltilfreds tilbake. Joda, no visste han det, vi mente den lille brua i retning av Tarascon. Godt, så kjører vi dit. En time etter stopper vi foran en liten steinbru. Vi står der helt fortvilet, for vårt tog til Paris går snart. Altså tilbake til byen.

Og da — et kvarter før toget vårt skal gå, står vi plutselig foran brua. Den ligger midt i byen. Den er tjærebredd og ikke gul, men det er utvilsomt van Goghs bru. Vi tar fort et foto og skynder oss så til stasjonen. Toget kommer straks. Enno et par ord med kusken: „Hvorfor kjørte De oss ikke straks til brua?“ „Men mine herrer, dere snakker om en spesiell bru, hvem kan vel da ane at De mener denne tåpelige, lille tingesten? Den burde ha vært revet for lenge siden.“

„Brua i Arles“. *Vincent van Gogh, den store nederlandske maler, (1853-1890) har gjort den lille brua i den sørfranske by verdensberømt. Han malte den atter og atter og gjorde den ved sitt geni til en stor skjebneveg i livet. To av „Signal“s billedkorrespondenter, Kiaulehn og Hubmann, viser her i ord og bilder hvordan brua ser ut i dag, og hvor ukjent den mannen er, som gjennom sin kunst har gjort Arles verdensberømt*

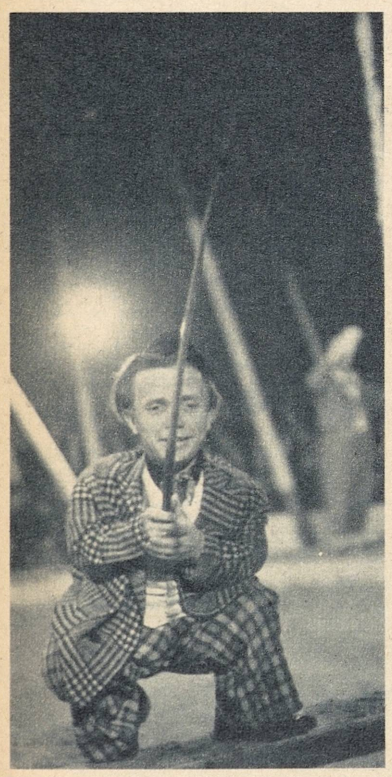
Sabine før, i og etter badet

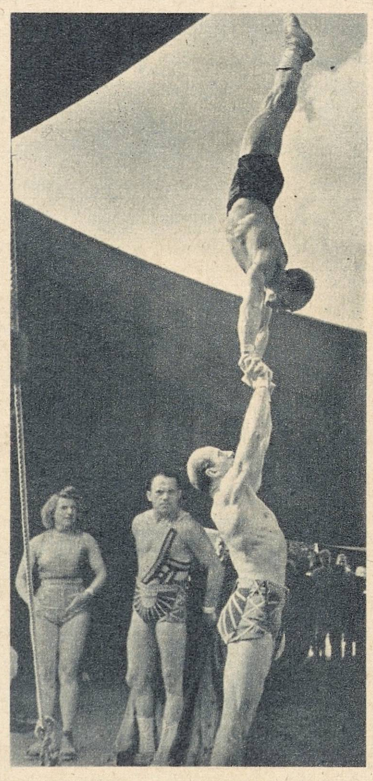
Trehundre år...

Tysklands eldste sirkus

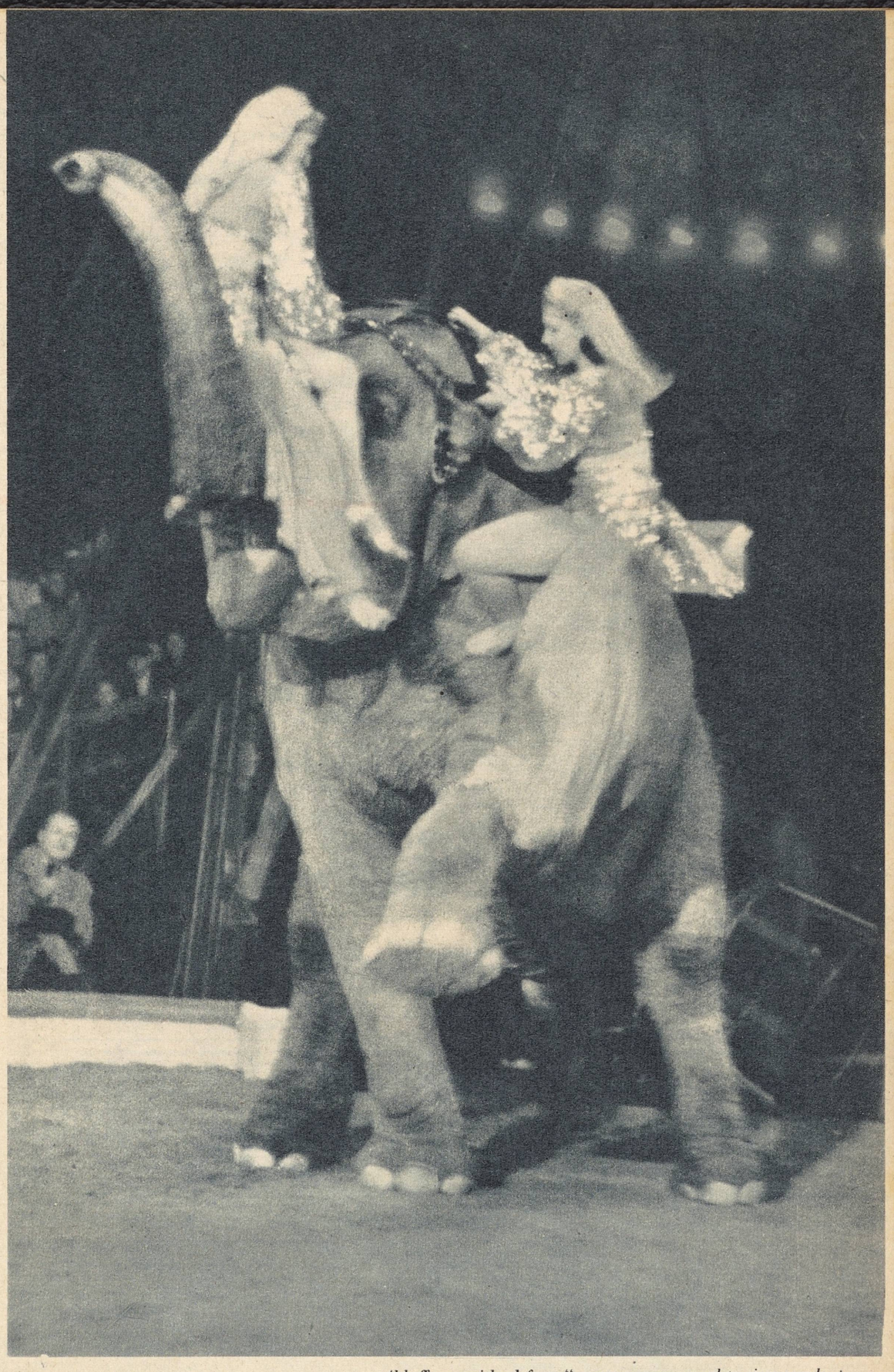
Allerede for 300 år siden ble medlemmene av familien Althoff i de tyske offisielle bøker betegnet som „bankister og artister", og i de siste 150 år har de reist rundt i landet med sitt eget sirkus. Dets navn er tradisjonsrikt og garanterer høy sirkusytelse, som neppe noe annet i verden. Sirkus Althoffs hovedattraksjoner er alltid hestenumrene, de praktfulle fridressurer og den elegante „høye skole"

Klovnen, den kosteligste av alle sirkusfigurer, mangler heller ikke i dag på programmet . . .

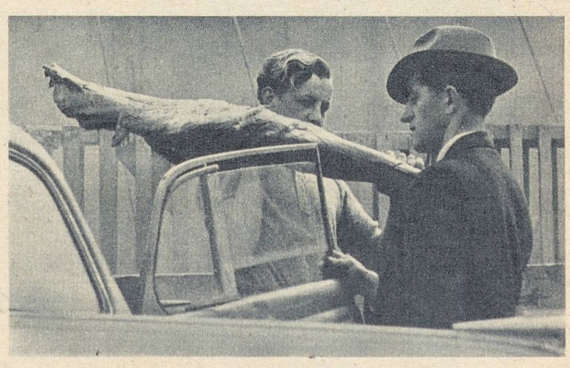
. . . og muskuløse menn forbløffer publikum med toppytelser av kraft og behendighet

Althoffs „rytmiske elefanter" opptrer sammen med to sjarmerende danserinner. Vakre kvinner hører no engang med til et sirkus ↑

↓ *De spraglede hester stormer gjennom manesjen, et utsøkt utvalg av Althoffs edle hestemateriale*

Det anskaffes daglig fôrmidler for langt mer enn 100 dyr, noe som borgermesteren i hver by må bevilge ekstra i dag — og det gjør han også. Heller ikke tilfluktsrom mangler no under krigen

Slett ikke så galt!

Fortsatt fra side 21

paragrafer av valgordningen, og avstemningsterminen kunde derpå berammes til allerede fjorten dager seinere.

Fra no av holdt herren fra Moskva seg mest i bakgrunnen. Hans navn ble for øvrig ikke nevnt noe steds, først seinere dukket det opp i pressen i forbindelse med saker av underordnet betydning. I statspresidentens palé viste han seg no til å begynne med i det hele tatt ikke mer. I dette hans forhold mente flere å se hans bestrebelse etter ikke å blande seg inn i begivenhetenes utvikling. Riktignok mottok han gjentatt ministerpresidenten og ministrene i legasjonen. Da disse på sin side la vekt på den gode forståelse med Stalins tillitsmann, spurte kabinettsmedlemmene ham fra tid til annen om hans mening. Dette skjedde især fra innenriksministerens side, hin tidligere parlamentariske representant for den venstre splittelsesgruppe. Han tilbrakte daglig noen timer hos Sovjetunionens diplomatiske representant og ble snart den inoffisielle mellommann mellom den sovjetrussiske sørutsending og regjeringen. Når han grep ordet i ministerrådet, hadde man ofte inntrykk av at hans uttalelser var inspirert, og denne omstendighet ga ham en særlig autoritet — også overfor ministerpresidenten.

I det offentlige liv var det ikke inntrådt noen forandring. Byråkratiet arbeidet videre i vanlig form. Personalet i de offentlige kontorer ble beholdt, bare tre statssekretærer ble avskjediget, da det var kjent at de var gått inn for en anti-sovjetrussisk kurs. Næringslivet, småindustrien, folk i godt betalte stillinger, altså den store masse som hadde noe å tape, ble etter uvissnetens dager atter fulle av tillit, fordi det jo ikke hadde hendt noe som hadde omstøtt de vanlige forhold. Tvert imot ble det etter hvert publisert tallrike programmatiske ytringer fra regjeringskretser, som f. eks. gikk ut på at det for all framtid ikke var tale om avskaffelse av „velervervet eiendom". Den kjensgjerning at de doktriner som den nuværende handelsminister tidligere hadde slått til lyd for i auditoriene, alltid hadde bekreftet den private kapitals nødvendighet, syntes no å være en slags garanti. Offisielle forsikringer om at man vilde holde fast ved det gamle, ved „det nasjonale livs egenart", ble gitt så hyppig og så demonstrativt at de gamle medlemmer av det kommunistiske parti ble ergerlige. Det ble kjent at de hadde gjort krakk i noen interne forsamlinger og henvist til at sosialministeren, som var partifelle, ikke burde være med på slik lemfeldighet.

Trikket med enhetsblokken

Noen pålitelige kommunistledere holdt på en diskret måte kontakt med herren fra Moskva. De møttes ikke med ham i legasjonen, men i den sovjetrussiske handelsrepresentasjons kontorer. Man fikk aldri vite hva det var blitt forhandlet om under disse sammenkomster.

Som vanlig hadde de forskjellige partier stilt opp sine kandidater. Det virket overraskende at kommunistene ga avkall på en egen liste, men dannet en såkalt „enhetsblokk" med innenriksministerens splittelsesgruppe. I den kommunistiske presse ble dette forklart med at det var øyeblikkets krav. Det kom no an på å skaffe en interesserepresentasjon for det arbeidende folk i by og land. „Enhetsblokken" var inkarnasjonen av dette nødvendige politiske fellesskap.

Ved dette sjakktrekk kom de andre partier i en vanskelig stilling. „Enhetsblokkens" paroler og krav gikk ut på å gjennemføre et sosialprogram som man ikke kunde gjøre noen innvendinger imot: bekjempelse av arbeidsløsheten, støtte til småbøndene, bedring av velstanden og opprettholdelse av den frie meningsytring. De borgerlige grupper gjorde seg bemerket ved en tilbakeholdende propaganda. Deres ledende menn betraktet framtiden som usikker, de fryktet for en eksponert stillingtagen til innen- og utenrikspolitiske spørsmål. Forundret over at motstanderen viste seg så medgjørlig og i det hele tatt lot dem eksistere, vilde de ikke irritere ham med sine angrep. Derfor ga de sine velgere liknende alminnelige løfter som „enhetsblokken". Det bestyrket deres usikre tilbakeholdenhet at noen mangeårige deputerte fra provinsen skriftlig ba om å bli løst fra deres kandidatur.

Fem dager før avstemningsterminen kom det en alarmerende forordning fra innenriksministeren, som var parafert av statspresidenten. Ved denne ble alle personer som ønsket å bli valgt inn i parlamentet, forpliktet til innen fireogtyve timer å utarbeide en såkalt „plattform", altså avgi en erklæring om de idéer, som de vilde arbeide for i folkerepresentasjonen. I en offisiell kommentar ble det uttalt at man på denne måte vilde „forhindre at det snek seg inn folkefiendtlige elementer".

„Enhetsblokken" erholdt det privilegium å kunne avgi en erklæring som var bindende for alle dens kandidater.

I løpet av de følgende dager forsvant de borgerlige lister, deres kandidater var uten unntagelse blitt strøket. Begrunnelsen for disse annulleringer — uklarheter i den forlangte erklæring, etteraping av „enhetsblokkens" paroler, for sein avlevering — vakte mindre oppsikt enn det store antall parlamentsmedlemmer som „frivillig" hadde trukket seg tilbake. Det ble fortalt at de var blitt oppsøkt av ukjente menn som „i det arbeidende folks navn" hadde latt dem forstå at de burde forsvinne fra det politiske liv. Disse funksjonærers anonymitet, deres halvvegs truende holdning, men også deres tilsagn at det i tilfelle av godvillig samtykke „ikke vilde hende dem noe", brakte det forønskede resultat.

Også de rykter som hørtes overalt de siste åtteogførti timer foran valget utøvde sin virkning.

Disse rykter snek seg fra hus til hus,

og til slutt satt frykten i halsen på hver eneste en. Det var en hittil ukjent frykt, den virket som åndenød. Ingen sa til en annen at han var redd.

Åtteognitti prosent av de valgberettigede avga sine stemmer. Av alle de avgitte stemmer falt enognitti prosent på „enhetsblokken", ni prosent av velgerne hadde avgitt gjennomstrøkne eller uleselige stemmesedler.

Kommunistene som hittil hadde hatt 48 representanter, behersket no med 446 hele parlamentet.

Allerede om kvelden på valgsøndagen kom det etter meddelsen om de første valgresultater, i alle landets byer til ville demonstrasjoner. Man la merke til at tallrike mennesker var med på disse, som tidligere ikke hadde vist seg marxistisk innstilt. På de større plasser opptrådte der talere som ropte inn i natten, at no under beskyttelse av de sovjetrussiske våpen hadde folket for første gang kunnet vise sin virkelige innstilling.

„Tre tilbake!"

Den første forsamling av denne art fand sted den følgende formiddag i hovedstaden. Fra forstedene trengte der seg tusenvis av mennesker bak røde faner mot regjeringskvartalet. Da en fortropp av demonstrantene nådde fram til den åpne plass foran ministeriene, fikk statspresidenten endelig beskjed om at innenriksministeren — under omgåelse av de generelle oppmarsjforbud — hadde tillatt demonstrasjonen. Statspresidenten fikk et vink av innenriksministeren om at han måtte vise seg på balkongen.

Da plassen var full av folk, over hvis hoder der blinket transparenter med tekst: „Vi vil ha en sovjet-republikk", og da man hørte likelydende talekor blandet med avsyngelsen av Internasjonalen, trådte den gamle mann fram. Fra forskjellige kanter ble det pepet, noen ropte sosialministerens navn, andre brølte: „Tre tilbake!"

Fast besluttet på å bringe klarhet i saken, ba statspresidenten Sovjetunionens særutsending å komme til paléet. Denne kom med en gang.

Statspresidenten spurte om det var Sovjetunionens hensikt i strid med garantiene å annektere landet.

Nei, Sovjetunionen tenker ikke på den slags, svarte herren fra Moskva. Sovjetunionen er fremmed for alle imperialistiske tendenser.

Og hva betyr denne demonstrasjon? ønsket statspresidenten å vite.

Å, svarte herren fra Moskva, her dreier det seg vel om en viljesytring fra folkets side. Hvis dette folk har fått nok av det borgerlige regime, så kan man dog ikke gjøre Sovjetunionen ansvarlig for det.

Statspresidenten sa ikke et ord mer.

For øvrig, tilføyde herren fra Moskva, viser jo valgresultatet ganske tydelig hva man tenker ut over landet. Og dette valg har jo funnet sted under iakttagelse av alle demokratiske lover, det har jo statspresidenten selv flere gange bekreftet.

Herren fra Moskva bukket og trakk seg tilbake.

Innlemmet i Sovjetunionen

Den neste dag trådte parlamentet sammen til et konstituerende møte. I all hast var salen blitt pyntet med røde faner og med emblemer for hammer og sigd. I losjene satt de fremmede diplomater. De vanlige formaliteter som man ellers pleide å innlede nye parlamentsperioder med, falt vekk. Ved møtets begynnelse la sosialministeren, hin tidligere høyforræder, der betegnet seg som havnearbeider, fram det forslag at regjeringen skulde be om at landet måtte bli opptatt i Sovjetunionens statsforband. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Den samme aften reiste sosialministeren og utenriksministeren avsted til Moskva „for å overbringe kamerat Stalin, lederen av verdensproletariatets skjebne, det arbeidende folks brennende ønske" om også å få tilhøre de Sosialistiske sovjetrepublikkers union.

I Moskva ble ministrene høytidelig mottatt. Den følgende dag trådte Sovjetunionens øverste råd sammen, og i dette stilte utenriksministeren forslag om opptagelse. Sovjetrepresentantene ga enstemmmig sitt samtykke. Deretter holdt representanten for Baschkirerrepublikken i Sovjetunionen en hilsningstale, i hvilken han gratulerte landets befolkning med at „de no som likeberettigede kunde nyte godt av den sosialistiske oppbygnings velsignelser og framskritt."

Tre dager seinere forela sosialministeren parlamentet et forslag om å innføre Sovjetunionens forfatning.

Det var no gått akkurat treogtyve gader siden sovjettroppenes innmarsj.

Sovjetstyret var blitt proklamert. Massen av småborgerne forholdt seg som en forskremt hjord. Arbeiderbefolkning forholdt seg avventende. Bare jødene, en liten prosentsats av den hele befolkning, syntes sorgløs å være enig i alt som foregikk. Det så ut som om de stadig var på farten for ikke å forsømme noen ting, de tok del i enhver demonstrasjon, i enhver forsamling, ethvert talekor, og alltid i forreste rekke.

Sovjetrusserne hadde det travelt. Det første oppsiktsvekkende dekret som ble utstedt etter landets innsjalting i Sovjetunionen, avskaffet politiet.

* * *

I den usikre, kritiske stemning fant — akkurat fire uker etter at landet var proklamert som sovjetrepublikk — et viktig parlamentsmøte sted som satte allting på hodet. I dette møte foreslo den nye handelsminister, den tidligere kommunistiske handelsbetjent, en lov som skulde erklære jord og grunn samt storindustrien for å være „folkeeiendom".

Med den enstemmige akseptering av denne lov, ble eiendomsretten prinsipielt avskaffet.

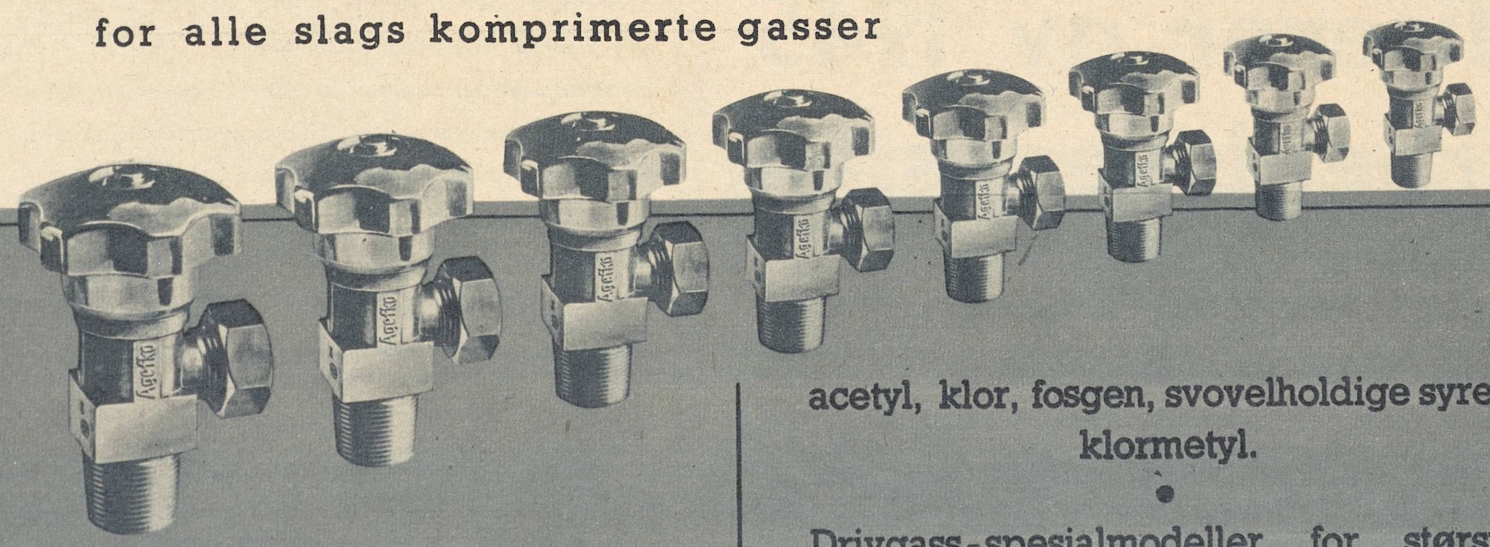
Det var no gått i alt åtte uker siden sovjettroppenes innmarsj.

Slutt i neste nummer

Stålflasker-Ventiler

Gjennomgangsventiler - Hjörneventiler

for alle slags komprimerte gasser

som kullsyre, surstoff, kvelstoff, edelgasser, pressluft, vannstoff, ammoniak,

acetyl, klor, fosgen, svovelholdige syrer, klormetyl.

Drivgass-spesialmodeller for største ytelser, med kokegass, generatorgass, **Methan, Propan, Butan.**

KOHLENSÄURE-INDUSTRIE

AKTIENGESELLSCHAFT

ABTEILUNG VENTIL-FABRIK · BERLIN W 62

50 års praksis Beste verkstedsarbeid og hensiktsmessigste konstruksjoner garanterer størst mulig sikkerhet og billighet i drift for et hvert formål.

Framtidige offiserer i Arbeidstjenesten: *Med gummistøvler og spader ved vanngrøften. Disse unge offisersaspiranters arbeid har praktisk verd. Her er de i ferd med å gjøre et myrlendt terreng dyrkbart ved å grave grøfter. Den første og tredje fra venstre vil til*

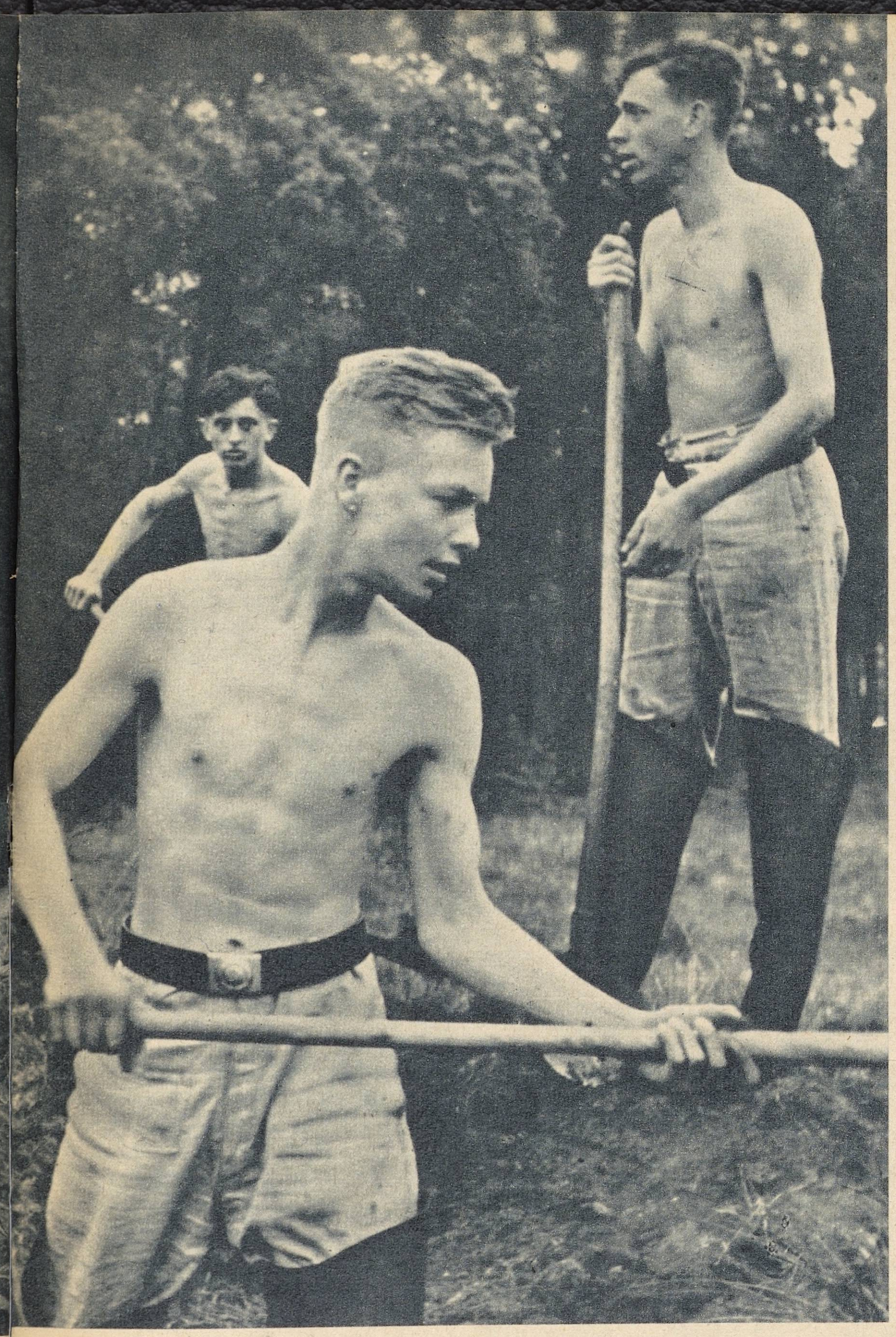
Offiserer av 1945 i Arbeidstjenesten

En nasjonalsosialistisk grunnsetning blir bestående også i det 4. krigsår

Midt oppe i den totale krig tillater det nasjonalsosialistiske Tyskland seg å sende sine offisersaspiranter tre måneder til Arbeidstjenesten. Hermed skjer det noe rent prinsipielt: ingen skal befale, hvis han ikke tidligere har adlydt og tjent. Til gjengjeld for tapet av de tre månedene vinner offiserer av årgang 1945 den viktige erfaring, å kunne arbeide praktisk. Den framtidige kommandør begynner sin løpebane som enhver annen soldat helt fra bunnen av — med hakke og spade

Festtime — lesetime

åpenet, den annen og fjerde vil bli marine-
erer. Han til høyre på bildet vil bli pionér

Foto: Kenneweg

Ved fronten: *No er de 17 år gamle. De har enno guttaktige ansiktstrekk. Men når de er 19 år, vil de komme til å stå ved fronten som offiserer*

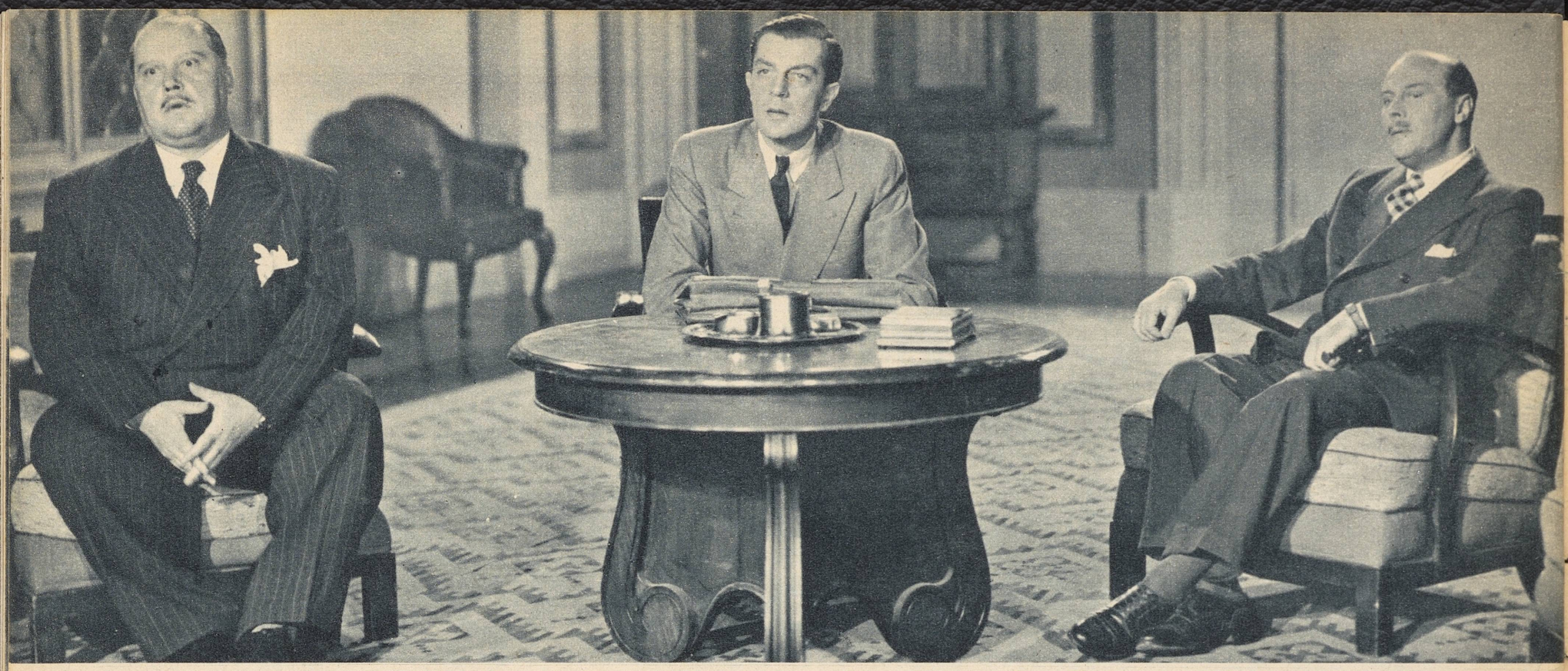
Denne plakaten henger i spisebarakken. *Den første tallkolonnen viser den tildelte mengde brød, smør, marmelade, fett, kjøtt og pølse, ost, margarin og sukker som er tildelt for en periode av 28 dager pr. mann. Vektøkningen hos arbeidsmennene i de første seks ukene ligger mellom 10 og 15 pund*

Den første barbering

Prøve på mot. *Sprang over fire kamerater*

Fra den strålende film: „Altes Herz wird wieder jung"

Det er som i et eventyr: *eller er det allikevel slik som det så ofte hender i livet? Den flittige (Viktor de Kowa) sitter i midten, og til høyre (Harald Paulsen) og til venstre (Will Dohm) sitter streberne. Overfor dem troner skjebnen, den straffende og belønnende, i skikkelsen av et stort firmas innehaver*

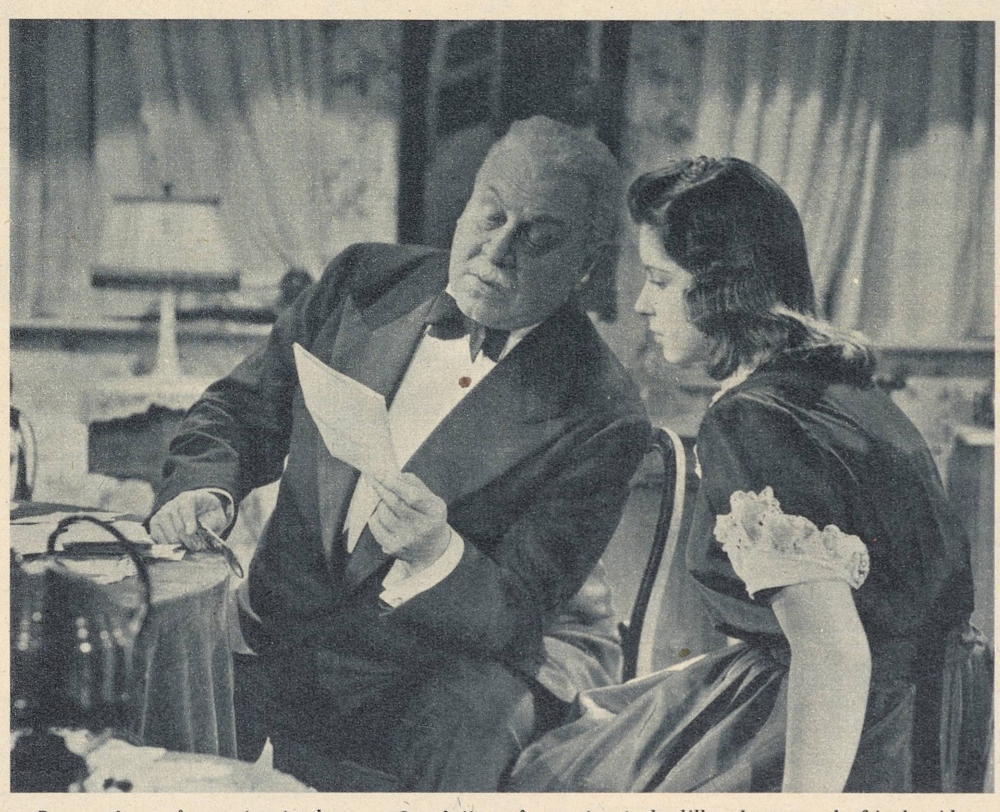
Hvorfor vi liker filmene...

Litt om filmkunstens hemmelighet, demonstrert i en ny Tobisfilm

Mange ganger kommer vi ut av kinoen, smiler tilfreds og sier: „Det var morsomt". Men vet vi også hvorfor det var morsomt? Det er nettopp kunsten hos den eller dem, som har „laget" filmen, dvs. tenkt den ut og omsatt den i handling.

Engang f. eks. elsket en mann en ung pike, men giftet seg ikke med henne, fordi han var rik og hun fattig, og fordi hans far ikke vilde ha noen svigerdatter fra en lavere klasse. Noe slikt skal forekomme overalt i verden. Og så falt mannen i krigen og piken døde som ugift mor. Og den gamle, som hadde skylden for denne skjebnen, sitter alene og sær i sin flotte villa og regjerer ensom og gram i hu sin kjempestore konfektfabrikk, men finner forlengst ikke lenger noe herlig ved tilværelsen. Inntil fortiden en dag trer over terskelen i skikkelse av en helt igjennom godt utseende attenåring. Hun vil ikke oppnå noe av den rike bestefaren! Å neida! Hun vil bare fylle det pinlige hullet i sin slektstavle, og hertil trenger hun bestefaren, som ganske visst fabrikerer konfekt en gros, men privat smaker mer av eddik enn konfekt. Hvordan det går til at eddiken blir til rent sukker og den overårige sure vin nesten oppfører seg som ung most, ja, se det er filmen.

Humbug!! mumler kanskje en og annen og rynker pannen. Vi vet jo alle at slik er ikke livet, eller i det minste ytterst sjelden. Det er et eventyr, og i virkeligheten kan vakre sekretærer ikke på noen måte regne med plutselig å oppdage en bestefar som rettmessig tilhører dem, og som leverer de kosteligste konfekteser overalt i verden. Men når eventyret blir fortalt så sjarmerende og vittig, at det (nesten!) kunde gå slik engang overalt på jorden, når humor, gemytt og menneskelig komedie blir satt så dyktig og smakfullt på halve toner og komponert så åndfullt i moll, og når til slutt en skuespiller som Emil Jannings gjør eventyr-bestefaren til en karakterstudie av uhørt finhet og ekthet, da holder et slikt eventyr også de kloke folk fullstendig fangen i halvannen time, med smil og rørelse.

Begynnelsen på eventyret: *den store fabrikanten, spilt av statsskuespiller Emil Jannings, privat med en sekretær (Maria Landrock)*

Og slutten på eventyret: *den lille sekretæren, det feirede midtpunkt ved en familiefest i sin tidligere arbeidsgivers villa!... Imellom disse scener ligger enno mange flere eventyr, men samtidig også det, som beveger hjertene og gjør at man liker en film* ↓

Viktig for filmene, som er godt likt overalt, er det at menneskene i dem er akkurat som en kjenner dem fra virkeligheten. Og har vi ikke allerede møtt dem alle engang de fjernere slektninger og presumptive arvinger til den gamle og steinrike konfektonkelen? Disse typene, som så tjenstvillig oppvarter den vanskelige gamle herre, mens de nærer et voldsomt hat til den unge piken, som plutselig så truende dukket opp i hans nærmeste omgivelser? Og som misforstår situasjonen grotesk, og anser den kjekke unge piken for en utspekulert, „erotisk" arvesnog og holder den underlige gamle i hans kamp med det tilrustne hjerte for en aldrende Casanova? Vi kjenner dem, disse folkene, og gleder oss, når de til slutt står der med ytterst tåpelige ansikter. Naturligvis er de for det meste ikke så komiske i livet, disse typene, så godt pointert er heller ikke deres ufrivillige komikk „i virkeligheten". Men slik kan de, ja slik må de være i filmeventyret! Da er de morsomme!

Det er hemmeligheten ved filmene, som denne: den mesterlige blanding av drøm og realitet, av barnslig fabel og godt iakttatt liv, av livet, slik som vi alle gjerne vilde møte det overalt.

Signal nr. 12, 4. årgang, 2. juninummer 1943. Utkommer to ganger i måneden. Sjefredaktør: Wilhelm Reetz, Stedfortreder: Hugo Møsslang. Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68 Kochstraße 22-26. Alle rettigheter forbeholdes. Tutti i diritti riservati. Tous droits réservés. All rights reserved

MAUSER

Jakt - sports - og forsvarsvåpen

10 - tastet adderings - og bokholderimaskiner

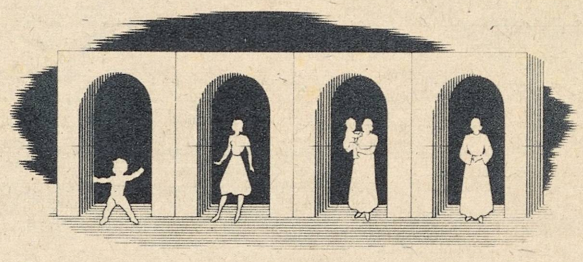
presisjons - finmålingsverktøy

MAUSER

F. OLLERICH

S 22

MAUSER-WERKE A.-G. OBERNDORF/N.

Når er tennene mest truet?

Mens barna har melketennene, ved kjønnsmodningen inntil det 20. år, under svangerskap og i overgangsalderen. Tennene er altså alltid særlig utsatt, når det foregår store forvandlinger i legemet. Forlang gratisbrosjyren „Gesundheit ist kein Zufall", fra Chlorodont-Fabrik, Dresden N 6.

Chlorodont

viser vegen til riktig tannpleie

KHASANA

Dr K

PERI
og
KHASANA

VERDENSKJENTE
MERKER FOR KOSMETIKK
fra

Dr. Karthaus

Forhandler:
MIDELFART & CO. A/S.
OSLO - Rosenkrantzgaten 3.

PERI
BOHN

Signal

De store øyeblikk

— gåten ved en merkelig foryngelse blir løst. Scene fra den nye Janningsfilm, som vi forteller om i dette nummer

(Se side 46)